

Ambtelijke inventarisatie Utrechtse Begrotingsalternatieven

(UBA)

17 april 2024

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

1 Inleiding	7	
1.1 Aanleiding		7
1.2 Aanpak		7
1.3 Disclaimer		8
1.4 Technische leeswijzer		9
2 Betrouwbare overheid	10	
2.1 Begroting 2024		10
2.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen		10
2.3 Raad en College		11
2.4 Stoppen met subsidie Stichting Utrecht4GlobalGoals		11
2.5 Stoppen met het initiatievenfonds of we verlagen het beschikbare budget (daarbij kijken we naar de 10 wijken en het stedelijk deel)		12
2.6 Stoppen met ‘Samen stad maken’ of verlagen van het budget ‘Samen Stad maken’		13
2.7 Impuls wijkaanpak Samen voor Overvecht: verlagen of stoppen van het budget		15
2.8 Fysieke locaties wijkbureaus		16
2.9 Verkiezingsreserve niet gebruiken voor “ongeplande verkiezingen”		18
2.10 Versoberen dienstverleningskanalen		19
2.11 Verlagen Investeringsbudgetten dienstverlening		20
2.12 Centraliseren Klachten		21
3 Ontwikkelen en wonen voor iedereen	22	
3.1 Begroting 2024		22
3.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen		22
3.3 Stoppen, afschalen en afbouwen van verschillende VTH-activiteiten		24
3.4 Afbouwen uitpondrestricties		25
3.5 Stoppen met wooncoöperaties		25
3.6 Halveren inzet Verhuisadviseur senioren inclusief promotie		26
3.7 Lagere subsidie huurdersparticipatie/ doelgroepen inclusief accres		26
3.8 Verminderen knelpuntenvoorziening		26
3.9 Risico-gestuurd toezicht		26
4 Klimaatvriendelijke stad	28	
4.1 Begroting 2024		28
4.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen		28
4.3 Taakstelling energietransitie		29
5 Duurzame bereikbaarheid	32	

5.1 Begroting 2024	32
5.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen	32
5.3 Temporiseren van mobiliteitsbeleid	33
5.4 Minder actualisering verkeersmodel	34
5.5 Geen kleinschalige verkeersmaatregelen uitvoeren	34
5.6 Stoppen met ambitie opheffen parkeerplekken en compenseren lage inkomens	34
5.7 Bezuinigen op nieuwe bemande inpandige fietsenstallingen	35
6 Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed	36
6.1 Begroting 2024	36
6.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen	36
6.3 Stoppen subsidie dierenweides	37
6.4 Stoppen met bomen voor bewoners	38
6.5 Stoppen met monitoring groene web	38
6.6 Minder inzet op het moeten voldoen aan EU grenswaarden voor luchtkwaliteit.	38
6.7 Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat.	39
6.8 Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en/of verhogen	39
6.9 Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem	40
6.10 Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit	40
6.11 Kwaliteitsniveau beheer Openbare Ruimte herzien	40
6.12 Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte	41
6.13 Stroomlijnen inzet vrijwilligers beheer openbare ruimte	41
6.14 Minder rood asfalt toepassen op bijvoorbeeld vrije fietspaden	42
6.15 Verminderen Natuur-en Milieueducatie in stadstuinen	42
7 Veilige stad	43
7.1 Begroting 2024	43
7.2 Recapitulatie	43
7.3 Bezuiniging op materiële budget ten behoeve van aanpakken/ interventies/ acties voor het voorkomen van ontwrichtende effecten van ondermijnende drugsgerelateerde criminaliteit	44
7.4 Bezuiniging op jongerenwerk en buurtteams ten behoeve van kwetsbare (criminele) jongeren	45
7.5 Stoppen met controles van het Digitaal Opkoopregister (DOR) door THOR in het kader van aanpak heling	46
7.6 Stoppen met het flexteam van THOR	46
7.7 Verschuiving in verdeling nachtdiensten BOA's	47
7.8 Halveren van het materiële noodbudget voor ex-gedetineerden en kwetsbare personen	48
7.9 Verlagen personele inzet ten behoeve van tegengaan en voorkomen overlast van personen en groepen	48

7.10 Verlagen materiële budget wijkveiligheid	49
7.11 Bezuinigen op personele inzet ten behoeve van Veilig ondernemen	49
7.12 Stoppen of verminderen inzet THOR op jongerenoverlast	50
7.13 Halveren inzet THOR op bewonersmeldingen (Gemeentelijke overlast auto GOA)	50
7.14 Verminderen preventieve inzet THOR tijdens religieuze feesten en jaarwisseling	51
7.15 25% bezuiniging op (beheer en onderhoud van) aantal openbare orde camera's	51
7.16 Versneld afbouwen incidentele budget voor actieplan Straatintimidatie	52
7.17 Bezuinigen op gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio Utrecht (VRU, gemeenschappelijke regeling)	53
7.18 Minder inzet van THOR bij demonstraties en evenementen	53
7.19 Stoppen met inzet THOR om hulpdiensten te assisteren bij calamiteiten	54
8 Passende ondersteuning en opvang	55
8.1 Begroting 2024	55
8.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen	55
8.3 Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025	56
8.4 Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorziening	56
8.5 Wet Domeinoverstijgende Samenwerking	57
8.6 Herinrichting Sociale Prestatie en Dagondersteuning	57
8.7 Toegang tot Maatschappelijke Opvang beperken	58
8.8 Beperken middelen tegen geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA)	58
8.9 Sluiten Maatschappelijke Opvanglocatie	59
8.10 Taakstelling Beschermd Wonen	59
8.11 Opvang en begeleiding terugkerende gezinnen	60
8.12 Subsidie aan FIOM stoppen	61
9 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	62
9.1 Begroting 2024	62
9.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen	62
9.3 Versoberen uitvoering Actieagenda Economie	64
9.4 Verkleinen werkbudget	64
9.5 Stoppen subsidie werk naar werk	64
9.6 Verminderen evenementenfonds	65
9.7 Verminderen bijdrage Utrecht Marketing	65
9.8 Bijdrage ROM en EBU verlagen	66
9.9 Startup subsidieregeling voor UtrechtInc, StartupUtrecht en Dutch Game Garden afbouwen	66
9.10 Startup-subsidieregeling voor NL Groeit, Impact030 en Innofest stoppen	66
9.11 Bijdrage aan International Welcome Centre Utrecht Region verminderen	67
	4

9.12 Versoberen inzet Circulair	67
9.13 Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW	67
9.14 Stoppen werkdienstverlening bijstandsgerechtigden voor wie arbeidsmarkt op grote afstand staat (arrangement 4)	68
9.15 Bijdrage UW verlagen	69
9.16 Focus enkel op één doelgroep in de bijstand	69
9.17 Versoberen of stoppen U-pas	70
9.18 Bijzondere bijstand versoberen	70
9.19 Bijdragen dak- en thuislozen verlagen	71
9.20 Terugdraaien afzien van brutereren van bijstandsvorderingen	71
9.21 Individuele inkomenstoeslag afschaffen of versoberen	72
9.22 Dienstverleningsconcept sociaal domein	72
10 Kansrijk opgroeien	73
10.1 Begroting 2024	73
10.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen	73
10.3 Onderwijs Impuls regeling stoppen	74
10.4 Stoppen met specifieke jeugdprojecten	74
10.5 Stoppen met jeugdsubsidie kinderopvang en BSO plus	74
10.6 Halveren gemeentelijke bijdrage Jongerenwerk	75
10.7 Extra korting op budget basis Jeugdhulp	75
10.8 Extra korting budgetten Specialistische Jeugdhulp	76
10.9 Bovenwettelijke eisen Utrechtse Onderwijs Huisvestingsverordening schrappen	76
11 Levendige en gezonde stad	78
11.1 Begroting 2024	78
11.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen	78
11.3 Verminderen inzet op de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen	80
11.4 Verminderen ambitie plan Einstein	80
11.5 Verminderen inclusieaanpak	80
11.6 Verminderen sportstimulering	81
11.7 Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, Ladyfit, Skatebaan	81
11.8 Stoppen inzet schoollunches	82
11.9 Stopzetten extra inzet PrEP en SOA	82
11.10 Korten op subsidie verslavingspreventie	82
11.11 Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten	83
11.12 Schrappen middelen Kortdurende Video Hometrainingen (K-VHT)	84
11.13 Inzet op (vecht)scheidingen stoppen (ouders en kinderen)	84
	5

11.14 Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's	85
11.15 Zorg versoberen van mensen zonder ingang buurtteam of aanvullende zorg	85
11.16 Afschaffen 2-jarige subsidieregeling Cultuur	85
11.17 Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen	86
11.18 Afschaffen project- en impulssubsidies	86
11.19 Afschaffen amateurkunsteducatie	86
11.20 Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten	87
11.21 Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst	87
11.22 Niet-realiseren jongerencultuurhuis Leidsche Rijn - Vleuten de Meern	87
11.23 Stoppen met programma nachtsector	88
11.24 Sluiten maatschappelijke accommodaties	88
11.25 Sluiten of verhogen tarieven sportaccommodaties	89
11.26 Mogelijke verkopen VGU	90
12 Algemene Middelen en Overhead	91
12.1 Begroting 2024	91
12.2 Recapitulatie	91
Algemene Middelen	91
12.3 Overhead	91
12.4 Uthiek minimaliseren	92
12.5 Programma Inclusie en Diversiteit stoppen per 2026 en beleggen in de lijn	92
13 Herijking begrotingsbeleid	93
13.1 Recapitulatie financieel effect maatregelen	93
13.2 Herijken grondslag voor personeelsbudget	93
13.3 Verlagen kapitaallasten vanwege onderuitputting	94
13.4 Aanpassen indexering subsidies	94
13.5 Start afschrijving per 1 januari	94
13.6 Activeren van omslagrente lopende investeringen	95
13.7 Aanpassen van indexering van de begroting	95
13.8 Opheffen overige risicoreserves	96
13.9 Doorlichten overige bestemmingsreserves	97
13.10 Doorlichten voorzieningen	97
13.11 Toekomstige zoekrichtingen	97

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De financiële positie van lokale overheden staat onder druk, ook die van Gemeente Utrecht. Het financieel beeld uit de Begroting 2024 laat een structureel tekort zien van circa € 21 miljoen vanaf 2026 oplopend tot € 35 miljoen als er geen reële compensatie komt van het Rijk (maar is inmiddels achterhaald – red.). Om hierop te anticiperen, is door de wethouder Financiën tijdens het debat over de VJN 2023 en later de Begroting toegezegd aan de raad om inzichtelijk te maken op welke wijze er bezuinigd kan worden.

Daarna is er een onafhankelijke, objectieve, ambtelijke analyse gestart om voor de Voorjaarsnota 2024 opties in beeld te brengen, waarde vrij geformuleerd, waar en hoe er in de begroting bedragen omgebogen kunnen worden optellend tot een structureel effect van € 75 miljoen in 2026 (exclusief taakstelling sociaal domein uit VJN 2023¹) en daarbij alle onderdelen van de begroting mee te nemen. Door een hoger bedrag dan het destijds voorziene tekort aan maatregelen voor te stellen, kon de gemeenteraad stelling nemen op de te nemen maatregelen. Deze inventarisatie zou bij de Voorjaarsnota met een advies van het college gepresenteerd worden. Inmiddels is aan de gemeenteraad toegezegd om deze ambtelijke rapportage al in april naar de raad te sturen, zonder bestuurlijk advies.

1.2 Aanpak

Om tot voornoemde opties te komen, is gekozen voor een doorbraakstrategie waarbij met op expertise ingerichte werkgroepen opties in kaart zijn gebracht. Er is 'countervailing power' georganiseerd door een extern reviewteam te laten adviseren over zowel inhoud als proces.

Essentieel in de werkwijze zijn de vastgestelde spelregels aan het begin, zodat er sprake is van een gelijk speelveld tussen de organisatieonderdelen (iedereen levert het maximale), van onderlinge vergelijkbaarheid en afspraken over de financiële doorrekening.

De belangrijkste spelregel: voor de maatregelen gelden geen taboes of (politieke) inperkingen vooraf. Als hulpmiddel is het onderzoek van Berenschot gebruikt (eerder aan de raad gestuurd) dat inzicht geeft in de beïnvloedbaarheid van de begroting. Hierop is door business controllers en concern controllers toegezien. In de werkgroepen is hierop gestuurd door slechts twee exclusiecriteria te hanteren: een maatregel wordt alleen niet opgevoerd als 1) de maatregel niet uitvoerbaar is of blijkt (bijvoorbeeld door een wettelijke beperking, of te grote afhankelijkheden waardoor er niet garant kan worden gestaan voor het behalen van de bezuiniging), en 2) de maatregel netto niets oplevert (bijvoorbeeld door een voorzien waterbedeffect: de maatregel zelf levert wel geld op, maar leidt onherroepelijk tot kosten op een ander terrein die de grootte van de bezuiniging overstijgen).

We onderscheiden drie soorten maatregelen: er zijn er maatregelen waarvan het financiële effect nu al concreet (met een bepaalde bandbreedte) te maken is, andere maatregelen schetsen een nader te verkennen koers/ insteek waarvan het financiële effect nu nog onvoldoende goed ingeschat kan worden (door bijvoorbeeld de complexiteit van impact van de maatregel). De derde soort zijn maatregelen

---

¹ Relatie hervormingen sociaal domein uit de VJN 2023 (Jeugd/WMO) ad 16 mln. Deze actie loopt parallel aan UBA en moet volgens afspraak ook landen in de VJN 2024. In de aanpak van werkgroep C is de afbakening tussen UBA en lopende traject beschreven. In principe staat het los van UBA en richt UBA zich op het bredere sociaal domein. Kanttekening die daarbij is gemaakt, is dat er mogelijk harder aan de knoppen van Jeugd/WMO gedraaid zal moeten worden om bedrag van 75 mln. te halen

waarvan het financiële effect gezien de complexiteit helemaal onzeker is en dus nu als PM-post zijn opgenomen (voorbeeld hiervan is intensiveren programma 'Samen Stad Maken' waarbij taken aan de partners/ inwoners in de stad wordt overgelaten). Deze laatste maatregelen kunnen richting 2026 verder geconcretiseerd worden.

1.3 Disclaimer

Met dit overzicht aan opties is op het niveau van individuele maatregelen inzicht ontstaan in wat een bezuinigingsoptie inhoudt, wat aannames zijn die hierbij gelden, welke implementatiestappen voorzien worden en wat de (maatschappelijke) effecten mogelijk zijn wanneer de maatregel wordt uitgevoerd. Hiermee is een beeld ontstaan van mogelijke bezuinigingsmaatregelen. Daarbij gelden de volgende kanttekeningen:

- **Deze rapportage bevat een overzicht van mogelijke maatregelen om lasten te verlagen. Het gaat om de beïnvloedbare ruimte van de begroting. Deze rapportage bevat géén oordeel over de wenselijkheid van maatregelen.**
- De maatregelen kunnen niet zonder meer bij elkaar opgeteld worden. Er is namelijk overlap mogelijk tussen bepaalde maatregelen en sommige maatregelen sluiten elkaar uit of werken tegen elkaar in. Deze overlap en uitsluitingsgronden zijn in het kader van het opstellen van dit overzicht niet in kaart gebracht.

Voorbeeld: in het kader van een bepaalde maatregel wordt de samenwerking met een partner stopgezet teneinde de dienstverlening te verschraken, terwijl een andere maatregel er juist vanuit gaat dat de samenwerking met die partner geïntensiveerd wordt, omdat de maatregel behelst dat een deel van ons werk buiten de gemeente wordt gebracht.

Voorbeeld: twee maatregelen gaan vanuit een andere aanvliegroute allebei uit van het terugbrengen van een bepaald budget met 20%. Zouden deze maatregelen gecombineerd worden, dan wordt de bezuiniging twee keer gerekend, terwijl het bij allebei maatregelen voor een deel over hetzelfde deelbudget gaat.

- Naast voornoemde geldt ook dat afhankelijk van welke maatregelen met elkaar gecombineerd worden, er cumulatieve effecten kunnen ontstaan die niet op het eerste gezicht aan de oppervlakte komen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een bovengemiddelde organisatiebelasting, wanneer een combinatie van maatregelen wordt gekozen of om het ontstaan van additionele impact die niet zou zijn ontstaan als een maatregel uit de combinatie zou zijn verwijderd.

Voorbeeld: vier maatregelen moeten allemaal uitgevoerd worden door hetzelfde projectteam terwijl die maximaal capaciteit hebben om één maatregel uit te voeren. Er ontstaat daardoor te veel belasting in de organisatie: de extra benodigde capaciteit doet de bezuinigingen voor een deel weer teniet.

Voorbeeld: vijf maatregelen tezamen impliceren een capaciteitsvermindering om verschillende redenen van 80%, maar de 20% die resteert kan niet overeind gehouden worden in personele zin, waardoor ook het resterende werk niet meer gedaan kan worden. Hoewel dit niet de bedoeling was, wordt zodoende de basisdienstverlening op een bepaald terrein wel onmogelijk gemaakt.

Voorbeeld: drie maatregelen samen zorgen voor zoveel impact op een ander terrein, dat daar, als gevolg van de omvang van de maatregelen extra waterbedeffecten ontstaan, zodat uiteindelijk de bezuiniging teniet wordt gedaan, omdat nieuw ontstane kosten de bezuiniging overstijgen.

- De maatregelen van energietransitie in paragraaf 4.3 is een taakstelling en moeten nadrukkelijk in samenhang worden gezien om flexibiliteit te behouden. En dat kán betekenen dat bepaalde maatregelen worden vervangen door andere, ter hoogte van hetzelfde bedrag. Daarover wordt gerapporteerd in de VJN 2025.
- Deze rapportage geeft inzicht in individuele opties, maar het is nadrukkelijk geen menukaart waar zonder onvoorziene consequenties maatregelen uit gekozen kunnen worden. Noch ontstaat er dan een garantie op uitvoerbaarheid, noch ontstaat er dan een garantie dat het opgetelde bedrag dan daadwerkelijk gerealiseerd kan worden, noch is dan in beeld wat de totale consequenties zijn.

1.4 Technische leeswijzer

Deze rapportage is opgebouwd volgens de programma-indeling in de begroting 2024. In ieder hoofdstuk wordt een programma behandeld. De bezuinigingsopties voor onze investeringen worden los gepresenteerd: in een bijlage worden het proces en de keuzes toegelicht, in een geheime bijlage wordt dit aangevuld met bedragen.

Bij het opstellen van deze rapportage zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. De cijfermatige onderbouwing van de maatregelen is gebaseerd op de begrotingsstand van de begroting 2024.
2. In alle tabellen zijn de bedragen weergegeven in duizenden euro's.
3. Het financieel effect per maatregel betreft het effect op de netto lasten (lasten minus de daarmee samenhangende baten). Een positief bedrag betekent dat de maatregel saldo-verbeterend is.
4. Voor de maatregelen en het financieel effect wordt uitgegaan van een besluit bij de begroting 2025 gevolgd door een implementatieproces.
5. De maatregelen hebben nog geen (gedetailleerde) uitvoeringstoets doorlopen. Het is uiteraard van belang dat maatregelen die implicaties hebben voor de uitvoering deze toets nog doorlopen voordat deze worden geïmplementeerd.
6. Alle maatregelen zijn toegelicht waarbij concreet wordt aangegeven wat de maatregel inhoudt en wat het maatschappelijk effect is voor de stad en haar inwoners. Op dit moment is de mate van detaillering en beschrijving nog niet overal gelijksoortig door de wijze van inventarisatie: in de bestuurlijke versie en op basis van reflecties van het College volgt die slag nog.
7. PM-bedragen in de overzichtstabellen in het begin van ieder hoofdstuk zijn de maatregelen die gezien kunnen worden als "trage vragen": kansrijke zoekrichtingen die op dit moment nog niet uitgewerkt konden worden in bedragen en die nog met de nodige onzekerheden gepaard gaan.

2 Betrouwbare overheid

2.1 Begroting 2024

	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	x €1.000
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Baten	7.971	6.092	8.908	8.908	8.908	8.908	
Lasten	47.940	53.366	55.931	55.609	55.688	54.295	
Saldo Baten en Lasten	-39.969	-47.273	-47.023	-46.701	-46.780	-45.387	
Onttrekking reserves	1.338	978	0	0	0	0	
Toevoeging reserves	61	0	0	0	0	0	
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	1.277	978	0	0	0	0	
Totaal	-38.692	-46.295	-47.023	-46.701	-46.780	-45.387	

2.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
<i>Effect van de maatregelen op de netto-lasten</i>							
2.3	Raad en college	0	PM	PM	PM	PM	PM
2.4	Stoppen met Stichting Utrecht4Globalgoals	0	0	64	64	64	2026
2.5	Verlagen budget initiatievenfonds met 10 %	0	0	300	300	300	2026
	Verlagen budget initiatievenfonds met 25 %	0	0	450	450	450	2026
	Verlagen budget initiatievenfonds met 50%	0	0	750	750	750	2026
	Stoppen met initiatievenfonds	0	0	3000	3000	3000	2026
2.6	Verlagen budget samen stad maken met 25% (inclusief volledig terugdraaien intensivering)	0	0	235	145	145	2026
	Verlagen budget samen stad maken met 50% (inclusief volledig terugdraaien intensivering)	0	0	310	220	220	2026
	Maximaal Verlagen budget samen stad maken (inclusief volledig terugdraaien intensivering)	0	0	460	370	370	2026
	Terugdraaien intensivering CA samen stad maken	0	0	160	70	70	2026
	Intensiveren samen stad maken	0	0	PM	PM	PM	PM
2.7	Terugdraaien intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht en overige structurele budgetten	0	0	4000	4000	4000	2026
	Terugdraaien intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	2000	2000	2000	2026
	50% versoberen op intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	1000	1000	1000	2026
	25% versoberen op intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	700	700	700	2026
	Fysieke locaties wijkbureaus	0	0	100	100	100	2026

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc. in jaar
2.9	Verkiezingsreserve niet gebruiken voor "on geplande verkiezingen"	0	0	250	250	250	2026
2.10	Versoberen dienstverleningskanalen: Stoppen videobellen	0	0	40	40	40	2026
	Versoberen dienstverleningskanalen: Stoppen servicepunt	0	0	70	70	70	2026
	Versoberen dienstverleningskanalen: Stoppen webcare	0	0	150	150	150	2026
	Versoberen dienstverleningskanalen: Stoppen nieuwsbrieven	0	0	70	70	70	2026
2.11	Verlagen investeringsbudget dienstverlening	0	0	500	500	500	2026
2.12	Centraliseren klachten	0	0	PM	PM	PM	2026

2.3 Raad en College

Onder deze doelstelling vallen Bestuursorganen, Ombudszaken, Raad, Raadsorganen en Volksfeesten. Conform de rapportage van Berenschot is er circa 0,87 miljoen euro beïnvloedbaar budget in deze doelstelling. Vanuit de Griffie is aangegeven dat zij voor deze Voorjaarsnota geen besparingsmogelijkheden zien.

2.4 Stoppen met subsidie Stichting Utrecht4GlobalGoals

Deze stichting organiseert evenementen om de Global Goals te stimuleren en geeft informatie over de Global Goals in Utrecht. Zoals beschreven in het uitvoeringsprogramma internationaal ondersteunt de stichting bij het verbinden van lokale activiteiten met de internationale duurzame ontwikkelingsagenda (SDG) en de internationale klimaatinzet. Voorbeelden van activiteiten zijn het geven van lessen op scholen over de SDG's, de jaarlijkse U-Awards, workshops voor ondernemers over de SDG's en informatievoorziening naar de stad.

Beïnvloedbare optie

Stoppen met de subsidie voor Utrecht4GlobalGoals.

Maatschappelijk effect

De inzet van de Gemeente Utrecht met betrekking tot de GlobalGoals (SDGs) is zichtbaar en wordt positief ontvangen door belangrijke stakeholders als het ministerie van Buitenlandse Zaken en de VN. SDG's bieden uiteindelijk internationale taal om over de ontwikkeling en ambities van de stad te spreken en de ontwikkeling te meten aan internationale doelen. We hebben afgelopen jaren de informatie over SDG's zoveel mogelijk gestandaardiseerd en gekoppeld aan onze eigen data ([Utrecht in Cijfers](#)) zodat dit makkelijk te gebruiken is. Daarnaast heeft de stichting een rol in het faciliteren van lokale activiteiten die bijdragen aan de bekendheid met de SDG's.

Er is afgelopen jaren al eerder bezuinigd op de internationale inzet van de Gemeente Utrecht. Zo is de bijdragen aan de SDG's (€ 50.000) en de Hier en Daar-regeling stopgezet (€ 40.000). Ook is er een bezuiniging van € 30.000 doorgevoerd door de middelen effectiever in zetten voor internationale positionering, kennisuitwisseling en belangenbehartiging. Verder is er reeds een bezuiniging van € 10.000 doorgevoerd voor de stichting Utrecht4GlobalGoals. Nog meer bezuinigen op de stichting zorgt ervoor dat de stichting waarschijnlijk geen slagkracht meer heeft. Dus de overweging is om de subsidie te stoppen óf te behouden, maar dan niet nog verder af te schalen.

2.5 Stoppen met het initiatievenfonds of we verlagen het beschikbare budget (daarbij kijken we naar de 10 wijken en het stedelijk deel)

Het initiatievenfonds is een fonds voor grote en kleine initiatieven in Utrecht. Iedereen (inwoners en organisaties) met een goed idee kan geld aanvragen uit het initiatievenfonds. De laatste jaren is ongeveer 95% van het budget besteed. Maximaal kan er € 35.000 per initiatief worden aangevraagd.

Beïnvloedbare opties:

- We stoppen met het initiatievenfonds, bewoners en ondernemers kunnen geen geld meer aanvragen voor ideeën.
- We verlagen het initiatievenfonds, dit betekent dat we minder subsidies voor initiatieven en activiteiten kunnen toekennen. Dit kan door op het totaal minder aanvragen te honoreren, of gericht aanvragen te honoreren. Te denken valt daarbij bijvoorbeeld aan het niet langer toekennen van speelplekken uit het initiatievenfonds. We doen dit dan wel in de wijken met de laagste sociale cohesie (op basis van data verder uitwerken) waarmee we recht doen aan ongelijk investeren in gelijke kansen

Het budget voor toekenning initiatieven is 4,6 miljoen. Bij stoppen valt het budget vrij aan de algemene middelen (na afloop van reeds aangegane verplichtingen).

Maatschappelijk effect

- Door het verlagen van het budget kunnen er, bij een maximaal bedrag van € 35.000 euro per initiatief, minder initiatieven worden toegekend. Door het maximale bedrag per initiatief te verlagen, zoals bij een taakstelling in 2020 is gedaan, kan de vermindering van het aantal initiatieven wellicht worden opgevangen. Door ook gericht een keuze te maken in welke wijken we initiatieven honoreren, en/of welke varianten gekozen wordt het aantal aanvragen ook minder.
- Bij het verlagen van het initiatievenfonds is (en blijft) dit beschikbaar voor bewonersinitiatieven waar je ook hele kleine bedragen kunt aanvragen met een lage drempel. Door gericht in te zetten op bepaalde wijken geven we ook duidelijkheid aan bewoners welke soort initiatieven we stimuleren.
- Het versoberen/stopzetten van initiatievenfonds heeft ook consequenties voor andere doelen van de gemeente en daarbij behorende maatschappelijke impact (vergroenen, sociale cohesie, kunst en cultuur).
- Minder budget betekent capaciteit afschalen bij Wijken.
- Veel van de initiatieven vertalen zich naar opdrachten voor Stadsbedrijven voor ontwerp, coördinatie en uitvoering van initiatieven in de openbare ruimte. Concreet betekent dit dat we middelen binnen de gemeente verschuiven. Met het verlagen van het initiatievenfonds verlagen we indirect ook de inkomsten en daarmee ook de capaciteitsinzet bij Stadsbedrijven.

Implementatie

Besparingspotentieel:

Bedragen * 1.000 euro

Initiatievenfonds	2026	2027	2028 ev
Stoppen	3.000 – 4.600	3.000 – 4.600	3.000 – 4.600
Versoberen (50%)	1.500 – 2.300	1.500 – 2.300	1.500 – 2.300
Versoberen (25%)	750 – 1.150	750 – 1.150	750 – 1.150
Versoberen (10%)	300-460	300-460	300-460

(NB: Onderstaande scenario's zijn grove berekeningen en een indicatie: **Prioritering bij het versoberen/ongelijk investeren moet op inhoud.)

De laatste jaren is gemiddeld 95% van het budget van het Initiatievenfonds besteed (er zijn in het verleden nooit initiatieven afgewezen omdat er onvoldoende budget was). In 2021 is het toenmalige budget verlaagd met 300.000 euro. Deze verlaging is opgevangen door het maximaal aan te vragen bedrag te verlagen van 50.000 euro naar 20.000 euro. Daarmee kon de korting opgevangen worden zonder dat dit ten koste ging van de initiatieven. Met ingang van 1 januari 2023 is het bedrag weer verhoogd naar 35.000 euro op verzoek van de raad, die motie 355 heeft aangenomen. Dat betekent waarschijnlijk een groter beslag op de middelen.

In het totale budget voor toekenning initiatieven is er een verhouding tussen het flexibele deel van het initiatievenfonds en dat wat min of meer vastligt is ongeveer 2/3 flexibel ten opzichte van 1/3 vast. In het flexibele deel (circa € 3.1 miljoen) gaat het om subsidie (rechtstreeks via de initiatiefnemer). In de rest (1/3 van totale bedrag)/ circa € 1.5 miljoen gaat het niet om subsidie, maar is er sprake van een opdracht. Merendeels zijn dit opdrachten aan Stadsbedrijven voor ontwerp, coördinatie en uitvoering van initiatieven in de openbare ruimte. Wat concreet betekent dat we aan de ene kant geld uitgeven dat aan de andere kant rechtstreeks als inkomsten bij de Gemeente/ Stadsbedrijven binnenkomt. Met het verlagen van dit deel van het Initiatievenfonds verlagen we indirect ook de inkomsten bij Stadsbedrijven. Dit betekent overigens niet dat hier niet mee kan worden gestopt of dat we dit niet kunnen versoberen alleen dan moet er "tijdig" aan de voorkant afspraken gemaakt worden over de inzet van Stadsbedrijven, zodat er een herprioritering kan plaatsvinden en Stadsbedrijven capaciteitsinzet hierop kan aanpassen (hiervoor rekenen we een termijn van 3 jaar). Op dit moment is dit scenario (nog) niet uitgewerkt, maar dit kan een vervolgwetgeving vragen.

2.6 Stoppen met 'Samen stad maken' of verlagen van het budget 'Samen Stad maken'

Het programma Samen stad maken heeft tot doel om gemeentebreed nieuwe vormen van samenwerking met Utrechters en organisaties te versterken in de stad. Meer verbinding kan een antwoord vormen in tijden van schaarste (als overheid niet alles zelf willen doen, maar eigenaarschap verdelen).

Beïnvloedbare opties:

- We draaien de intensivering uit het coalitieakkoord terug. In het coalitieakkoord zijn de middelen voor Samen stad maken uitgebreid: meer middelen voor online participatie (€70.000 structureel) en meer middelen voor programmamanagement (90.000 euro tot en met 2026). We hebben nog geen nieuwe online tools ontwikkeld of de huidige tool van Denk Mee verbeterd.
- We stoppen met het programma Samen stad maken. Hiermee stopt de centrale aanpak op verbeteringen van samenwerkingsvormen met bewoners en organisaties in de stad (naast de middelen voor de intensivering is er structureel budget van circa € 300.000). Bij het stoppen leveren we ook dit budget in.

- We verlagen het structurele budget voor het programma Samen stad maken en kiezen gericht waar we wel en waar we niet in investeren.
- Door te stoppen met de ambitie Samen stad maken en de regie op een centrale aanpak valt het budget vrij. Nieuwe instrumenten (zoals nu burgerberaad) worden in de lijn opgepakt en gedekt uit bestaande budgetten. Ook bestaande instrumenten of tools (zoals wijkplatforms en DenkMee) worden niet vanuit een centrale regie verbeterd.
- Verlaging van het beïnvloedbare budget voor het programma Samen stad betekent dat deze ontwikkeling langzamer zal verlopen en we minder kosten maken

Maatschappelijk effect

- Stoppen of versoberen van een centrale aanpak kan betekenen dat inwonersparticipatie op verschillende onderdelen verschillend zullen ervaren.
- Verschillende onderzoeken (o.a. Nationale Ombudsman 2023) wijzen op een steeds grotere kloof tussen overheid en burger. Voorkomen dat de kloof groter wordt en zelf verkleinen van de kloof vragen ook om inzet van de gemeente. Dit was een van de doelstellingen uit het programma Samen stad maken.
- Een risico van deze maatregel is dat we kansen missen om op andere terreinen te bezuinigen. Samen stad maken is er ook op gericht om toe te werken naar andere verdeling van eigenaarschap. De raad heeft dat op 9 november 2023 ook aangegeven met motie 423 waarin zij het college naar aanleiding van dreigende tekorten in de gemeentelijke begroting opdraagt om na te gaan bij welke gemeentelijke taken er kansen liggen om (een deel van) de uitvoering over te laten aan organisaties van de gemeenschap. Deze motie is belegd bij Samen stad maken. Daarom werken we *intensiveren programma 'Samen stad maken'*, waarbij taken aan de partners/ inwoners in de stad wordt overgelaten, ook als maatregel uit. Het financiële effect van deze maatregel is gezien de complexiteit onzeker en voor nu als PM post opgenomen.

We veronderstellen dat:

- Er zal meer decentraal en in de lijn zelf georganiseerd moeten worden zonder centrale aansturing uit een programma.
- Ontwikkelen/ experimenteren met nieuwe instrumenten/ participatiemogelijkheden zal langzamer gaan.

Implementatie

Bij verlagen van de ambitie kiezen we waar we op inzetten. We doen dit met minder budget. Daarbij hanteren we de volgende indicatie:

- Versoberen (50%)
- Versoberen (25%)*

*Prioritering bij het versoberen moet op inhoud

Besparingspotentieel:

Bedragen * € 1.000

Samen Stad maken	2026	2027	2028 ev
<i>Terugdraaien intensivering coalitieakkoord</i>	160	70	70
<i>Volledig stoppen met het programma samen stad maken en (inclusief terugdraaien intensivering)</i>	460	370	370
<i>50% Verlagen structureel budget samen stad maken en terugdraaien intensivering. * Exclusief terugdraaien intensivering is 150K per jaar</i>	310	220	220

25% Verlagen structureel budget samen stad maken en terugdraaien intensivering. * Exclusief terugdraaien intensivering is 75K per jaar	235	145	145
Intensiveren	PM	PM	PM

2.7 Impuls wijkaanpak Samen voor Overvecht: verlagen of stoppen van het budget

De wijkaanpak Samen voor Overvecht is een programma-overstijgende aanpak. Het budget is verdeeld over de volgende ambities en doelstellingen:

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk
2. Perspectief voor de jeugd versterken
3. Veilige Buurten
4. Meedoen en Ondernemen
5. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

Beïnvloedbare opties:

1. We draaien de intensivering uit het coalitieakkoord terug (In het coalitieakkoord is structureel 2 miljoen euro budget voor wijkaanpak Samen voor Overvecht vrijgemaakt. Dat kan in zijn geheel, voor 50% of voor 25%.
2. We stoppen volledig met het programma Samen voor Overvecht. Naast het budget voor de intensivering uit het coalitieakkoord is er ook € 2 miljoen overig structureel budget voor het programma. Met het stoppen van dit programma leveren we ook dit budget in. Dit betekent dat we niet meer vanuit het centrale programma investeren in de wijk Overvecht.

Door te stoppen/versoberen van de wijkaanpak Samen voor Overvecht valt dit budget voor deze activiteiten/initiatieven vrij (na afloop van reeds aangegane verplichtingen)

Maatschappelijk effect

- In het coalitieakkoord is Ongelijk Investeren voor Gelijke Kansen prioriteit. De opgave Samen voor Overvecht doet dat. Met stoppen of versoberen van de Wijkaanpak Overvecht komt deze ambitie onder druk te staan en zal de kansongelijkheid naar verwachting weer verder toenemen. Niet alleen zullen vele impulsen tot verbetering van de wijk moeten stoppen, ook komt Overvecht als proeftuin voor de buurtagenda's in andere delen van de stad hiermee te vervallen.
- Vanaf de start van het programma is ingezet op samen verbeteren én samen investeren met partners in de wijk. Onder andere Woningcorporaties, politie, winkeliers- en ondernemersverenigingen investeren extra in de wijk gericht op de vijf ambities. Het verminderen van het budget kan een verkeerd signaal geven naar deze partijen, waarbij de kans bestaat dat zij hun extra inzet ook zullen verminderen of stoppen.
- Door steun vanuit rijk, provincie en VSB Fonds is ons beschikbare gemeentelijke budget voor Samen voor Overvecht meer dan verdrievoudigd. Vaak is cofinanciering vanuit de gemeente een voorwaarde om ook rijks- of provinciale bijdragen te ontvangen. Stoppen of versoberen van het gemeentelijke budget kan hiermee leiden tot lagere bijdragen van andere overheden en/of fondsen en tot een verkeerd signaal aan rijk en provincie.
- Bewoners en professionals die een bijdrage willen leveren aan Overvecht kunnen een subsidieaanvraag doen via de nadere regel Samen voor Overvecht (inclusief cofinanciering daar waar mogelijk). Initiatieven die geslaagd zijn verduurzamen we vanuit andere middelen: (geslaagde voorbeelden: Beroepentuin, Werkwinkel). Ontwikkelen van initiatieven zal bij een versobering van het budget stagneren. Bovendien betekent dit dat we potentiële goede initiatieven minder en minder goed kunnen verduurzamen.

We veronderstellen dat:

- Er zal een groter beroep gedaan moeten worden op onze partners in de wijk Overvecht zonder centrale aansturing uit een programma en met minder gemeentelijke budget.
- Het terugdraaien van de intensivering uit het coalitieakkoord en het daarvoor toegekende budget (€ 2 miljoen) heeft geen effect op de cofinancieringseisen. Het stopzetten/verlagen van de overige bestaande budgetten heeft wellicht wel consequenties voor de cofinancieringseisen.
- Het budget is een ontschot budget. Dat geeft de ruimte om over beleidsdomeinen heen te investeren, juist daar waar de opgaves het grootst zijn.

Implementatie

Bedragen * € 1000

Variant	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel vanaf
Terugdraaien intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht en overige structurele budgetten	0	0	4000	4000	4000	2026
Terugdraaien intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	2000	2000	2000	2026
50% versoberen op intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	1000	1000	1000	2026
25% versoberen op intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	500	500	500	2026

(NB: Onderstaande scenario's zijn grove berekeningen en een indicatie: *Prioritering bij het versoberen moet op inhoud)

2.8 Fysieke locaties wijkbureaus

In de stad zijn 10 wijkbureaus gevestigd conform de 10 wijken zoals de Gemeente Utrecht deze hanteert. De wijkbureaus hebben grofweg twee functies. Als eerste zijn de wijkbureaus een werk- en ontmoetingsplek voor professionals zoals collega's van OOV, VG, Communicatie, Ruimte, HRM en collega's die elkaar ontmoeten en overleggen zoals politie, wijkagent, boa's, buurtvaders en moeders, et cetera en als tweede is zij het informatie- en adviespunt voor bewoners (wijkservicepunt).

Beïnvloedbare opties:

- Stoppen: we sluiten alle wijkbureau. Dit betekent geen fysieke locaties en geen fysieke dienstverlening in de wijk aan bewoners. Dienstverlening wordt centraal aangeboden vanuit het Stadskantoor. Dit betekent dat ook professionals die in de wijk samenwerken op andere locaties in de wijk elkaar moeten gaan ontmoeten of dat deze ontmoeting op het Stadskantoor wordt georganiseerd. In het scenario *sluiten van de wijkbureaus in de wijk* betekent het minder huisvestingskosten in de wijk. De collega's en andere professionals die nu gebruik maken van deze locaties gaan wel elders werken. Daarmee heeft de besparing wel een beperkt effect. De kosten zijn verschillend per locatie, ook omdat deze locaties ook door anderen worden gebruikt. Dit zal nader moeten worden uitgezocht.
- Herijken: we zetten locaties anders in. Voor de wijkservicepunten denken we aan het integreren met andere partners. Voor de servicepunten willen we onderzoeken of we de informatievoorziening aan bewoners meer integraal en centraal kunnen aanbieden. Denk daarbij aan delen van voorzieningen met andere huidige informatieverstrekkingen zoals IDO's, Wijkinformatiepunten, buurtteams, werkwinkel in de stad en dergelijke.

Vanuit Ongelijk investeren is het idee om deze informatiepunten centraal en integraal aan te bieden in die wijken waar dit het meest nodig is. Naar verwachting is dit op vijf locaties in de stad. Dit hoeven niet de huidige wijkbureaus.

- Specifiek met betrekking tot de balies van Vleuten de Meern: deze zijn tot 2028 nodig in verband met de paspoortenpiek (dit gaat om 8 balies) daarna zou deze locatie kunnen sluiten. Een alternatief kan zijn om 8 balies versneld te creëren op het Stadskantoor waardoor de balies vervroegd kunnen sluiten. De besparing die we dan realiseren is te vinden in het effectiever kunnen inzetten en roosteren van personeel. Naar verwachting gaat dit om een 1 tot 2 fte, een besparing van 100.000 euro.

Centraler aanbieden van dienstverlening in de wijk heeft effect op facilitaire- en huisvestingskosten en biedt effectievere dienstverlening aan bewoners.

Maatschappelijk effect

Herijken van het wijkbureau als ontmoetingsplek heeft mogelijk op termijn enkel een financiële impact, doordat we alleen de locaties van werken en ontmoeten veranderen voor professionals. Herijken van de servicepunten heeft een groter effect, omdat dit kansen biedt om de dienstverlening meer integraal aan te bieden. De vindbaarheid van hulp zal in bepaalde wijken worden verhoogd en daarmee verlagen we de drempels om hulp te ontvangen.

Voor de functie van werk- en ontmoetingsplek moet ook opnieuw gekeken worden of deze ook niet op een andere logische plek in de wijk kan worden vormgegeven. Hiervoor zijn gesprekken met partners nodig. Wel blijft staan dat elke wijk een dergelijke ontmoetingsplek nodig heeft. Het is daarbij nog uit te zoeken of daadwerkelijk wijkbureaus kunnen sluiten

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?

Centraal inrichten van de informatievoorziening in een vijftal wijken wordt gezien als een kans om dienstverlening effectiever te laten verlopen. De aanname is dat er dan ook bezuiniging gerealiseerd kan worden op personeel en ook op locaties. Dit zal echter nog wel uitgezocht moeten worden en kan niet gepaard gaan zonder de posities van de wijkbureaus te herijken. Daarnaast vraagt dit ook om een bijstelling van het huidige dienstverleningsbeleid. Ook voor het herijken van de wijkbureaus als ontmoetingsplek is de aanname dat op termijn bezuinigd kan worden op locatiekosten. Ook hier zal nader onderzoek voor nodig zijn.

Implementatie

- Rekening houden met huurcontracten en arbeidsovereenkomsten collega's
- Herijken: vraagt ook een investering om locaties anders in te richten.

Wijkbureaus	2026	2027	2028 ev
- Stoppen (huurcontracten*)			575 ²
- Halveren (5 locaties in plaats van 10)			250
- Herijken locaties			PM

Bedragen * € 1000

2.9 Verkiezingsreserve niet gebruiken voor “on geplande verkiezingen”

Voor ongeplande verkiezingen wordt 1 miljoen euro per 4 jaar als risicoreserve ingeboekt.

Beïnvloedbare optie

We gebruiken de reserve verkiezingen alleen nog als egaliseringsreserve en niet meer als risicoreserve voor een ongeplande verkiezing. Hierdoor kan een bedrag van ongeveer € 1 miljoen per 4 jaar anders worden ingezet (of jaarlijks € 250K).

De maatregel heeft geen effect op de kosten van een verkiezing. Als dekking van het risico op een ongeplande verkiezing is het budget in de reserve niet toereikend en daardoor geen volledige beheersmaatregel. Daarom verplaatsen we het risico op een ongeplande verkiezing naar de algemene risicoparagraaf en risicoreserve.

Maatschappelijk effect

Dit is een technische maatregel zonder maatschappelijk effect.

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?

- Verkiezingen heeft nog twee structurele knelpunten (CSO (wettelijk) en Verkiezingsborden (aangenomen motie)) Deze moeten wel opgelost worden (€ 350K). Door te besluiten om het risico te verplaatsen en niet de reserve af te romen, kan dit knelpunt deels uit de egaliseringsreserve worden gedekt.
- De benodigde dekking van de risicoreserve stijgt in verband met het toevoegen van een risico van € 2 miljoen euro met een redelijk hoge risicokans.
- Als er procesaanpassingen zijn door wetwijzigingen en dergelijke worden de kosten hiervan door het rijk of bij de VJN gecompenseerd.

---

² Sluiten van een wijkbureau heeft, naast het feitelijke effect bij Wijken, financiële consequenties voor F&H (dekking voor de lasten, kosten die doorlopen, vermindering voordeel schaalgrootte en incidentele lasten voor verhuizen) en voor UVO (eventuele leegstand, omstelkosten, kosten beëindiging huur in verband met opzeggingstermijnen). In 2019 is dit onderzocht. De huisvestingslasten voor de wijkbureaus (exclusief Stads kantoor) bedroegen toen circa 575.000 euro. Destijds is de indruk ontstaan dat er daarmee ook 575.000 bespaard kan worden. Dit is niet het geval, omdat de wijkbureaus slechts een deel van de panden gebruikt en dit deel niet los is op te zeggen. Bijvoorbeeld: Wijkbureau zuid gebruikt 4 kamers van een verdieping met 10 kamers. De 4 kamers kunnen niet worden opgezegd bij de verhuurder als niet ook de andere kamers worden leeg gemaakt en dat betekent sluiten van wijkbureau, OOV en Volksgezondheid op die plek. Daarnaast zullen deze medewerkers toch ook weer een nieuwe plek moeten krijgen.

Implementatie

2025: storting € 1 miljoen in reserve verkiezingen omdat er dat jaar geen geplande verkiezing is of 2026 e.v. structurele budget verkiezingen verlagen met € 250.000.
Dit budget jaarlijks onttrekken uit de egalisereserve.

2.10 Versoberen dienstverleningskanalen

Vanuit de dienstverlening leveren wij een basispakket aan dienstverleningskanalen waarlangs inwoners en ondernemers hun producten en diensten kunnen afnemen en vragen kunnen stellen. Veel van deze kanalen zijn noodzakelijk om aan de basisdienstverlening te voldoen.

Beïnvloedbare optie

Elk kanaal dat je opent, vraagt om beheer en ontwikkelkosten. Ook moet elk kanaal bemenst worden. Het sluiten van kanalen levert direct een besparing op de ontwikkel en beheerkosten. De bemensing kan maar deels bespaard worden omdat er ook een verschuiving naar andere kanalen plaatsvindt.

Een aantal kanalen kan worden aangemerkt als pluskanaal ofwel kanalen die extra service bieden aan inwoners. Het gaat hier om de kanalen Videobellen, Webcare, GEM Servicepunt, Whatsapp en Chat. Het is een keuze om deze kanalen wel of niet open te houden.

Maatschappelijk effect

Om een generiek beeld van de effecten te krijgen, hebben we een aantal maatregelen om deze reden samengevoegd, zodat er een gewogen afweging kan plaatsvinden.

Kanaal	Impact	Besparing
Videobellen (stoppen per 2026)	Videobellen is een alternatief voor de balie. En wordt nu ingezet bij VTH en Wenl. Als deze wordt afgeschaft zullen inwoners weer op gesprek moeten komen op het Stadskantoor.	Besparing op ICT kosten € 40.000 per jaar per 2026 (wel als taakstelling bij VTH en Weni)
Servicepunt Stadskantoor (stoppen)	Servicepunt is een alternatief voor inwoners die vastlopen in onze basisdienstverlening. Jaarlijks komen op het servicepunt 8000 bezoekers per jaar. Het stopzetten van het servicepunt zal leiden tot een gedeeltelijke verschuiving naar telefonie. Voor de servicepunten op de wijkbureaus is een separaat voorstel opgenomen.	1 fte (70.000)
Webcare (stoppen)	Het kanaal webcare wordt ingezet met twee doelen – ondersteuning van dienstverlening en reputatiemanagement. In de kern is dit kanaal ondersteunend en kan daarmee ook worden gestopt. Een deel van deze contacten zal verschuiven naar andere kanalen en een deel zal ook wegvallen. Ander effect is dat we niet meer reageren als gemeente op social berichten. Wat als negatief en onbereikbaar kan worden ervaren bij inwoners	2fte (150.000)
Nieuwsbrieven (stoppen)	Inwoners kunnen zich abonneren op de Utrecht Nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief richt zich op al het actuele nieuws in de wijk. Het is een extra	0.5fte (€ 70.000)

Kanaal	Impact	Besparing
	middel om inwoners op de hoogte te stellen van lopende ontwikkelingen. Het is een extra kanaal boven op de website, wijkberichten en post. Inwoners moeten informatie dan via andere kanalen halen.	

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?

Het afschalen van dienstverleningskanalen is een keuze die gepaard gaat met een bijstelling van de visie op dienstverlening. De huidige visie op dienstverlening heeft als doel om laagdrempelig en op maat te zijn. De zogenoemde pluskanalen dragen actief bij aan deze doelstelling. Mocht het college beslissen tot het stopzetten van deze kanalen zal ook een herijking op de kanalenstrategie in het licht van de visie nodig zijn.

Implementatie

De vermindering van kanalen heeft met name personele gevolgen. De te besparen ICT-middelen Videobellen worden vanaf 2024 deels gedragen door de afdelingen VTH en WenI (licentiekosten). Deze besparing zal dan als taakstelling worden doorbelast naar deze afdelingen. Het besparingspotentieel kan structureel ingaan per 2026.

2.11 Verlagen Investeringsbudgetten dienstverlening

Eind 2022 is de visie op dienstverlening vastgesteld. Deze visie heeft als doel om verder te investeren in vier pijlers: menselijke maat, lerende gemeente, laagdrempelig en op maat en inwoner in regie. Voor regie en algehele investering in deze visie is in het coalitieakkoord een bedrag van € 1,1 miljoen per 2027 beschikbaar gesteld om hierin te investeren. De helft van deze middelen (€ 0,6 miljoen) is nodig om de dienstverlening op peil te houden. Denk hierbij aan investeringen in het voldoen aan wet- en regelgeving, noodzakelijke technische updates op de kanalen en kleinschalige verbeteringen die maatschappelijk gewenst zijn en inzet op kaderstelling en agendering ten behoeve van de organisatieonderdelen. De overige € 0,5 miljoen wordt nu ingezet om ook te kunnen blijven vernieuwen en innoveren op kansen die zich binnen deze visie jaarlijks voordoen.

Beïnvloedbare optie

Terugdraaien van de intensivering van het coalitieakkoord en de ambitie van de visie op dienstverlening verlagen door het verlagen van het investeringsbudget.

Maatschappelijk effect

Verminderen van het investeringsbudget op dienstverlening betekent dat we per jaar minder kunnen investeren in kansen om de gemeentebrede dienstverlening te verbeteren. We maken daarbij geen stappen vooruit, maar blijven in de kern op peil met onze dienstverlening. Inwoners kunnen van ons verwachten wat zij nu ook krijgen. Bij wegvallen van extra impulsen in de generieke dienstverlening moet op andere manieren gekeken worden hoe we organisatieonderdelen kunnen faciliteren in het behalen van de doelstellingen. Als er minder ruimte is om te kunnen investeren in dienstverlening zal dit bijvoorbeeld ook direct leiden tot het temporiseren van de langetermijndoelstellingen Menselijke Maat (het bieden van handvatten aan medewerkers om langs de menselijke maat te handelen), Lerende gemeente (leren van inwonerssignalen) of Inwoner in regie (het zorgdragen dat inwoners inzage en grip gaan krijgen in eigen informatie en gegevens).

Het verminderen van het investeringsbudget op dienstverlening vraagt om een verlaging van het bestaande ambitieniveau. Hiervoor zijn verschillende scenario's denkbaar, maar er moet daarin wel bewust worden gekozen. Hiervoor is nog wel een nadere uitwerking nodig.

Implementatie

De besparing van maximaal € 0,5 miljoen euro kan vanaf 2027 worden ingeboekt door de meerjarenbegroting PDV bij te stellen.

2.12 Centraliseren Klachten

De Gemeente Utrecht kent 10 decentrale klachtencoördinatoren en 20-25 klachtbehandelaars. Deze medewerkers zitten bij verschillende organisatieonderdelen en afdelingen. Een deel van deze mensen doet dit erbij en een ander deel (hooguit 2) heeft dit als functie.

Beïnvloedbare optie

Centraliseren van de klachtenbehandeling. Door te centraliseren wordt verwacht dat er effectiever en efficiënter kan worden gewerkt, doordat behandelaars multi-inzetbaar worden en niet meer uitsluitend voor één organisatieonderdeel werken. In de kern zijn er dan minder mensen nodig dan in de huidige werkwijze. Ook is opvang bij ziekte of langdurig verlof beter op te vangen.

Maatschappelijk effect

Centralisering van klachtafhandeling geeft meer grip op de wijze waarop klachten afgehandeld worden, wat zal leiden tot een meer eenduidige manier van klachtenbehandeling, waardoor naar verwachting ook de kwaliteit verhoogd wordt.

We veronderstellen dat voor deze bezuiniging is een reorganisatie nodig is. We nemen aan dat deze positief door de verschillende ondernemingsraden wordt aangenomen. Het is onduidelijk wat de exacte financiële besparing zal zijn. Veel mensen doen de functie erbij en het werk zal worden vervangen door ander werk.

Implementatie

Deze besparing is niet direct te berekenen, omdat het afhandelen van klachten niet altijd een voltijd functie betreft en veel medewerkers dit naast hun reguliere werk doen.

Deze bezuiniging zal als een taakstelling moeten worden opgevoerd.

3 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

3.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	137.101	115.906	231.617	162.041	128.425	118.910
Lasten	150.595	133.271	243.232	171.768	132.371	128.468
Saldo Baten en Lasten	-13.494	-17.364	-11.615	-9.727	-3.947	-9.558
Onttrekking reserves	58.734	26.552	17.441	15.582	11.451	10.721
Toevoeging reserves	25.712	15.583	14.423	13.161	8.446	5.846
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	33.022	10.968	3.018	2.421	3.005	4.875
Totaal	19.529	-6.396	-8.597	-7.306	-942	-4.638

Lasten worden voor een groot deel gedekt uit baten (inkomsten grondexploitaties, inkomsten erfpacht en dergelijke, leges vergunningen en precario).

3.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

Percentages en bedragen uit het rapport van Berenschot

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
	Baten	231.61	162.041	128.42	118.910		
	Lasten	243.23	171.768	132.37	128.468		
	Saldo Baten en Lasten	-	-9.727	-3.947	-9.558		
	Beïnvloedbare lasten	6.950	8.228	6.337	5.846		
	%	2,69%	4,44%	4,48%	4,33%		

Effect van de maatregelen op de netto-lasten

3.3	Stoppen met innovatie en ontwikkeling bij VTH	0	20	40	60	80	2028
	Minder toetsing op zuiverheid BAG	0	10	20	30	40	2028
	Stoppen ondersteuning VTH bij opvang vluchtelingen	0	15	30	45	60	2028
	Stoppen met LLI/LAA	0	15	30	45	60	2028
	Stoppen met actief wijkcontact vanuit VTH	0	8	16	24	32	2028
	Stoppen met externe overleggen VTH	0	13	26	39	52	2028

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
	Geen actieve aanpak meer op (dreigende) verrommeling en verpaupering gebouwde omgeving	0	75	150	225	300	2028
	Minder meldingen oppakken in de handhaving volkshuisvesting / bouwkundig	0	4	8	12	16	2028
	Stoppen met handhaving onrechtmatige bewoning	0	68	135	202	270	2028
	Stoppen met inzet VTH / THBO bij werfkelders	0	4	8	12	16	2028
	Verder minimaliseren inzet WKB	0	50	100	150	200	2028
3.4	Afbouwen uitpondrestricties	1.000	1.000	4.000	4.000	4.000	2024
3.5	Stoppen met wooncoöperaties	0	0	0	0	130	2028
3.6	Halveren inzet Verhuisadviseur senioren incl promotie	0	28	28	28	28	2025
3.7	Lagere subsidie huurdersparticipatie/ doelgroepen incl. accres	0	21	21	21	21	2025
3.8	Verminderen knelpuntenvoorziening	0	186	186	186	186	2025
3.9	Risico-gestuurd toezicht	0	0	400	400	400	2026

Dit programma heeft de onderdelen 'stedelijke omgeving', 'bebouwde omgeving' en 'huisvesting'. De verantwoordelijkheden zijn onder andere: bijdragen aan gezonde gebiedsontwikkeling, zorgen voor een veilige bouw- en leefomgeving en zorgen voor voldoende passende en betaalbare huisvesting voor alle bewoners en woningzoekenden. Het programma stedelijke omgeving bestaat voor het overgrote deel uit niet-beïnvloedbare ruimte. Dat komt omdat voor een groot deel van de lasten geldt dat dit onderdelen van geopende grondexploitaties zijn. Voor de overige programmadoelstellingen worden onderstaande maatregelen voorgesteld.

3.3 Stoppen, afschalen en afbouwen van verschillende VTH-activiteiten

Beïnvloedbare opties:

Vanuit VTH zijn er verschillende werkzaamheden die kunnen worden afgeschaald, afgebouwd of zelfs helemaal kunnen worden gestaakt. Dit zijn taken van zeer verschillende aard, die stuk voor stuk een relatief kleine bezuiniging opleveren. Achtereenvolgens zijn dit:

- Stoppen met innovatie en ontwikkeling bij VTH
- Minder toetsing op zuiverheid BAG:
- Stoppen ondersteuning VTH bij opvang vluchtelingen
- Stoppen met LLI/LAA (adviescontrole) vanuit VTH
- Stoppen met actief wijkcontact vanuit VTH
- Stoppen met externe overleggen VTH
- Geen actieve aanpak meer op (dreigende) verrommeling en verpaupering gebouwde omgeving
- Minder meldingen oppakken in de handhaving volkshuisvesting / bouwkundig
- Stoppen met handhaving onrechtmatige bewoning
- Stoppen met inzet VTH / THBO bij werfkelders
- Verder minimaliseren inzet WKB: interen op handhaving hogere gevolklassen

Als dit takenpakket als één geheel wordt opgevat, dan leveren de opbrengsten samen een behoorlijke besparing op.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijke effect zal zijn dat de maatregelen gezamenlijk impact hebben op de wendbaarheid van VTH. Met andere woorden: VTH zal door het enkel uitvoeren van de kerntaken minder goed kunnen voldoen aan wensen en vragen vanuit samenleving en het bestuur. Ook zal VTH haar controlerende taak minder goed kunnen uitvoeren. Zo raakt bij minder controle op de zuiverheid van de BAG het registratiesysteem (vergelijkbaar met het burgerregistratiesysteem, maar dan voor gebouwen) vervuild, waardoor je een belangrijke basisbron van data verliest. Daarnaast blijven mogelijk illegale situaties in stand. Dit geldt tevens voor stoppen met de LLI/LAA (adviescontrole) vanuit VTH: door minder inzet wordt de kans groter dat men illegaal in een woning kan blijven wonen. Dit kan leiden tot een verdere maatschappelijke ongelijkheid en verlies van regie van de overheid op de woningmarkt. Geen actieve aanpak meer op (dreigende) verrommeling en verpaupering van gebouwde omgeving kan leiden tot een verslechtering van de leefomgeving en er kunnen mogelijk uiteindelijk onveilige situaties ontstaan bij bouwkundige elementen. Het illegaal gebruiken van gebouwen gaat mogelijk lonen (denk aan ondermijnende zaken). Als meldingen niet opgepakt worden, zullen de handhavingsverzoeken gaan toenemen (want dan móet de gemeente wel in actie komen). Daarnaast zal er mogelijk ook maatschappelijk onbegrip komen dat er minder gehandhaafd wordt. Een handhavingsverzoek afhandelen kost meer tijd en afwijzen is een besluit waar bezwaar en beroep op gemaakt kan worden. Mogelijk zullen die kosten stijgen. Op dit moment handhaaft VTH ook op onrechtmatige bewoning van sociale huurwoningen. Dit is primair de taak van de woningcorporaties zelf. Hiermee stoppen, betekent dat de woningcorporaties hier zelf actiever in moeten worden, omdat het anders leidt tot meer scheefwonen en langere wachtlijsten.

Ook zullen op bepaalde onderwerpen procedures langer in beslag nemen. Zo kan er nu snel geschakeld worden bij de ondersteuning van de opvang van vluchtelingen. De ondersteuning is gericht op het snel realiseren van woonruimte voor de vluchtelingen in panden die geen woonbestemming hebben. Als dit vervalt, zullen er formele procedures gevoerd moeten worden om deze niet-woningen te transformeren tot woonmogelijkheden. Dit geldt ook als we stoppen met actief wijkcontact vanuit VTH: bewoners zullen langer moeten zoeken naar de juiste ingang bij de gemeente. Voor wijkbureaus wordt het lastiger om snel te schakelen met VTH. Idem als VTH de ondersteuning staakt bij het wervenprogramma.

Bij stoppen van reguliere overleggen zal onze rol regionaal en landelijk minder bepalend worden of zelfs wegvallen. Deze overleggen leveren onszelf ook informatie en kennis op: door ons netwerk weten we vaak al vroeg welke ontwikkelingen er op ons afkomen. Daardoor kunnen we daarop anticiperen. Het is dus de vraag is of het bestuurlijk wenselijk is om dit te stoppen.

Implementatie

Indien we met alle bovengenoemde activiteiten stoppen (of afschalen) levert dit vanaf 2025 incidenteel een besparing van € 0,284 miljoen, in 2026 € 0,543 miljoen, in 2027 € 0,814 miljoen en vanaf 2028 structureel een besparing van € 1,086 miljoen. Voor € 0,486 miljoen betreffen dit middelen uit het coalitieakkoord en voor € 0,284 miljoen activiteiten die gedeeltelijk met middelen uit coalitieakkoord worden bekostigd.

3.4 Afbouwen uitpondrestricties

Uitponden betekent het verkopen van huurwoningen die leegstaan. Er is nu een beperking op de losse verkoop van sociale huurwoningen.

Beïnvloedbare optie

We schaffen op termijn de beperkingen op losse verkoop van sociale huurwoningen aan particulieren af.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat op de middellange termijn het verkleuren van sociale huur naar koop leidt tot betaalbare woningen die overgaan naar de koopsector. Op de langere termijn, als nieuwbouw door corporaties wordt toegevoegd, leidt dit tot een kwalitatief betere en grotere sociale huurvoorraad. Met de corporaties maken we prestatieafspraken. De beperkingen op de verkoop van woningvoorraad kent een financiële impact en de gevolgen zullen met de corporaties besproken moeten worden. De opbrengsten vloeiden de afgelopen jaren gedeeltelijk terug naar de woningcorporaties als stimuleringsmaatregel voor het bouwen van sociale woningbouw.

Implementatie

Onder de huidige afspraken is de verkoop beperkt tot exoten, die leiden tot incidentele opbrengsten van circa €1,0 miljoen in 2024 en 2025. Afschaffen van de beperkingen leidt vanaf 2026 structureel tot een opbrengst van circa € 4,0 miljoen. Afhankelijk van de wijze waarop losse verkoop minder of niet beperkt wordt en afspraken over het wel/niet terugvloeien van de opbrengsten uit meerwaardeafdracht kan een hogere/lagere structurele opbrengst opgenomen worden. De uitpondrestricties zijn onderdeel van het coalitieakkoord. De maatregel uitvoeren betreft een politieke afweging.

3.5 Stoppen met wooncoöperaties

Beïnvloedbare optie

We stoppen met het aanmoedigen van wooncoöperaties via middelen. Dit betreft deels incidenteel geld, maar gezamenlijk met koopstartfondsen zijn het relatief minder efficiënte middelen binnen het beleidsveld wonen. Hierdoor zou ook geminderd kunnen worden op de inzet Fte.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat de gemeente het bestaande instrumentarium voor het reguleren van de woonvraag c.q. aanpak van de wooncrisis minder optimaal benut (bijvoorbeeld geen actueel leegstandsaanpak, opkoopbescherming, samenwerking met corporaties, beleidsvorming en samenwerking met betrekking tot huisvesting kwetsbaren et cetera).

Implementatie

Vanaf 2028 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,130 miljoen.

3.6 Halveren inzet Verhuisadviseur senioren inclusief promotie

Beïnvloedbare optie

We halveren de inzet van de verhuisadviseur voor senioren, inclusief de promotie hiervan.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat het risico bestaat dat we de bestaande woningvoorraad suboptimaal benutten, doorstroming stopt en we dus minder kunnen bijdragen aan het oplossen van de wooncrisis in de stad.

Implementatie

Dit leidt vanaf 2025 structureel tot een besparing van 0,028 miljoen euro.

3.7 Lagere subsidie huurdersparticipatie/ doelgroepen inclusief accres

Beïnvloedbare optie

Lagere subsidie huurdersparticipatie/doelgroepen inclusief accres. De subsidie huurdersparticipatie is bedoeld om de positie en participatie van huurders te versterken.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect kan zijn dat de positie en participatie van huurders afneemt.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van 0,021 miljoen euro.

3.8 Verminderen knelpuntenvoorziening

Beïnvloedbare optie

Verminderen van knelpuntenvoorziening in verband met loon- en prijsstijging van incidentele projecten. Bezuinigen op deze voorziening betekent een lagere voorziening voor tekorten (door loon- en prijsstijgingen) op incidentele projecten.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat we minder financiële ruimte hebben om knelpunten op lopende projecten op te lossen.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,186 miljoen.

3.9 Risico-gestuurd toezicht

De stad groeit en verdicht. De druk op de woningmarkt is groot. Bouw- en woningtoezicht op de bestaande bouw draagt bij aan de bouwveiligheid, het binnen de perken houden van overlast en de bescherming van het woningbestand.

Bij bezuinigingen proberen we te voorkomen dat het toezicht zodanig onder druk komt te staan dat er onaanvaardbare risico's ontstaan (denk aan bouwfouten of -ongelukken of het verschraken van het bestaande woningaanbod).

Let dit verband ook op de volgende context: een deel van het woningtoezicht is tijdelijk gefinancierd in het Programma beschermen woningvoorraad, dat volgt uit het coalitieakkoord. Daar valt bijvoorbeeld de handhaving op huurmisstanden, illegale verhuur en leegstand onder. De gelden voor dit programma zijn beschikbaar tot 2026. Dit betekent dat de formatie op bouw- en woningtoezicht dan nog verder inkrimpt.

De negatieve effecten op de woningmarkt als gevolg van de woningnood zijn dan echter nog niet opgelost.

Beïnvloedbare opties:

Meer dan nu inzetten op risico-gestuurd toezicht bij bouw- en woningtoezicht, waarbij we uitgaan van de omvang van de negatieve impact van bepaalde overtredingen. Ofwel, welke risico's ontstaan er wanneer we niet bestuursrechtelijk zouden optreden? Vervolgens maken we een keuze om de beperkte capaciteit daar in te zetten waar dit het hardste nodig is. Hieronder beschrijven we op welke wijze we de besparing kunnen realiseren:

Beïnvloedbare optie 1

Geen bestuursrechtelijke handhaving bij kleine overtredingen irt. de Wkb

Op 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) (stapsgewijs) ingegaan. Het doel van de Wkb is het verhogen van de kwaliteit van bouwwerken. Een aantal taken van de gemeente gaan naar private kwaliteitsborgers (bouwtechnische toetsing van bouwplannen en de bouwtechnische controle gedurende de bouw).

De kwaliteitsborger heeft een informatieplicht en moet de gemeente inschakelen als een bouwwerk niet aan de regelgeving lijkt te voldoen. Bij bouw- en woningtoezicht hanteerden we 100%-opvolging van de meldingen of signalen van de kwaliteitsborgers. Het voorstel is om signalen of meldingen die betrekking hebben op overtredingen met een laag risico niet bestuursrechtelijk op te pakken.

De impact van deze overtredingen is beperkt. Er is geen sprake van een gevaar voor de veiligheid van gebruikers of van omwonenden van het bouwwerk. Een voorbeeld hiervan is het ontbreken van een ventilatierooster. Hiermee brengen we 100% opvolging terug naar 70% en besparen we € 200.000.

Beïnvloedbare optie 2

Risico-gestuurd toezicht breed toepassen

Risico-gestuurd toezicht kunnen we breder toepassen. Namelijk ook bij het beoordelen en oppakken van de meldingen, bij het constateren van overtredingen en bij de keuze voor projectmatig toezicht. We brengen prioriteiten aan, waardoor we niet ieder project en iedere melding meer oppakken. Niet alle overtredingen volgen we op met bestuursrechtelijke handhaving. Jaarlijks bepaalt bouw- en woningtoezicht welke projecten we dit jaar starten (of doorzetten). We kunnen aan de hand van een risicoanalyse een strengere selectie toepassen welke zaken we projectmatig oppakken.

Meldingen of overtredingen waarbij geen sprake is van een gevaar voor de veiligheid, leefbaarheid of gezondheid krijgen lage prioriteit. Bijvoorbeeld een melding van een lekkende kraan of van een vervuilde tuin. Bij een kleine overtreding geldt dat we de overtreder attenderen op de overtreding en op de regels. We wijzen de overtreder schriftelijk of mondeling erop dat hij de overtreding moet herstellen en sluiten hiermee de melding. Er volgt geen handhavingstraject. Net zoals bij de Wkb brengen we 100% opvolging terug naar 70% en besparen we €200.000.

4 Klimaatvriendelijke stad

4.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.074	7.469				
Lasten	7.309	16.781	11.845	11.620	11.770	9.700
Saldo Baten en Lasten	-6.235	-9.312	-11.845	-11.620	-11.770	-9.700
Onttrekking reserves	465	1.247	675	100	100	100
Toevoeging reserves	0	2.781	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	465	-1.534	675	100	100	100
Totaal	-5.770	-10.846	-11.170	-11.520	-11.670	-9.600

4.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
	Baten						
	Lasten	11.845	11.620	11.770	9.700		
	Saldo Baten en Lasten	-11.845	-11.620	-11.77	-9.700		
	Beïnvloedbare lasten	6.567	6.673	7.284	5.835		
	%	55,44%	57,42%	61,88%	60,15%		
<i>Effect van de maatregelen op de netto-lasten</i>							
4.3	Taakstelling energietransitie	233	1.559	1.656	1.656	1.656	2025

Het programma klimaatvriendelijke stad kent een doelstelling: energieverbruik. Binnen deze doelstelling is een groot deel van de lasten beïnvloedbaar. Dit komt omdat de wetgeving op dit gebied nog moet worden vastgesteld, waarmee de gemeente kan sturen op doelstellingen uit het Klimaatakkoord. Naast de structurele middelen (€ 1 miljoen in 2023 oplopend naar structureel € 2,5 miljoen euro in 2026) is in het coalitieakkoord incidenteel geld beschikbaar gesteld (€ 1,67 miljoen euro voor 2024 t/m 2025) voor duurzame opwekking (zon), klimaatberaad en versnelling wijkaanpak. Deze incidentele en structurele middelen zijn beïnvloedbaar. Dit leidt tot onderstaande beïnvloedbare opties op de energietransitie.

4.3 Taakstelling energietransitie

Bij energietransitie is gekozen voor een taakstelling omdat hier geen sprake is van structurele programmalijnen maar van een jaarlijkse programmering. We hebben verschillende hoogtes van taakstellingen in kaart gebracht en geven daarbij steeds voorbeelden van orde grootte te schrappen activiteiten om een beeld te geven van wat de bezuiniging voor impact heeft. In de praktijk betekent een taakstelling structureel minder budget om jaarlijks te programmeren tbv de energietransitie.

Taakstelling niveau 1:

Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt kunnen worden ingevuld:

- Minder capaciteitsinzet op kennis en lobby energietransitie
- Minder capaciteitsinzet op programmamanagement
- Minder inzet op een strategie voor onder andere duurzame elektriciteit, duurzame warmte voor de gebouwde omgeving buurtaanpak
- Minder activiteiten om de warmtetransitie vorm te geven
- Minder activiteiten om de elektriciteitsinfrastructuur te verzwaren en uit te breiden
- Verminderen van inzet op het stimuleren, faciliteren, verleiden en verbinden van arbeidspotentieel binnen de Energietransitie
- Minder initiatieven rond het stedelijke energiesysteem

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat de gemeente de aanjaagrol binnen de energietransitie deels verliest. Wat betreft bijvoorbeeld het verminderen van de inzet lobby en strategie, oefent de gemeente dan minder invloed uit op externe besluitvorming over energiebeleid. (Nieuw) beleid sluit hierdoor mogelijk minder aan bij wat lokaal wenselijk/nodig is. Het voornaamste voorbeeld is hiervan is de aanpak netcongestie die onder andere moet helpen voorkomen dat de bouwproductie van woningen, maatschappelijke- en overige functies stilvalt. Daarnaast leidt minder activiteiten ontplooiën tot een vertraging voor de hele warmtetransitie en heeft het daarom direct effect op de snelheid van de buurtaanpak. Ten slotte heeft het stoppen met inzet op het stimuleren, faciliteren, verleiden en verbinden van arbeidspotentieel binnen de Energietransitie als gevolg dat wij als gemeentelijke overheid stoppen met het aanjagen van extra arbeidsplaatsen binnen de energietransitie.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,568 miljoen euro, in 2026 van € 0,567 miljoen en vanaf 2027 tot € 0,54 miljoen structureel. Voor een gedeelte worden middelen uit het coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

Taakstelling niveau 2 (additioneel op 1):

Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- Temporiseren wijkaanpak blok 1. We starten minder snel met de planvorming voor het aardgasvrij maken van nieuw wijken en temporiseren de aanpak hiervan. De huidige formatie van het team is nog niet voldoende om in alle genoemde wijken uit blok 1 te starten. Daarvoor moeten we ook in 2024 nog mensen werven. We kunnen een stevige pas op de plaats maken en de werving stoppen. Dat betekent een incidentele en vervolgens structurele bezuiniging. Op termijn zou het team alsnog op sterkte moeten komen om in 2050 aan het Akkoord van Parijs te voldoen. Dan zal de taakstelling dus anders ingevuld moeten gaan worden.

Implementatie

Vanaf 2024 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,233 miljoen. Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,465 miljoen. Voor een gedeelte worden middelen uit het coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

Taakstelling niveau 3 (additioneel op 1 en 2):

Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- We verminderen ondersteuning voor bedrijven en maatschappelijke organisaties met verduurzaming en we voeren alleen toezicht en handhaving uit vanuit de Wet Milieubeheer. Dat betekent energiecontroles op het toepassen van energiebesparende maatregelen voor bedrijven die een groot genoeg verbruik hebben (vanaf 50.000 kWh (elektriciteit), 870 GJ (stadsverwarming) of 25.000 m³ gas). Dit geldt voor circa 25% van de bedrijven in Utrecht. De andere stimulerende activiteiten worden verminderd.

Maatschappelijk effect

Vanouds hanteren we de Utrechtse mix van de wortel en de stok, stimuleren en ondersteunen in combinatie met handhaving. Hiermee verdwijnt de wortel en resteert de stok. En bovendien voor een veel kleinere doelgroep. Er is dan geen ambtelijke uitvoeringscapaciteit meer om de doelgroep te attenderen op de kansen en mogelijkheden die er zijn om te verduurzamen. Als je het programma besparen afschaalt, dan mis je de natuurlijke verduurzamingsmomenten en wordt verduurzamen voor de doelgroep veel duurder. Een ander risico is dat juist de ondernemers die door hoge energieprijzen in de problemen kunnen komen het type klein MKB is dat niet onder de Wet Milieubeheer valt en waarmee we dan dus niet in contact komen. Zelf hebben ze niet altijd de kennis en de tijd om zich te verdiepen in wat nodig is voor verduurzaming en structurele besparing op de energierekening. Zonder stimuleringsprogramma komt deze doelgroep naar verwachting nauwelijks of niet in actie.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,116 miljoen euro. Voor een gedeelte worden middelen uit coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

Taakstelling niveau 4 (additioneel op 1, 2 en 3):

Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- Stoppen aanpak Zon op Dak op grote daken. Dat is nu wellicht een voor de hand liggende stap met het oog op netcongestie. Op termijn is het juist voor netcongestie ook belangrijk om bronnen dichtbij te organiseren. Bovendien is er een consensus dat het wenselijk is om grote daken in ieder geval te benutten voor zonne-energie. Dit is ook wenselijk volgens de zonneladder van het Rijk. Anders is het niet uitlegbaar dat er ook zonnepanelen komen in stad en regio.

Maatschappelijk effect

Dat betekent dat bestaande daken langzamer worden volgelegd met zonnepanelen. Dit staat haaks op de zonneladder van het Rijk. Stimuleringsprojecten helpen nu om tot netoplossingen te komen (vanwege netcongestie), door dit te stoppen raak je deze mogelijkheid kwijt. In 2025 en 2026 leidt dit tot een incidentele besparing van € 0,209 miljoen.

Implementatie

Vanaf 2027 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,163 miljoen. Voor een gedeelte worden middelen uit coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

Taakstelling niveau 5 (additioneel op 1, 2, 3 en 4):

Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- Minder ondersteuning woningeigenaren met verduurzaming door middel van voorlichting en advies (VVE's, particulieren, beleggers en woningcorporaties).

Maatschappelijke effect

Het maatschappelijk effect is dat er dan minder ambtelijke uitvoeringscapaciteit is om rijkssubsidies toegankelijk te maken voor doelgroepen en hen te attenderen op de kansen en mogelijkheden die er zijn om te verduurzamen. De verwachting is dan dat er minder concrete verduurzamingsmaatregelen getroffen worden in de stad. Het Rijk heeft wel normeringen aangekondigd voor 2028/2029 (huur), koop

volgt waarschijnlijk in 2033. Als je het programma besparen afschaalt, dan mis je natuurlijke verduurzamingsmomenten en wordt verduurzamen voor de doelgroep veel duurder.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,135 miljoen. Dit betreffen middelen uit coalitieakkoord.

Taakstelling niveau 6 (additioneel op 1, 2, 3, 4 en 5):

Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- We stoppen met het zoeken naar duurzame warmtebronnen en de ontwikkeling hiervan, bijvoorbeeld geothermie. Dit heeft consequenties voor de verduurzaming van de warmtetransitie. We temporiseren de ontwikkeling van duurzame elektriciteitsbronnen. Daarmee zijn we langer afhankelijk van fossiele warmtebronnen en hebben we minder grip op nieuwe bronnen in het kader van de warmtetransitie. Ook is de kans op het mislopen van subsidieregelingen aanwezig, waardoor projecten in de toekomst duurder worden.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat we langer afhankelijk zullen zijn van fossiele warmtebronnen en minder grip hebben op nieuwe bronnen in het kader van de warmtetransitie. Ook is de kans op het mislopen van subsidieregelingen aanwezig, waardoor projecten in de toekomst duurder worden.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,14 miljoen en vanaf 2026 structureel tot een besparing van € 0,237 miljoen. Voor een gedeelte worden middelen uit coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

5 Duurzame bereikbaarheid

5.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	59.223	67.782	77.290	80.051	84.645	88.620
Lasten	61.101	73.749	79.334	74.273	80.124	76.226
Saldo Baten en Lasten	-1.878	-5.966	-2.044	5.778	4.521	12.393
Onttrekking reserves	10.726	21.444	13.285	4.219	13.575	4.068
Toevoeging reserves	20.661	20.183	15.041	10.306	12.889	13.200
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	-9.934	1.260	-1.756	-6.078	686	-9.132
Totaal	-11.813	-4.706	-3.800	-309	5.207	3.261

De baten betreffen naast subsidies rijk/provincie met name de opbrengsten autoparkeren.

5.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
	Baten	77.290	80.051	84.645	88.620		
	Lasten	79.334	74.273	80.124	76.226		
	Saldo Baten en Lasten	-2.044	5.778	4.521	12.393		
	Beïnvloedbare lasten	19.369	25.273	32.950	35.177		
	%	18,66%	26,35%	28,75%	35,14%		
<i>Effect van de maatregelen op de netto-lasten</i>							
5.3	Temporiseren van mobiliteitsbeleid	545	700	700	700	700	2025
5.4	Minder actualisering verkeersmodel	50	50	50	50	50	2024
5.5	Geen kleinschalige verkeersmaatregelen uitvoeren.	0	200	200	200	200	2025
5.6	Stoppen met ambitie opheffen parkeerplekken en compenseren lage inkomens	0	150	150	150	150	2025

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
5.7	Bezuinigen op nieuwe bemande inpandige fietsenstallingen	0	0	500	500	500	2026

Het programma duurzame mobiliteit kent drie thema's, te weten: duurzame vervoersmiddelen, mobiliteitsgedrag en verkeersveiligheid. Het investeringsbudget bereikbaarheid maakt onderdeel uit van het beïnvloedbare budget, maar is niet meegenomen in onderstaande voorstellen, omdat hiervoor een aparte UBA-opdracht loopt. De bezuinigingsopties op ruimtelijke investeringen lopen via het MPR-proces, zie bijlage. Dit zal resulteren in besparingspakketten met besparingsdoelstellingen van 20, 15, 10, 5 miljoen. De coalitiemiddelen voor bereikbaarheid (inclusief Anders Reizen) maken onderdeel uit van de investeringsmiddelen bereikbaarheid. De keuzes op het gebied van investeringen zijn niet los te zien van de beleidsmaatregelen. Minder investeren op een bepaald onderdeel van mobiliteit betekent deels ook dat werkzaamheden op beleid minder nodig zijn.

De onderstaande maatregelen hebben voor het grootste deel impact op programmamanagement (personele inzet) binnen de doelstelling duurzame vervoersmiddelen.

5.3 Temporiseren van mobiliteitsbeleid

Beïnvloedbare optie

Vanuit de opgave Duurzame Bereikbaarheid worden minder werkzaamheden ontplooid, namelijk:

- We besparen op de uitvoeringskosten (opgavebrede programmasturing)
- We sturen minder integraal vanuit de deelopgave Strategie en Beleid
- Niet meer adviseren over raakvlak Thema Duurzame Mobiliteit en Gebiedsontwikkeling
- Minder inzet op project-overstijgende advisering OV
- Stoppen met inzet coördinator die zorgdraagt voor voorbereiding inhoudelijke en advisering bestuurlijke afstemming van mobiliteitsdossiers binnen de G4

We temporiseren het opstellen, actualiseren en uitwerken van mobiliteitsbeleid (onder andere spooragenda, ov-netwerkperspectief, wiel met spaken, ontsluiting nieuwe woningbouwlocaties). We zorgen dat de basis op orde is en besparen op de uitvoeringskosten.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat we niet alle werkzaamheden kunnen ontplooiën die nodig zijn voor het uitvoeren van het mobiliteitsplan. Ook is er minder ruimte om integraal te adviseren op het raakvlak van duurzame mobiliteit, gebiedsontwikkeling en andere organisatieonderdelen. En dit heeft effect op de stad. Zo vertraagt mogelijk de uitwerking van het stedelijk netwerk (waaronder wiel met spaken), waardoor randvoorwaarden voor gebiedsontwikkeling (waaronder Lunetten Koningsweg) minder capaciteit krijgen. Door minder in te zetten op lobby en strategie in G4-verband verzwakt onze positie in verschillende bestuurlijke gremia. Het risico bestaat dat we hierdoor kansen niet kunnen verzilveren. Dit zou leiden tot enkele jaren vertraging, wat ook nadelige gevolgen zal hebben voor gebiedsontwikkeling.

Implementatie

Vanaf 2024 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,545 miljoen en vanaf 2025 structureel tot een besparing van € 0,7 miljoen.

5.4 Minder actualisering verkeersmodel

Beïnvloedbare optie

Minder mobiliteitsonderzoek/ minder externe kosten aan onderzoeksbureaus ten behoeve van verkeersdata en het actualiseren van verkeersmodellen.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect zal zijn dat beleidskeuzes en ontwerpkeuzes soms gebaseerd zullen zijn op oudere en minder volledige data, doordat bij het doorrekenen van varianten op detailniveau minder budget beschikbaar is.

Het minder vaak actualiseren van verkeersmodellen levert ook juridische risico's op. Het verkeersmodel wordt gebruikt bij het opstellen van de verkeerskundige onderbouwing bij formele planprocedures zoals bestemmingsplannen en omgevingsvisies (bijvoorbeeld in een MER – milieueffectrapportage). Als de onderbouwing niet goed genoeg is, lopen we een hoog juridisch risico. Een ander negatief effect van het niet actualiseren van het verkeersmodel is dat kosten voor projecten hoger worden naarmate het model ouder is. Het actualiseren van de input zal dan binnen ieder project plaats moeten vinden. Dat is minder efficiënt en leidt tot hogere kosten.

Implementatie

Vanaf 2024 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,05 miljoen.

5.5 Geen kleinschalige verkeersmaatregelen uitvoeren

Beïnvloedbare optie

We stoppen met het voorbereiden en uitvoeren van kleinschalige verkeersmaatregelen waarvan de noodzaak veelal voortkomt uit de meldingen van bewoners.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat draagvlak onder bewoners afneemt en bewoners nog meer meldingen doen.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,2 miljoen. Dit betreffen middelen uit het coalitieakkoord.

5.6 Stoppen met ambitie opheffen parkeerplekken en compenseren lage inkomens

Inzet personeel en projectkosten worden gebruikt om de uitrol van betaald parkeren mogelijk te maken en de alternatieven (parkeren op afstand en garageparkeren) op orde te krijgen. Er zit ruimte in het temporiseren van het opheffen parkeerplaatsen.

Beïnvloedbare optie

Als we het tempo van het opheffen van parkeerplaatsen halveren scheelt dat € 0,150 - € 0,175 miljoen per jaar.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat de transitie naar duurzame mobiliteit, die randvoorwaardelijk is voor gezond stedelijk leven en noodzakelijk om de stad bereikbaar te houden, langzamer verloopt. Dit omdat de toenemende hoeveelheid verkeer (onder andere als gevolg van de groei van de stad) alleen in te passen valt met ruimte-efficiënt verkeer (lopen, fiets en ov). Door beleidsmaatregelen parkeren trachten we deze mobiliteitstransitie te realiseren en kwaliteit aan de openbare ruimte toe te voegen. Snijden in andere budgetten of formatie gaat ten koste van continuïteit van het programma en het behalen van de parkeerbatens door de uitvoerende organisaties.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,15 miljoen. Dit betreffen middelen uit het coalitieakkoord (opbrengst uit invoeren betaald parkeren).

5.7 Bezuinigen op nieuwe bemande inpandige fietsenstallingen

Beïnvloedbare optie

Vanaf 2026 vallen er exploitatiemiddelen vrij die bestemd zijn voor het exploiteren van nieuwe openbare fietsenstallingen (binnenstad, zoals P1/P4 (Kleppière), Utrecht CS, Dubbele Knoopstalling). Dit levert een besparing op als we deze middelen niet meer inzetten voor het realiseren van inpandige fietsenstallingen.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat door op dit budget te bezuinigen en het niet beschikbaar te houden voor het exploiteren van inpandige fietsparkeervoorzieningen, dit tekort niet zal worden ingelopen. Bovendien voorzien we voor 2030 een groot tekort aan inpandige fietsparkeerplekken.

Implementatie

Dit leidt vanaf 2026 tot structureel 2 x 250k euro bezuinigen op exploitatie fietsparkeeren (exploitatie P1/P4 en stallingen Leidsche Rijn Centrum).

6 Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed

6.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	120.845	128.887	134.846	134.533	134.633	134.633
Lasten	202.914	225.697	230.938	231.069	233.296	234.059
Saldo Baten en Lasten	-82.068	-96.810	-96.092	-96.536	-98.663	-99.426
Onttrekking reserves	7.163	6.375	99	467	78	78
Toevoeging reserves	2.035	141	141	141	174	174
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	5.128	6.233	-43	325	-96	-96
Totaal	-76.940	-90.576	-96.135	-96.211	-98.759	-99.522

De baten betreffen opbrengsten uit riool- en afvalstoffenheffing.

6.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

Percentages en bedragen beïnvloedbare lasten uit het rapport van Berenschot.

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
	Baten	134.846	134.533	134.633	134.633		
	Lasten	230.938	231.069	233.296	234.059		
	Saldo Baten en Lasten	-96.092	-96.536	-98.663	-99.426		
	Beïnvloedbare lasten	25.770	26.039	30.062	28.762		
	%	10,95%	11,08%	12,66%	12,13%		
<i>Effect van de maatregelen op de netto-lasten</i>							
6.3	Stoppen subsidie dierenweides	0	0	50	50	50	2026
6.4	Stoppen met bomen voor bewoners	0	100	100	100	100	2025
6.5	Stoppen met monitoring Groene web	0	100	100	100	100	2025
6.6	Minder inzet op het moeten voldoen aan EU grenswaarden voor luchtkwaliteit.	0	0	0	200	200	2027

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc. in jaar
6.7	Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat.	172	284	284	284	284	2025
6.8	Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en/of verhogen	0	0	0	0	200	2028
6.9	Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem	500	500	500	500	500	2024
6.10	Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit	30	30	30	30	30	2024
6.11	Kwaliteitsniveau beheer OR herzien	0	0	500	700	1000	2028
6.12	Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte	0	0	700	700	700	2026
6.13	Stroomlijnen inzet vrijwilligers beheer openbare ruimte	0	100	200	200	200	2026
6.14	Minder rood asfalt toepassen op bijv. vrije fietspaden	20	40	60	80	200	2034
6.15	Verminderen Natuur-en Milieueducatie in stadstuinen						

Het investeringsbudget groenontwikkeling (Doelstelling Extra Groen) maakt onderdeel uit van het beïnvloedbare budget, maar is niet meegenomen in onderstaande voorstellen, omdat hiervoor een aparte UBA-opdracht loopt. De bezuinigingsopties op ruimtelijke investeringen lopen op de investeringen/investeringsbudgetten via het MPR-proces (zie bijlage) en worden in relatie tot elkaar gewogen om te komen tot samenhangende bezuinigingsvoorstellen/pakketten voor dit onderdeel. Dit zal resulteren in besparingspakketten met besparingsdoelstellingen van 20, 15, 10, 5 miljoen en 0 miljoen (zie bijlage).

6.3 Stoppen subsidie dierenweides

Beïnvloedbare ruimte

We zetten de subsidies Dierenweides stop.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is de sluiting Dierenweides (ontmoetingsplaats)

Implementatie

Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,05 miljoen. Dit betreffen de extra coalitiemiddelen (totaal € 0,1 miljoen structureel).

6.4 Stoppen met bomen voor bewoners

Beïnvloedbare ruimte

We stoppen met het weggeven van fruitbomen aan particulieren.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is minder groei van het aantal bomen in de stad. Ambitie coalitieakkoord “elk huishouden een boom” gaat dan waarschijnlijk niet gehaald worden.

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,1 miljoen euro. Dit betreffen gedeeltelijk middelen uit het coalitieakkoord (investeringsbudget).

6.5 Stoppen met monitoring groene web

Beïnvloedbare optie

We stoppen met de monitoring Groene Web.

Maatschappelijk effect

Als we stoppen met de monitoring van het Groene Web weten we niet meer hoe het gaat met de biodiversiteit in Utrecht en kunnen we dus niet bijsturen. In het klimaatadaptatiebeleid hebben we beloofd dat we biodiversiteitsindicatoren zullen meten/monitoren. Ook voor het jaarlijkse duurzaamheidsverslag hebben we de monitoringsgegevens nodig. Er is een motie aangenomen over het uitroepen van de biodiversiteitscrisis. En dat de gemeente deze (publiekelijk) uitdraagt. Dit uitroepen en zelf de biodiversiteit niet monitoren strookt niet met elkaar. Als gemeente moeten we het goede voorbeeld geven en dus weten hoe het staat met de biodiversiteit in Utrecht en de 30 soorten die we hebben aangewezen als indicatorsoort.

Daarnaast is monitoring een voorwaarde voor het behouden van de ontheffing SMP Diervriendelijk Bouwen. Anders moet voor onze gemeentelijke en maatschappelijke vastgoedprojecten de duurdere en tijdrovende reguliere procedure worden gevolgd om een ontheffing Wet natuurbescherming te krijgen. Verder zal, zodra we een uitbreiding van de ontheffing hebben (januari 2024), een deel van deze kosten betaald worden door de woningcorporaties in het kader van het aansluiten bij ons SMP (aanvraag loopt nu). Zonder deze monitoring zal ook hun bouwprogramma en hun isolatieprojecten vertraging oplopen. Ook de isolatie van particuliere woningen wordt mede mogelijk gemaakt door deze monitoring.

Aan onze internationale netwerken op het onderwerp biodiversiteit, zoals het Green City akkoord, moeten we regelmatig onze eigen monitoringsdata doorgeven. Een deel van de monitoring gebeurt met inzet van vele vrijwilligers en helpt bij het draagvlak voor biodiversiteit en natuur in de stad. Er zijn minimaal 100 vrijwilligers die zich voor de monitoring inzetten. Deze kunnen we dan niet meer begeleiden en faciliteren.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,1 miljoen.

6.6 Minder inzet op het moeten voldoen aan EU grenswaarden voor luchtkwaliteit.

Beïnvloedbare optie

We zetten minder ambtelijke uren in om te voldoen aan EU-grenswaarden voor luchtkwaliteit (denk aan activiteiten als houtstookcampagne, afspraken met bedrijven over emissieloos vervoer en emissieloos bouwen). Wettelijke plicht wordt mogelijk niet volledig uitgevoerd. Daarnaast risico op boete uit de EU als niet aan de verplichtingen kan worden voldaan.

Maatschappelijke effect

Het maatschappelijk effect is minder gezondheidswinst.

Implementatie

Vanaf 2027 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,2 miljoen euro. Bij het coalitieakkoord is voor de jaren 2024 t/m 2026 incidenteel extra budget toegekend oplopend van € 0,25 miljoen naar € 0,75 miljoen euro).

6.7 Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat.

Beïnvloedbare optie

We zetten binnen de opgave in op minder beleids- en onderzoekscapaciteit en onderzoeksgeld. Tevens bouwen we onze lobby af. We beperken ons tot dat wat wettelijk verplicht is.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat we van koplopergemeente naar midden-/achterhoedegemeente gaan, onze inwoners niet kunnen betrekken, het hitteplan niet kunnen uitvoeren en we niet weten of we dan in 2040 een klimaatbestendige stad zijn. We voldoen niet aan de doelstellingen uit de visie klimaatadaptatie. We kunnen tevens de benodigde beleids capaciteit voor het realiseren van extra zwemplekken niet invullen. Daarnaast plegen we minder inzet om andere partijen in de stad te helpen om klimaatbestendig te worden en om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten. De dienstverlening aan en betrokkenheid van bewoners zal verslechteren.

De lobby is erop gericht geld binnen te krijgen. Als we dit niet krijgen, dan moeten lopende plannen stopgezet worden en kunnen we geen nieuwe plannen starten met grote gevolgen voor de stad. Doelen van het coalitieakkoord zullen we dan mogelijk niet halen: denk aan Natuurgebied Zuilen, Kromme Rijn Linielandschap en andere parken en scheggen. En andere partners worden niet uitgedaagd om ook te investeren in groen.

Implementatie

In 2024 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,172 miljoen en vanaf 2025 structureel tot een besparing van € 0,284 miljoen euro.

6.8 Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en/of verhogen

Periodiek wordt een concessie verleend aan een marktpartij om de elektrische laadpalen in de openbare ruimte te exploiteren. De concessievergoeding is gefixeerd op 4 ct/kWh en wordt op dit moment rechtstreeks ingezet om het maatregelenpakket luchtkwaliteit te bekostigen. De concessie kan ook in de tender als gunningscriterium opgenomen worden en zo kan getracht worden de concessievergoeding te verhogen om daarmee de afdracht aan de algemene middelen te doen. Het aantal laadpalen groeit tot 2034 van 1800 naar 4500.

Beïnvloedbare optie

Om te komen tot gemiddeld 1 miljoen extra inkomsten per jaar over de periode 2028-2034 moet in alle nieuwe contracten die vanaf 2028 op de markt komen concessievergoeding verhoogd worden van 4 naar 6 cent/kWh. De laadprijs gaat dan omhoog van circa 40 cent/kWh naar 42 cent. In andere gemeenten en regio's worden op dit moment vergoedingen gerekend tussen de 0 en 5 eurocent/kWh. De gemeentelijke vergoeding voor verkoop van benzine en diesel (omzet gerelateerde huur bij tankstations) is ruim 11 keer lager.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijke effect is dat de snelheid van de elektrificatie mogelijk lager wordt, dat mensen minder snel geneigd zijn om over te stappen op elektrisch vervoer.

Implementatie

Vanaf 2028 leidt dit tot een structurele besparing van € 200.000 per jaar (oplopend tot € 1,9 miljoen in 2034). Bij het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gekomen om naast de dekking uit de concessies het plan van aanpak laadpalen te dekken (€ 0,8 miljoen euro in 2024, € 0,5 miljoen in 2025 en € 0,4 miljoen euro in 2026).

6.9 Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem

Beïnvloedbare optie

Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem.

Maatschappelijk effect

Indien middelen voor Bodem structureel worden verlaagd, naast de specifieke uitkeringen die we ontvangen, bestaat het risico dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor het uitvoeren van Bodemtaken (denk aan onderzoek naar nieuwe gevaarlijke stoffen als PFAS en lood, monitoren van verontreinigingen in het grondwater, advisering over gebruik van de ondergrond bij gebiedsontwikkelingen). Het maatschappelijk effect is dat we bodemtaken niet kunnen uitvoeren. Dit betreffen de kosten voor uitvoering van wettelijke taken bij RUD (verplicht bij invoering van de OW). Daarnaast zien we door regie op de ondergrond te voeren een toename van activiteiten in de bestaande en groeiende stad en daarmee het belang van uitvoering van de Visie op de Ondergrond. En spelen dossiers zoals Bodemenergie, actualisatie Gebiedsplan, Ongesprongen Oude Oorlogsresten, bodemkwaliteit en levende bodem, waar onvoldoende middelen voor zijn.

Implementatie

Vanaf 2024 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,5 miljoen.

6.10 Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit

Beïnvloedbare optie

Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit waardoor er minder inzet nodig is op ambtelijke uren. Door alleen landelijke wetgeving uit te voeren leidt dit mogelijk tot minder ruimte voor de gemeente.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is geen aanpak lood anders dan wettelijk verplicht en mogelijk minder gezondheidswinst.

Implementatie

Vanaf 2024 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,03 miljoen.

6.11 Kwaliteitsniveau beheer Openbare Ruimte herzien

De openbare ruimte wordt beheerd op basis van landelijk gestandaardiseerde CROW-kwaliteitsniveaus. Contracten met aannemers zijn gebaseerd op deze beeldkwaliteitsniveaus en de prestatie van de gemeente wordt continu gemonitord. De gemeente heeft beleidsvrijheid in het bepalen van de kwaliteitsniveaus (keuze van A+, A, B, C of D). Grofweg worden aparte kwaliteitsniveaus benoemd voor woonwijken, bedrijventerreinen en centrumgebieden.

Beïnvloedbare ruimte

De gemeente kan de beeldkwaliteitsniveaus van de openbare ruimte verlagen van gemiddeld B naar C. Er wordt dan met name minder aan dagelijks onderhoud gedaan. Zoals het groen minder intensief onderhouden, minder reinigen van de openbare ruimte en het meer accepteren van diverse gebreken zoals kuilen in de weg.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat de openbare ruimte minder netjes is en verrommelt en een risico op kapitaalvernietiging in verband met mogelijke toename achterstallig onderhoud. De bezuiniging telt op de reeds ingezette bezuiniging van € 1 miljoen in het coalitieakkoord. Deze bezuiniging wordt momenteel van maatregelen voorzien en is nog niet structureel ingevuld. Het beeldkwaliteitsniveau van de gehele stad zal één niveau worden teruggeschroefd, zowel in de centra, woonwijken als bedrijventerreinen.

Implementatie

In 2026 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,5 miljoen, in 2027 tot een besparing van € 0,7 miljoen en vanaf 2028 leidt dit structureel tot een besparing van € 1,0 miljoen. Bij het coalitieakkoord is structureel € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld vanaf 2027 voor dagelijks onderhoud en de vervanging van de vergroeningsopgave (2024 € 0,3 miljoen en 2025 en 2026 € 0,6 miljoen).

6.12 Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte

Naast de gemeente zijn ook diverse andere partijen in de stad bezig met vergroening van de buitenruimte of het beheer daarvan. Sommigen van hen ontvangen subsidies. Een grote partij is Stichting Utrecht Natuurlijk. Deze partij is een grote subsidiant die in de subsidiestaat van de gemeente genoemd staat met een jaarbedrag van circa € 3,6 miljoen. Een andere grote subsidiestroom is de groene dakensubsidie. Deze bedraagt circa € 0,7 miljoen per jaar en is bedoeld voor partijen die hun dak willen vergroenen in het kader van klimaatadaptatie.

Beïnvloedbare optie

De subsidie aan Utrecht Natuurlijk is deels afweegbaar. De Groene Dakensubsidie is ook afweegbaar, maar vloeit terug naar de rioolheffing bij heroverweging. Dit leidt dan tot lastenverlichting.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect van heroverwegen van deze subsidies zorgt in het geval van Utrecht Natuurlijk voor een verminderde betrokkenheid van actieve (zelfbeherende) inwoners bij de openbare ruimte en zal impact hebben op het tempo van de vergroening van de stad. Heroverweging van de groene dakensubsidie heeft tot gevolg dat er geen bijdrage gedaan wordt aan zowel particulieren als instellingen om daken klimaatadaptief te maken. Daarnaast zal de rioolheffing verlaagd worden met het vrijvallende bedrag.

Implementatie

Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,7 miljoen.

6.13 Stroomlijnen inzet vrijwilligers beheer openbare ruimte

Plandeldagen en world clean-up day zijn voorbeelden van inzet van vrijwilligers. Het merendeel van de acties heeft betrekking op het opschonen van moeilijk bereikbare plaatsen waar regulier minder frequent wordt gereinigd. De inzet van vrijwilligers is en blijft op basis van vrijwilligheid en daarmee moeilijk planbaar, waardoor dit geen structurele impuls geeft op het kwaliteitsbeeld van de openbare ruimte. De inzet van vrijwilligers bij het onderhouden van een stukje openbaar groen is een ander voorbeeld van inzet van vrijwilligers. Het onderhoud van een stukje openbaar groen wordt door de gemeente overgedragen aan vrijwilligers.

Beïnvloedbare optie

Vanuit de gemeente worden er middelen en mensen ingezet om de vrijwilligers te ondersteunen. Als we stoppen met zelfbeheer groen besparen we op de kosten van deze ondersteuning. Hier komen echter structurele onderhoudskosten voor terug in het geval het te beheren areaal terugkomt naar de gemeente. Er is dan ook in veel gevallen sprake van frictiekosten om de te beheren openbare ruimte om te vormen. Een andere mogelijkheid is dat de zelfbeheerders het areaal blijven onderhouden zonder ondersteuning vanuit de gemeente.

Maatschappelijk effect

De consequenties van het stoppen met zelfbeheer groen worden nog nader onderzocht. In het kader van participatie hebben we in de afgelopen periode juist ingezet op zelfbeheer. In het Actieplan zelfbeheer van openbaar groen is bijvoorbeeld te lezen op welke wijze we als gemeente inzetten op het actief stimuleren van het zelfbeheer. We zien dat het stimuleren van zelfbeheer effect heeft. Steeds meer burgers zijn en worden enthousiast over zelfbeheer. Het maatschappelijk effect is dat dit teniet wordt gedaan.

In 2025 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,1 miljoen. Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,2 miljoen.

6.14 Minder rood asfalt toepassen op bijvoorbeeld vrije fietspaden

Beïnvloedbare ruimte

Besparen op beheer en onderhoud door rood asfalt bij (onderhouds)werkzaamheden te vervangen door goedkoper zwart asfalt. Daarnaast de toenemende beheerkosten á € 200.000 per jaar door omvorming van zwarte asfaltfietspaden naar rood asfalt terugdraaien. Hiermee wordt het nieuwe afwegingskader teruggedraaid.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect heeft vooral betrekking op de verkeersveiligheid. Deze neemt deels af wegens minder herkenbaarheid van fietspaden en gedrag van automobilisten.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit tot een structurele besparing van € 0,02 miljoen die elk jaar oploopt tot € 0,2 miljoen structureel in 2034.

6.15 Verminderen Natuur-en Milieueducatie in stadstuinen

Beïnvloedbare ruimte

We versoberen het educatieaanbod, waarmee coördinatie en beheerkosten worden bespaard.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat dit impact heeft op de jonge generatie Utrechters. Kinderen krijgen minder mee van de natuur en klimaatverandering en hebben een beperktere toegang tot stadstuinen en natuureducatie.

Implementatie

Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,2 miljoen.

7 Veilige stad

7.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting g 2023	Begroting 2024	Begroting g 2025	Begroting g 2026	Begroting 2027
Baten	3.272	5.853	5.607	4.343	843	843
Lasten	60.764	69.935	73.185	71.287	68.112	67.021
Saldo Baten en Lasten	-57.492	-64.082	-67.579	-66.945	-67.270	-66.178
Onttrekking reserves	648	0	0	0	0	0
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	648	0	0	0	0	0
Totaal	-56.844	-64.082	-67.579	-66.945	-67.270	-66.178

7.2 Recapitulatie

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc in jaar
<i>Effect van de maatregelen op de netto-lasten</i>							
7.3	Bezuinigen op materiële budget ten behoeve van aanpak voorkomen van ontwrichtende effecten van ondermijnende criminaliteit	0	0	500	500	500	2025
7.4	Bezuinigen op jongerenwerk tbv kwetsbare (criminele) jongeren met 10% voor jongerenwerk en buurtteams	0	140	140	520	520	2026
7.5	Stoppen met controles van het DOR (digitaal opkoop register)			50-70	50-70	50-70	2026
7.6	Stoppen met het Flexteam van THOR (9,5 fte)	0	0	800-950	800-950	800-950	2026
7.7	Verschuiving verdeling inzet nachtdiensten THOR	0	0	250	250	250	2026
7.8	Halveren van het materiële noodbudget voor ex-gedetineerden en kwetsbare personen	0	150	150	150	150	2025
7.9	Verlagen personele inzet ten behoeve van tegengaan voorkomen overlast van personen en groepen (max)	0	0	250	250	250	2026
7.10	Verlagen materiële budget Wijkveiligheid	0	200	200	200	200	2025
7.11	Bezuinigen op personele inzet ten behoeve van Veilig ondernemen	0	0	25	25	25	2026
7.12	Stoppen of verminderen Inzet jongerenopverlast verlagen met 25% (alleen nog op data)	0	0	165	165	165	2026
	Stoppen of verminderen Inzet jongerenopverlast verlagen met 50% (alleen nog op data)	0	0	165	165	165	2026

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc in jaar
	Stoppen of verminderen Inzet jongerenopverlast verlagen met 75%(alleen nog op data)	0	0	165	165	165	2026
	Stoppen Inzet THOR jongerenopverlast verlagen (alleen nog op data)	0	0	660	660	660	2026
7.13	Halveren inzet THOR op bewonersmeldingen (gemeentelijk overlast auto GOA)	0	0	400- 535	400- 535	400- 535	2026
7.14	Verminderen preventieve inzet religieuze feesten en jaarwisseling - 25% verlagen	0	0	47,5	47,5	47,5	2026
	Verminderen preventieve inzet religieuze feesten en jaarwisseling - 50% verlagen	0	0	47,5	47,5	47,5	2026
	Verminderen preventieve inzet religieuze feesten en jaarwisseling - 75% verlagen	0		48	48	48	2026
	Stoppen met preventieve inzet religieuze feesten en jaarwisseling	0		150- 230	150- 230	150- 230	2026
7.15	25% bezuinigen op (beheer en onderhoud van) aantal openbare camera's	0	0	123	123	123	2026
7.16	Versneld afbouwen incidentele budget voor Straatintimidatie	60	120	120			-
7.17	Bezuinigen op gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio Utrecht	0	0	PM	PM	PM	2026
7.18	Minder inzet THOR bij demonstraties en evenementen 25%	0	0	25	25	25	2026
	Minder inzet THOR bij demonstraties en evenementen 50%	0	0	25	25	25	2026
	Minder inzet THOR bij demonstraties en evenementen 75%	0	0	25	25	25	2026
	Stoppen met inzet THOR bij demonstraties	0	0	75-150	75-150	75- 150	2026
7.19	Stoppen inzet THOR om hulpdiensten te assisteren bij calamiteiten	0	0	10-30	10-30	10-30	2026

7.3 Bezuiniging op materiële budget ten behoeve van aanpakken/ interventies/ acties voor het voorkomen van ontwrichtende effecten van ondermijnende drugserelateerde criminaliteit

Beïnvloedbare optie

Het verminderen van het aanpakken/interventies/acties die gefinancierd worden uit materiele budgetten uit de coalitiemiddelen aanpak Grenzen Stellen Perspectief Bieden (GSPB) voor het doorbreken van criminele carrières (vanuit een focus op jonge aanwas, potentiële doorgroeiërs en criminele families) en het doorbreken van criminele geldstromen. Dit zijn de twee pijlers uit GSPB. Voor deze specifieke doelgroepen bieden we minder aan op het gebied van weerbaarheid en preventie, werk, sport en opleiding en onderzoek.

Het stoppen met deze projecten is mogelijk omdat hiervoor extra middelen bij het coalitieakkoord ter beschikking zijn gesteld. We kunnen ervoor kiezen deze activiteiten af te schalen.

Maatschappelijk effect

Alhoewel het effect van deze maatregel moeilijk te meten is, bestaat het gevaar dat de aanpak minder doeltreffend wordt, doordat de kracht van de aanpak Grenzen Stellen Perspectief Bieden in een

totaalpakket aan maatregelen en een integrale aanpak zit. Waarbij het doel is om de toename van geweld, de toename jonge aanwas (afglijden kinderen/jongeren in (drugs)criminaliteit), een ongelijkwaardig ondernemersklimaat en verdere ontwrichting als gevolg van ondermijnende criminaliteit tegen te gaan.

Hiermee investeren we dus minder in kwetsbare doelgroepen die dit juist nodig hebben om weer kans te maken op een beter perspectief.

Bovendien: het Rijk is een belangrijke partner voor de gemeente bij de brede aanpak van ondermijning (GSPB) en wil zich langjarig verbinden aan een integrale aanpak. Het budget verlagen is een heel slecht signaal naar het Rijk en brengt het risico met zich mee dat zij niet meer extra gaan investeren in GSPB en/of dat de gemeente geen cofinanciering meer heeft voor de beschikbare gelden vanuit het Rijk.

Implementatie

Het materiële budget kan vanaf 2026 worden verminderd, met maximaal € 500.000 structureel.

7.4 Bezuiniging op jongerenwerk en buurtteams ten behoeve van kwetsbare (criminele) jongeren

Beïnvloedbare optie

De meerjarige subsidies voor Jeugd en Veiligheid vanuit programma Veilige stad wordt afgebouwd met 10% (€ 520.000) (op het totale bedrag van 5,2 miljoen bestaande uit een samengesteld budget van € 1,4 miljoen voor buurtteams en € 3,8 miljoen voor jongerenwerk). Dit budget kan verlaagd worden door minder inzet van jongerenwerk en buurtteams in specifieke wijken. Om welke wijken dit zou gaan, vergt nader onderzoekwerk.

Maatschappelijk effect

Met de inzet van jongerenwerk en buurtteams signaleren we jongeren die afglijden naar de criminaliteit, en zetten we in om hen uit de criminaliteit te helpen en een niet-crimineel alternatief aan te bieden. Een bezuiniging houdt in dat minder jongeren in beeld zijn en daarmee uit beeld verdwijnen. Zij zullen dan waarschijnlijk later met grotere problematiek in beeld komen, waardoor er meer maatschappelijke kosten zullen ontstaan om ze (zo mogelijk) nog uit de criminaliteit te krijgen. Hiermee investeren we dus minder ongelijk in kwetsbare doelgroepen die dit juist nodig hebben om weer kans te maken op een beter perspectief. Aansluiting van het jongerenwerk en de buurtteams op veiligheidsvraagstukken in de wijk en het bieden van hulp en kansen aan jonge aanwas met risicofactoren is essentieel voor onder andere de aanpakken GSPB (tegengaan ontwrichtende effecten van (drugs-)gerelateerde criminaliteit) en Jeugd. Er kunnen op het gebied van veiligheid nadelige gevolgen optreden als kwetsbare jongeren minder in beeld komen en niet meer worden begeleid. Het risico om in de fuik van ondermijnende drugscriminaliteit te worden gezogen neemt dan toe.

Door minder inzet van jongerenwerk en buurtteams komt er meer druk op handhaving/ justitiële- en politiecapaciteit.

Implementatie

De huidige contracten lopen af:

- Buurtteams omvang € 1,4 miljoen per eind 2024,
- Jongerenwerk € 3,8 miljoen, het contract loopt af per einde 2026.

De nieuwe aanbesteding volgt, waarbij afgebouwd wordt met:

- € 140.000 in 2025 en 2026
- € 520.000 structureel vanaf 2027

7.5 Stoppen met controles van het Digitaal Opkoopregister (DOR) door THOR in het kader van aanpak heling

Handhavers van THOR controleren of bedrijven (opkopers van tweedehands goederen zoals juweliers, fietsenhandlaren of autohandelaren) hun registratie in het DOR (juist) doen. Dit draagt bij aan het opsporen van gestolen goederen, wat een taak van de politie is.

Beïnvloedbare optie

Stoppen met controles van het digitaal opkoopregister door THOR in het kader van de aanpak heling. Lagere inzet van capaciteit betekent minder salariskosten. Afschalen van capaciteit door niet invullen van vacature. Kosten voor capaciteit (0,88fte) blijven over.

Maatschappelijk effect

Controle van het Digitaal opkoop register is één van de schakels in de keten van aanpak ondermijning. Als handhavers van THOR niet meer controleren op het juist registreren in DOR, bestaat de kans dat opkopers zich minder snel aan de registratieplicht in het DOR houden waardoor het opkopen van gestolen goederen kan toenemen. Doordat gestolen goederen terugkomen op de markt, wordt stelen weer interessanter. We zullen met de politie in overleg moeten over hoe belangrijk deze taak is en wie deze taak het beste kan overnemen in de keten.

Een algemeen risico is dat ieder voorstel dat wordt overgenomen zal leiden tot een verlaging in de formatie. Hierdoor kunnen (afhankelijk van de impact/hoeveelheid) problemen ontstaan in de inroostering van de diensten. Daarnaast word je minder zichtbaar op straat wat een effect kan hebben op het veiligheidsgevoel, maar ook op toenemende criminaliteit. Je wordt ook minder wendbaar. Er zijn geen fte's meer beschikbaar om hierop acties uit te voeren.

Implementatie

Besparing 0,88fte = tussen de € 50.000 en € 70.000

7.6 Stoppen met het flexteam van THOR

Beïnvloedbare optie

We stoppen met de inzet van het flexteam van THOR. Het flexteam is een team dat (elke twee weken op basis van data) wordt ingezet op de plekken waar dit het meeste nodig is op basis van actualiteiten. Stoppen met het flexteam levert een besparing op salariskosten op.

Maatschappelijk effect

Schaalbaarheid is dan niet mogelijk, omdat voor de effectiviteit een team van minimaal 6 medewerkers nodig is die 7 dagen in de week ingezet kan worden. Als het flexteam stopt, zal het acteren op actualiteiten moeten worden opgepakt door handhavers die op reguliere taken worden ingezet, wat ten koste gaat van deze reguliere taken (zoals parkeeroverlast, afval).

Met het huidige flexteam zijn we adequaat in staat om bij maatschappelijke onrust direct inzet te leveren die ervoor zorgt dat de leefbaarheid en veiligheid hersteld wordt. Bij het opheffen van het flexteam zal deze adequate en flexibele aanpak verloren gaan en is het risico dat we niet kunnen inspelen op actuele overlast in de openbare ruimte.

Een algemeen risico is dat ieder voorstel dat wordt overgenomen zal leiden tot een verlaging in de formatie, hierdoor kunnen (afhankelijk van de impact/ hoeveelheid) problemen ontstaan in de inroostering van de diensten. Daarnaast word je minder zichtbaar op straat wat een effect kan hebben op het veiligheidsgevoel, maar ook op toenemende criminaliteit. Je wordt ook minder wendbaar. Er zijn

geen fte's meer beschikbaar om acties uit te voeren of te voldoen aan een bestuurlijke wens tot toezicht en handhaving.

Implementatie

Besparing is 9,56 fte = tussen de € 800.000 en € 950.000

7.7 Verschuiving in verdeling nachtdiensten BOA's

We zetten de inzet van BOA's in de nacht gericht in bepaalde delen van de nacht.

De BOA's van THOR worden nu 4 nachten per week van 23.00 tot 07.30 uur ingezet in een bestuurlijk afgestemd gebied (voornamelijk centrum en kleine gebieden in overige wijken). Deze inzet is gericht op veelvoorkomende overtredingen en overlast (zoals wildplassen, openbaar dronkenschap, vernielingen) van personen die uit zijn geweest of zich ophouden in het gebied. In de nachtelijke uren is de kans op openbare ordeverstoringen groot. Verstoringen van openbare orde is een taak van de politie, niet van gemeentelijke handhavers.

Bij het gericht inzetten met de nachtdiensten van BOA's zal er dezelfde inzet van BOA's in de openbare ruimte tijdens het begin van de nacht en afgeschaald worden richting de ochtend, omdat we zien dat de incidenten veelal aan het begin van de nacht zich voordoen.

Beïnvloedbare optie

Verschuiving in verdeling nachtdiensten BOA's. Deze maatregel houdt in dat BOA's op piekmomenten meer worden ingezet en dat buiten de piekmomenten de inzet wordt afgeschaald. Die piek in de belasting van de BOA's zit in het eerste deel van de nacht. Het tweede deel van de nacht is relatief rustig.

Maatschappelijk effect

In de nacht wordt overlast van personen die uit zijn geweest beperkter gehandhaafd door BOA's, waardoor omwonenden of bezoekers wellicht meer hinder en overlast ervaren van deze doelgroep. De mindere aanwezigheid van deze handhavers in de latere nachtelijke uren kan bijdragen aan een minder veilig gevoel van bezoekers en omwonenden. Doordat BOA's beperkter in de nacht ingezet worden, zal de handhaving van dergelijke overlast meer bij de politie komen te liggen. Zij kunnen minder beroep meer doen op de BOA's van THOR in de nachtelijke uren.

Op dit moment 4 fte per nacht verspreid over 7 dagen in week voor de hele stad. Per 1 juli 2024 wordt deze inzet aangepast n.a.v. herprioriteren naar 4 nachten in de week met 4 fte per nacht.

Een algemeen risico is dat ieder voorstel dat wordt overgenomen zal leiden tot een verlaging in de formatie, hierdoor kunnen (afhankelijk van de impact/ hoeveelheid) problemen ontstaan in de inroostering van de diensten. Daarnaast is er minder zichtbaarheid in de late nacht op straat wat een effect kan hebben op het veiligheidsgevoel, maar ook op toenemende criminaliteit. De wendbaarheid neemt af. Er zijn minder fte's meer beschikbaar om acties uit te voeren of te voldoen aan een bestuurlijke wens tot toezicht en handhaving.

Implementatie

De besparing is vanaf 2026 structureel € 250.000 per jaar.

7.8 Halveren van het materiële noodbudget voor ex-gedetineerden en kwetsbare personen

Beïnvloedbare optie

Halveren van het materieel (nood-)budget Jeugd, Zorg en Veiligheid vanaf 2026.

Versobering van het aanbod hulp- en zorgverlening bij ex- gedetineerden die terugkeren naar Utrecht (Detentie en Terugkeer) en bij PGA-kwetsbare personen tot de minimale wettelijke taken. De mogelijkheid om binnen een persoonsgerichte aanpak (PGA) een aanvullend ondersteunend aanbod te doen uit het noodbudget voor personen met psychiatrische problematiek, slachtoffers huiselijk- en seksueel geweld, verslaving en hogere veiligheidsrisico's (MDA ++) wordt met deze maatregel teruggebracht.

Het gaat hier om een noodbudget. De afgelopen jaren is het niet volledig besteed waardoor er ruimte is, maar door onvoorzienbare omstandigheden kan er in de toekomst juist een groter beroep op worden gedaan, waardoor het tot een overschrijding kan leiden. We weten dat de aard van de problematiek ernstig en complex is en we zien binnen deze groep een toename van veiligheidsincidenten.

Maatschappelijk effect

Als er na de besparing in de toekomst een groter beroep wordt gedaan op dit noodbudget, en er geen alternatief budget beschikbaar is, dan leidt dit tot minder bijzondere hulp- en zorgmaatregelen, waardoor er meer gevaar voor risicovolle personen zelf (en voor eventuele slachtoffers) en hun omgeving ontstaat. Ook met het oog op extramuralisering (GGZ-bedden) en de tekorten binnen de Jeugdzorg (minder plek en bedden in de GGZ zorg).

Implementatie

De besparing is € 150.000 structureel vanaf 2026 (of eerder vanaf 2025).

7.9 Verlagen personele inzet ten behoeve van tegengaan en voorkomen overlast van personen en groepen

Beïnvloedbare optie

We verlagen de personele inzet voor het tegengaan en voorkomen van overlast door personen en groepen. Door het verlagen van de personele inzet besparen we op personeelskosten. De eerste jaren moet rekening gehouden worden met inboeken van frictiekosten en ook met afbouw van de formatie door het niet invullen van vacatures. Dit budget kan verlaagd worden door minder inzet van capaciteit in specifieke wijken. Om welke wijken dit zou gaan, vergt nader uitzoekwerk.

Maatschappelijk effect?

Minder personele inzet kan een negatief effect hebben op de veiligheid in de wijken. De inzet van personeel maakt onlosmakelijk onderdeel uit van een pakket aan maatregelen ten behoeve van veiligheid in de stad/wijken. Het inzetten van minder capaciteit tast de integraliteit en continuïteit van de aanpak aan. Waardoor mensen eerder tussen wal en schip kunnen raken. Het tegengaan van actuele overlast op bepaalde plekken in de stad komt hiermee onder druk te staan. Beheersen van hotspots met overlast wordt lastiger doordat wij minder capaciteit hebben om onze rol in de aanpak (overlast en onveiligheid voorkomen door mensen met een hulp- en zorgvraag te begeleiden) goed uit te kunnen voeren. Contra effect zal ook de vraag om meer handhaving en politiecapaciteit zijn, waar ook tekorten spelen.

Implementatie

Er moet rekening worden gehouden met de frictiekosten. Afbouw van de formatie door het niet invullen

van vacatures. Maximale besparing € 250.000 per structureel op termijn afhankelijk van natuurlijk verloop.

7.10 Verlagen materiële budget wijkveiligheid

Beïnvloedbare optie

Het verlagen van het beschikbare materiële budget ten behoeve van de aanpak van (on)veiligheid in de wijken. Dit budget wordt onder andere ingezet voor aanpassingen in de fysieke omgeving (snoeien van groen, extra verlichting, plaatsen van een hek et cetera), onderzoek en (specialistisch) advies, communicatie- en preventiemateriaal en het organiseren van (preventie)acties en netwerkbijeenkomsten. De maatregel houdt een verlaging van het huidige materiële budget in. Dit is mogelijk omdat we de afgelopen jaren zien dat het budget niet volledig besteed is.

Maatschappelijk effect

Het budget wijkveiligheid is de afgelopen jaren niet volledig benut. Als bij onvoorziene omstandigheden het budget toch onvoldoende blijkt en niet wordt gecompenseerd, heeft dit tot gevolg dat bij overlast en veiligheidssituaties minder effectief kan worden gehandeld.

Implementatie

De besparing is € 200.000 structureel vanaf 2026 (of eerder vanaf 2025 is ook mogelijk).

7.11 Bezuinigen op personele inzet ten behoeve van Veilig ondernemen

Beïnvloedbare optie

We zetten minder personeel in op ondersteuning voor ondernemers en ondernemersverenigingen op bedrijventerreinen en winkelcentra met betrekking tot het verbeteren van de veiligheid, het organiseren van preventie- en weerbaarheidsbijeenkomsten en de nazorg bij incidenten.

Het betreft personeelskosten, minder inzet van capaciteit leidt tot minder salariskosten.

Maatschappelijk effect

De effecten zijn moeilijk te meten, omdat deze maatregel in hoge mate een preventief karakter heeft. Anderzijds zijn de kosten voor deze personele inzet gering vergeleken met de maatschappelijk schade die geleden wordt als een voorval zich wel voordoet. De inzet is gericht op preventie: het verbeteren van de veiligheid op bedrijventerreinen/winkelcentra en het verbeteren van beveiliging van ondernemingen tegen criminaliteit. Hiermee wordt beoogd de kans op criminele inmenging, ongelijkwaardig ondernemersklimaat, overvallen en digitale onveiligheid tegen te gaan. Na ernstige veiligheidsincidenten wordt nazorg geleverd vanuit de gemeente.

Implementatie

Betreft twee formatieplekken waarbij er door natuurlijk verloop en het (deels) niet opvullen van de functie bespaard wordt. Er moet rekening worden gehouden met de frictiekosten.

De besparing is € 25.000 (25% beïnvloedbaar bedrag Berenschot) structureel op termijn afhankelijk van natuurlijk verloop.

7.12 Stoppen of verminderen inzet THOR op jongerenoverlast

Beïnvloedbare optie

Stoppen of verminderen van de inzet van THOR op jongerenoverlast. THOR zet in op jeugdgroepen die overlastgevend zijn of kunnen worden. Preventief worden ook jeugdgroepen bezocht die rustig zijn. Dit om in verbinding te zijn met de jongeren en te monitoren hoe een jeugdgroep zich ontwikkelt. Door te stoppen met preventieve inzet is er minder (preventieve) capaciteit nodig, dit verlaagt de kosten. De overige capaciteit wordt gericht ingezet op basis van data, zoals overlastmeldingen van de gemeente en politie, signalen van JOU, data uit de Utrecht Monitor et cetera. Op basis van data bepalen we hotspots en zetten we handhavers gericht in op de tijden, dagen en locaties waar de overlast het grootst is.

Maatschappelijk effect

Jeugdgroepen zijn dan minder in beeld en kunnen daardoor overlastgevend worden of crimineel gaan gedragen, wat kan leiden tot meer overlast in de wijken. Veiligheidsgevoel van bewoners zal hierdoor minder worden en daarnaast heeft dit een mogelijk waterbedeffect op toename criminaliteit in Utrecht. Bij jeugd is het een zaak van kennen en gekend worden om in verbinding met hen te zijn. Doordat handhavers van THOR niet meer (of minder) ingezet worden op jongerenoverlast zal de politie en JOU (jongerenwerk Utrecht) meer verantwoordelijk worden om deze overlast aan te pakken.

Een algemeen risico is dat ieder voorstel dat wordt overgenomen zal leiden tot een verlaging in de formatie, hierdoor kunnen (afhankelijk van de impact/ hoeveelheid) problemen ontstaan in de inroosting van de diensten. Daarnaast word je minder zichtbaar op straat wat een effect kan hebben op het veiligheidsgevoel, maar ook op toenemende criminaliteit. Je wordt ook minder wendbaar. Er zijn geen fte's meer beschikbaar om acties uit te voeren of te voldoen aan een bestuurlijke wens tot toezicht en handhaving.

Implementatie

Besparing 7,35 fte = tussen de € 600.000 en € 750.000 bij stop zetten inzet op jeugdoverlast

Bij 25% minder budget levert dat een besparing van € 165.000 op.

Bij 50% minder budget levert dat een besparing van € 330.000 op.

Bij 75% minder budget levert dat een besparing van € 495.000 op.

De keuze om de inzet op basis van data te vormgeven vraagt een investering om data-gestuurde inzet te kunnen realiseren.

7.13 Halveren inzet THOR op bewonersmeldingen (Gemeentelijke overlast auto GOA)

De GOA handelt meldingen van inwoners en ondernemers af. Handhavers gaan op basis van de melding naar de locatie en voeren een controle uit. Zij treden afhankelijk van de situatie handhavend op. In het grootste deel van de gevallen stoppen we de overlast direct. De GOA behandelt meldingen over meerdere programma's (niet alleen veiligheid, maar ook ruimte zoals fiets- en parkeerhandhaving en openbare ruimte, zoals afval en wervengebied).

Beïnvloedbare optie

We halveren de inzet van de gemeentelijke overlastauto (GOA).

Deze maatregel gaat ook over de bijplaatsingen van afval bij ondergrondse containers. Dit leidt tot een besparing. De GOA rijdt dan op hotspots (die op basis van data, zoals meldingen, zijn bepaald) af en acteert niet meer op individuele situaties die worden gemeld door inwoners en ondernemers.

Maatschappelijk effect

Individuele situaties en meldingen van actuele overlast door inwoners en ondernemers worden niet meer individueel opgepakt en afgehandeld. De meldingen worden gebruikt om de handhavers datagericht in te zetten. Het maatschappelijk effect is dat inwoners en ondernemers niet meer het gevoel hebben dat overlast melden bij de gemeente zin heeft, omdat er niet direct op geacteerd wordt. Dit kan gevolgen hebben voor de tevredenheid over de dienstverlening van de gemeente en de woonomgeving.

Inwoners zijn bovendien gewend aan een bepaalde dienstverlening die we niet meer bieden. Ook kan overlast te laat geconstateerd worden, waardoor de veiligheid en leefbaarheid in wijken kan verminderen. Dit kan leiden tot inwoners/ondernemers die het heft in eigen handen nemen.

Implementatie

De besparing vanuit Veilig is 5,5fte, dit is een bedrag tussen de € 400.000 en € 535.000.

7.14 Verminderen preventieve inzet THOR tijdens religieuze feesten en jaarwisseling

Beïnvloedbare ruimte

We verminderen de preventieve inzet van Handhavers van THOR bij religieuze feesten en de jaarwisseling. De overgebleven capaciteit zetten we in op basis van een risico-inschatting. Minder inzet betekent minder benodigde capaciteit is minder personele lasten.

Maatschappelijk effect

De preventieve inzet heeft als effect dat overlast tijdens deze gebeurtenissen wordt voorkomen. Het verminderen van de preventieve inzet kan leiden tot meer overlast. Daarnaast kan minder toezicht op straat het veiligheidsgevoel van bewoners en bezoekers verkleinen.

Overtreders zien minder toezicht op straat waardoor zij zich minder geremd voelen om overlast te veroorzaken. Bij escalaties zal extra inzet van THOR gevraagd worden welke ten koste gaat van reguliere taken. Het verminderen van de inzet heeft als risico dat er minder preventief gesurveilleerd wordt en daarmee overlast niet voorkomen wordt. Dit kan leiden tot escalaties in de stad.

Implementatie

Het betreft hier budget voor 2,21 fte = tussen de €150.000 en €230.000

Bij 25% minder budget levert dat een besparing van €47.500 op.

Bij 50% minder budget levert dat een besparing van €95.000 op.

Bij 75% minder budget levert dat een besparing van €142.500 op.

7.15 25% bezuiniging op (beheer en onderhoud van) aantal openbare orde camera's

Beïnvloedbare optie

We bouwen het aantal openbare orde camera's gedeeltelijk af, door deze niet meer te vervangen als ze zijn afgeschreven.

We kunnen stoppen met het beheer en onderhoud van een deel van de camera's door als ze zijn afgeschreven niet meer te vervangen. Deze maatregel ziet op de openbare ordecamera's, niet op het uitlezen van de beelden door de politie. Als het aantal openbare orde camera's kleiner wordt, heeft dit ook consequenties voor de bijdrage die het programma Veilige Stad levert voor het uitlezen van de beelden (door politie). Mogelijk leidt dit op termijn tot een iets hogere besparing.

Maatschappelijk effect

Door te bezuinigen op cameratoezicht (minder camera's) komt de handhaving van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten onder druk te staan. Het betekent dat er geen zicht meer is op locaties waar de openbare orde en veiligheidsgevoelens van bewoners, bezoekers en ondernemers het in geding zijn. Het leidt tot potentieel onveilige situaties voor burgers.

Cameratoezicht is een belangrijk en bewezen instrument dat bijdraagt ernstige overlast en openbare ordeverstoringen te verminderen en adequaat te kunnen optreden.

Op een plek waar toezicht door een camera verdwijnt, zullen dus andere maatregelen nodig zijn, zoals toezicht door een surveillant (VTH en/of politie)

Bovendien kan de betrouwbaarheid van de gemeente met een dergelijke bezuiniging in het geding komen. In 2021 en 2022 is in het kader van de evaluatie van het gemeentelijk openbare orde cameratoezicht onderzoek gedaan. Uit die onderzoeken is gebleken dat 75% van de Utrechtse inwoners het belangrijk vindt dat camera's kunnen worden ingezet als er sprake is van (potentiële) openbare ordeverstoringen, ernstige overlast of onveilige situaties.

Implementatie

Er is net een nieuwe aanbesteding opgestart, waardoor op korte termijn geen bezuiniging gerealiseerd kan worden. De economische levensduur van camera's is ongeveer 7 jaar daarna kunnen bezuinigingen ingeboekt worden. Op termijn (na aanbesteding na economische levensduur, na 2031) € 123.000 per jaar (op basis van 25% beïnvloedbaar budget).

7.16 Versneld afbouwen incidentele budget voor actieplan Straatintimidatie

Beïnvloedbare optie

Het versneld afbouwen van incidenteel budget voor actieplan Straatintimidatie. De uitvoering van het actieplan is gebaseerd op incidentele middelen: € 150.000 per jaar voor de periode 2023 tot en met 2026. Als we afschalen met de uitvoering en inzet van extra capaciteit besparen we in 2024: € 60.000, in 2025 € 120.000, in 2026 € 120.000. Daarna is er geen budget meer, dus ook geen besparingsmogelijkheid.

Maatschappelijk effect

Bij deze aanpak wordt ingezet op het voorkomen van straatintimidatie door bewustwording bij de daders en ingrijpen waar noodzakelijk is (aanpak op straat en aanpak van daders) en ondersteuning van slachtoffers waar nodig. Straatintimidatie maakt dat mensen bang zijn om de straat op te gaan of bang zijn om lastiggevallen te worden.

In het actieplan staat dat een module straatintimidatie wordt toegevoegd aan het aanbod van lesmateriaal van de Vreedzame School. Ook vormt kennisuitwisseling en samenwerking met en tussen onderwijsinstellingen (MBO/HBO/WO) een belangrijk onderdeel van de aanpak.

Implementatie

Als we afschalen op de uitvoering en inzet van extra capaciteit besparen we in 2024: € 60.000, in 2025 € 120.000, in 2026 € 120.000. Vanaf 2027 geen besparingen, omdat het incidenteel budget betreft.

7.17 Bezuinigen op gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio Utrecht (VRU, gemeenschappelijke regeling)

Beïnvloedbare optie

Het verlagen van de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht en voeren hiertoe het gesprek met de Veiligheidsregio vanaf wanneer op welke posten kan worden bezuinigd. Een voorstel kan zijn om de komende jaren geen indexatie toe te passen en daarmee indirect een bezuiniging op te leggen. De veiligheidsregio Utrecht is verantwoordelijk voor de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening in de regio.

De maatregel is juridisch toelaatbaar, maar kan niet zonder instemming van het VRU-bestuur doorgevoerd worden (geldt dan namelijk voor alle gemeenten uit deze veiligheidsregio). Voor de verlaging van de gemeentelijke bijdrage is instemming nodig van het bestuur van de VRU; hiertoe dient het gesprek gevoerd te worden (met alle gemeenten uit de Veiligheidsregio). Over hoe wij om willen gaan met verbonden partijen gemeenschappelijke regelingen staat meer beschreven in [paragraaf 13.11](#).

Maatschappelijk effect

Deze vermindering heeft ook effect op bijdragen van de overige gemeenten uit deze veiligheidsregio. Betekent ook forse bezuiniging voor de VRU, maar hun basisdienstverlening (voor brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening in de regio) moet op peil blijven.

Implementatie

De maatregel kan op zijn vroegst vanaf de begroting van 2025 worden geïmplementeerd.

7.18 Minder inzet van THOR bij demonstraties en evenementen

Beïnvloedbare optie

Het verminderen van de inzet van THOR op preventie bij evenementen en demonstraties. Deze preventieve inzet is enerzijds gericht op het controleren van de vergunningvoorschriften bij evenementen en anderzijds op een veilig verloop van een demonstratie of evenement. Deze inzet plegen we normaal alleen nog bij demonstraties of evenementen met een hoog risico.

De middelen worden verminderd uit programma Veilige Stad waardoor minder inzet bij demonstraties en evenementen is. Handhavers worden enkel ingezet bij demonstraties en evenementen met een hoog risico.

Maatschappelijk effect

Door het verminderen van de inzet is er minder zicht op het verloop van een evenement of demonstratie en is de kans groot dat er escalaties optreden (bijvoorbeeld bij demonstraties) of dat er onveilige situaties ontstaan bij evenementen.

Het verminderen van inzet tijdens demonstraties en evenementen zorgt ervoor dat organisatoren van evenementen minder gecontroleerd worden en zich minder goed aan de vergunningvoorschriften houden. Dit heeft als gevolg dat er onveilige situaties ontstaan bij evenementen zoals speeltoestellen die niet aan de RAS voldoen of verkeersopstoppingen bij markten.

Implementatie

De maatregel betreft budget voor 1,18 Fte = tussen de € 75.000 en € 150.000

Bij 25% minder budget levert dat een besparing van € 25.000 op.

Bij 50% minder budget levert dat een besparing van € 50.000 op.

Bij 75% minder budget levert dat een besparing van € 75.000 op.

7.19 Stoppen met inzet THOR om hulpdiensten te assisteren bij calamiteiten

Beknopte omschrijving:

THOR assisteert hulpdiensten bij calamiteiten (bijvoorbeeld bij een ongeluk of wegafzetting) zodat de hulpdiensten hun werk veilig en ongestoord kunnen uitvoeren. Handhavers van THOR staan bijvoorbeeld bij de wegafzetting of regelen het verkeer.

Beïnvloedbare optie

THOR levert geen assistentie meer aan hulpdiensten bij calamiteiten. Dit wordt geschrapt uit Veilige stad.

Maatschappelijk effect

Als THOR geen assistentie meer levert aan hulpdiensten bij calamiteiten kunnen we niet garanderen dat hulpdiensten hun werk veilig en ongestoord kunnen doen. Hulpdiensten zoals brandweer, ambulance en politie zouden dan zelf zorg moeten dragen voor een veilige werkplek tijdens calamiteiten of ongelukken. Het risico bestaat dat slachtoffers minder goed of snel geholpen kunnen worden.

Implementatie

Besparing is 0,31 fte = tussen de € 10.000 en € 30.000

8 Passende ondersteuning en opvang

8.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	4.575	6.377	6.377	7.936	7.954	7.954
Lasten	208.231	231.024	236.036	237.032	230.188	230.640
Saldo Baten en Lasten	-203.656	-224.647	-229.659	-229.096	-222.234	-222.686
Onttrekking reserves	3.151	4.308	0	0	0	0
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	3.151	4.308	0	0	0	0
Totaal	-200.505	-220.339	-229.659	-229.096	-222.234	-222.686

8.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc.
						in jaar
Baten	6.377	7.936	7.954	7.954		
Lasten	236.036	237.032	230.188	230.640		
Saldo Baten en Lasten	-229.659	-229.096	-222.234	-222.686		
Beïnvloedbare lasten	34.970	42.680	40.976	41.160		
%	15%	18%	18%	18%		
8.3	Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025	0	251	502	502	2026
8.4	Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorziening	0	10	10	10	2025
8.5	Wet Domeinoverstijgende Samenwerking	0	0	50	50	2026
8.6	Herinrichting Sociale Prestatie en Dagondersteuning	0	0	600	600	2026
8.7	Toegang tot Maatschappelijke Opvang beperken	0	0	1000	1000	2026
8.8	Beperken middelen tegen geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA)	0	25	50	50	2026

	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
8.9	Sluiten Maatschappelijke Opvanglocatie	0	0	2000	2000	2000	2026
8.10	Taakstelling Beschermd wonen	0	800	1900	1900	1900	2026
8.11	Opvang en begeleiding terugkerende gezinnen	0	0	100	100	100	2026
8.12	FIOM subsidie stoppen	0	300	300	300	300	2025

8.3 Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025

Met de verlenging van 2025 kijken naar tarieven per zorgvorm (inclusief mogelijkheden digitalisering en collectief werken om kosten te drukken, of laag intensieve begeleidingsvormen voor langdurige zorg/waakvlam).

Beïnvloedbare optie

We verlagen de contractwaarde van de huidige aanbieders bij de volgende verlengingsoptie door afspraken te maken over inzet van goedkopere zorgvormen.

Maatschappelijk effect

Wachlijsten groeien, mensen wachten langer op zorg en hebben wellicht langer zorg nodig, kwaliteit van zorg kan onder druk komen te staan

Aanname is dat het verlagen van de tarieven per zorgvorm geen wezenlijke wijziging is van de contracten en dat de besparing niet tenietgedaan wordt door een stijging van zorgkosten, doordat mensen langer moeten wachten op hulp/ondersteuning of als gevolg van een lagere kwaliteit van de geleverde zorg/ondersteuning.

Implementatie

Met implementatie kan onder lopende contracten al worden gestart, daarom opbrengst vanaf 2025, oplopend vanaf 2026.

Het bedrag is gebaseerd op 2% van het budget voor ambulante begeleiding. Percentage kan hoger en lager worden bepaald.

8.4 Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorziening

Beïnvloedbare optie

Vervoerskosten drukken door beperken van keuzevrijheid van dagbestedingsvoorziening. De inwoner heeft dan alleen keuze uit nabije voorzieningen Dagondersteuning.

Maatregel effect

Door inwoners te verplichten gebruik te maken van een dagbestedingsvoorziening bij hen in de buurt, hoeven we minder geld uit te geven aan vervoerskosten naar een locatie van keuze verder weg. Zolang het adequate ondersteuning is, mag voor de goedkoopste (in dit geval de dichtstbijzijnde) voorziening worden gekozen

Maatschappelijk effect

Aanname is dat het lukt om adequate ondersteuning dichterbij huis te vinden voor de meeste inwoners die gebruikmaken van deze voorziening. Aanname is dat dit niet leidt tot een substantiële verandering in het gebruik per locatie en de vermindering van vervoerskosten geen wezenlijke wijziging betekent ten opzichte van onze contracten met vervoerders.

Implementatie

Aanpassing werkwijze toegang, effect met ingang van 2025. Het bedrag is te klein om te schalen.

8.5 Wet Domeinoverstijgende Samenwerking

Beïnvloedbare optie

Preventieve activiteiten in het sociaal domein door het zorgkantoor laten financieren (in plaats van nieuwe projecten opzetten, aansturen op bestaande inzet overnemen). Door het verschuiven van de financiering van specifieke activiteiten vanuit de Zorgverzekeringswet en/of Wet Langdurige Zorg worden de kosten voor de gemeente lager.

Maatschappelijk effect

Geen effect, mits het zorgkantoor deze activiteiten overneemt. Zo niet, dan zal het stoppen van preventieve activiteiten waarschijnlijk leiden tot meer zorgvraag in de basiszorg en aanvullende zorg.

Implementatie

Kosten-batenanalyse van de preventieve activiteiten is nodig om bereidheid bij zorgkantoor te stimuleren. Direct causaal verband tussen kosten en baten van preventieve activiteiten is doorgaans lastig te leggen. Het bedrag is te klein om te schalen.

8.6 Herinrichting Sociale Prestatie en Dagondersteuning

Beïnvloedbare optie

Jet herinrichten van de subsidieregeling sociale prestatie en dagondersteuning door te kijken waar overlap in aanbod zit met andere regelingen en bekijken of we bijvoorbeeld Cofinanciering bij subsidie Sociale Prestatie en Dagondersteuning aanvragen verplichten.

We verlagen de huidige subsidies en verplichten subsidieaanvragers om een deel van hun kosten te dekken met andere inkomstenbronnen. Of we stoppen subsidies waar er sprake is van overlap met het aanbod van andere subsidieregelingen

Maatschappelijk effect

Kleine SP- en DO-partijen kunnen cofinanciering mogelijk niet waarmaken, risico voor continuïteit van zorg en breedte van het aanbod; risico dat grotere aanbieders eigen aanvragen co-financieren vanuit zorggeld; cliënten kunnen mogelijk niet meer terecht bij de plek die zij al lang kennen. Daarnaast zijn we juist een beweging aan het maken naar laagdrempelig groepsgericht aanbod, veel van de aanbieders daarvan vallen onder deze regeling waardoor er bij het vervallen van aanbod een gat in de ondersteuning kan ontstaan en deze beweging wordt vertraagd. Dit kan dus ook tot extra kosten leiden bij andere zorgvormen en domeinen.

Aanname hierbij is dat het mogelijk is voor subsidieaanvragers om een deel van hun kosten te dekken met andere inkomstenbronnen en dat er overlap is binnen het aanbod tussen verschillende regelingen. Bij andere subsidies in het sociaal domein (denk aan sport) wordt wel gevraagd om cofinanciering (gemeente subsidieert maximaal een vastgesteld percentage van de totale kosten van een activiteit). Dit

kan een fonds zijn of bijvoorbeeld een geringe eigen bijdrage van deelnemers (wat voor SPDO strijdig is met de gedachte van laagdrempeligheid en waarvan de inspanning/onrust mogelijk niet in relatie staat tot de opbrengst). Er is nog niet nader onderzocht of dit realistisch is voor specifiek SPDO, wel is bekend dat veel fondsen slechts helpen met het opstarten van een initiatief waardoor continuïteit op de lange termijn niet gewaarborgd is.

Implementatie

Aanpassing van de subsidieregeling nodig, implementatie mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met wezenlijke aanpassing van de omvang van de financiering.

Het budget voor SP en DO bedraagt circa € 6 miljoen, een bedrag van € 600.000 vraagt dus een cofinanciering of het stoppen met 10% van het aanbod. Het percentage cofinanciering of herinrichting kan hoger of lager worden bepaald.

8.7 Toegang tot Maatschappelijke Opvang beperken

Beïnvloedbare optie

Toegang tot MO wordt beperkt tot enkel de Wmo doelgroep, en dit wordt gecontroleerd door specifiek te sturen op de Wmo doelgroep. Personen met bijvoorbeeld een Wlz indicatie hebben geen toegang tot de maatschappelijke opvang. We laten minder personen toe tot de opvang, waardoor we minder opvangplekken hoeven te subsidiëren/in te kopen.

Maatschappelijk effect

Minder mensen krijgen toegang tot de opvang, waardoor mensen niet goed kunnen werken aan herstel en het beroep op specialistische zorg toeneemt. Dit kan leiden tot meer overlast op straat, waardoor een grotere inzet van VTH en de politie nodig is. De "Tunnelsituatie" zou kunnen terugkeren.

Aanname is dat het mogelijk is om extreem kwetsbare rechthebbende daklozen te onderscheiden en dat dit onderscheid juridisch houdbaar is. Daarnaast is een aanname dat de besparing niet teniet wordt gedaan door de toename van specialistische zorg en de inzet van VTH en politie.

Implementatie

Implementatie van deze maatregelen vraagt aanpassing van de werkwijze voor de toegang tot MO (in de vorm van een afwegingskader) en aanpassing van de contracten met zorgpartners tot het maximum van een wezenlijke wijziging (10% contractomvang). Gaan we daarboven, dan vraagt het een aanpassing van de contracten met bijbehorende doorlooptijd.

Het bedrag van 1 miljoen euro betekent een structurele afname van ongeveer 20 opvangplekken. De opvang zit op dit moment vol.

8.8 Beperken middelen tegen geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA)

Beïnvloedbare optie

De aanvullende zorg Wmo met betrekking tot Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) beperken tot sec opvang en begeleiding. In overleg met de opvanginstelling wordt er bepaald welke preventieve taken anders ingevuld kunnen worden zodat er besparing wordt gerealiseerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de plegeraanpak en/of Maatje achter de voordeur. We beëindigen de aanpalende ondersteuning. Het beperken van de voorzieningen leidt tot een kostenbesparing.

Maatschappelijk effect

Consequentie hiervan is dat de kans groot is dat het beroep op deze opvang vervolgens groter wordt, doordat aan de voorkant minder wordt ingezet op het voorkomen van de instroom. Aan de toegankelijkheid kunnen we niets doen. De versobering zou kunnen leiden tot meer politie- inzet, meer inzet veilig thuis en meer hulpvragen bij de buurtteams. Aanname is dat de besparing niet teniet wordt gedaan door extra zorgkosten die ontstaan als gevolg van minder preventie en de toename van inzet van politie, veilig thuis, buurtteam en specialistische hulpverlening et cetera.

Implementatie

Implementatie van deze maatregelen vraagt om een aanpassing van de werkwijze toegang (inclusief opstellen afwegingskader) en aanpassing van contractafspraken met de aanbieder. Implementatie is mogelijk vanaf per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met verminderen/stoppen van de financiering.

Het bedrag is te klein om te schalen, betreft het volledig ingezette bedrag.

8.9 Sluiten Maatschappelijke Opvanglocatie

Beïnvloedbare optie

Door minder mensen op te vangen, kunnen we een locatie sluiten en maken we minder kosten in de opvang.

Maatschappelijk effect

Minder opvang betekent dat er meer dakloosheid ontstaat met als gevolg dat mensen niet kunnen werken aan herstel, meer problematiek ontwikkelen waardoor het beroep op specialistische zorg toeneemt. Bovendien komt er meer overlast op straat, is er meer inzet van VTH en de politie nodig. Daklozen kunnen niet in de opvang terecht, waardoor ze hun dag of nacht op straat moeten doorbrengen. Dit leidt tot meer mensen op straat (tunnelsituatie) en meer problematiek in de opvang.

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?

Aanname is dat de besparing niet teniet wordt gedaan door de extra zorg- en veiligheidskosten (ook op langere termijn).

Implementatie

Aanpassing van de Maatschappelijke opvang vraagt aanpassing van de contracten met partners (wezenlijke wijziging met bijbehorende doorlooptijd). Bovendien heeft dit scenario als mogelijk gevolg dat we op andere locaties nog enkel nachtopvang kunnen bieden om zo aan onze wettelijke taak te kunnen blijven voldoen. Dat vraagt tijd, onder andere i.v.m. de aanpassing van de contracten met partners en aanpassingen van de vergunning voor de locaties en verbouwen.

Het bedrag is gebaseerd op het sluiten van 1 locatie (circa 40 opvangplekken). Opschalen betekent nog meer locaties sluiten. Dat is niet mogelijk, omdat we dan niet meer voldoen aan onze wettelijke taak.

8.10 Taakstelling Beschermd Wonen

Beïnvloedbare optie

We leggen een taakstelling op Beschermd Wonen en verlagen de uitgaven op Beschermd Wonen. Beschermd Wonen is een doorstroom voorziening van Maatschappelijke Opvang, Forensische Zorg, de GGZ en Individuele Begeleiding.

Maatschappelijk effect

Effecten hiervan zijn dat mensen langer in deze voorzieningen blijven waardoor daar de druk toeneemt en mensen niet aan herstel kunnen werken. Er onhoudbare en gevaarlijke situaties in de huiselijk sfeer kunnen ontstaan, waardoor meer crisisplaatsingen nodig zijn. Een toename op de wachtlijst voor mensen die een 24/7 zorgvraag hebben (en die is al aanzienlijk). Afhankelijk van de taakstelling kan het zijn dat contracten opengebroken moeten worden.

Aanname is dat de besparing niet teniet wordt gedaan door de extra zorgkosten die (ook op langere termijn) ontstaan doordat mensen langer in de maatschappelijke opvang en andere (Wmo-) voorzieningen blijven en niet aan hun herstel kunnen werken en door de mogelijke toename van het aantal crisisplaatsingen.

Implementatie

Implementatie van deze maatregelen vraagt aanpassing van de werkwijze toegang MO (in de vorm van een scherper afwegingskader wie wel toegang krijgt) en aanpassing van de contracten met zorgpartners tot het maximum van een wezenlijke wijziging (10% contractomvang); gaan we daarboven dan vraagt het aanpassingen van de contracten met bijbehorende doorlooptijd.

Schaalbaarheid

Het bedrag is gebaseerd op een afname van de inkoop van ca. 3,5 miljoen euro. Omdat het een centrumtaak betreft waar afspraken met regiogemeenten onderliggen, vloeit van de besparing 47,5% terug naar de Gemeente Utrecht. Regiogemeenten dienen ook in te stemmen met een eventuele taakstelling. Opschalen lijkt gezien het hoog ingezette percentage niet realistisch onder de lopende contracten.

8.11 Opvang en begeleiding terugkerende gezinnen

Beïnvloedbare optie

We minderen de subsidie en ingekochte dienstverlening aan de zelfredzame gezinnen. Strenger toetsen op toegang tot opvang en sturen op uitstroom in begeleiding van onvoorbereid terugkerende gezinnen.

Maatschappelijk effect

Effect hiervan is dat deze mensen iets in hun eigen netwerk moeten zoeken of indien mogelijk de procedure afwachten in land van vertrek. Opvang van kinderen is een wettelijke taak dus als mensen geen gebruik maken van hun eigen netwerk of de procedure afwachten in land van herkomst, dan is er het risico dat de ouders uit de ouderlijke macht worden gezet en kinderen uit huis kunnen worden geplaatst. Als dit niet lukt, dan is er het risico dat kinderen uit huis worden geplaatst. Groot risico op juridische procedures.

Aanname is dat de besparingen niet teniet worden gedaan door een toename van kosten aan jeugdhulp als gevolg van een toename van het aantal uithuisplaatsingen en zorgkosten als gevolg van de uitkomsten van juridische procedures.

Implementatie

Implementatie van deze maatregelen vraagt aanpassing van de werkwijze toegang (inclusief opstellen afwegingskader) en aanpassing van de subsidieregeling. Implementatie is mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met verminderen/stoppen van de financiering.

Het bedrag is gebaseerd op het afbouwen van bestaande opvangplekken inclusief begeleiding van terugkerende gezinnen. Het betreft het strenger toetsen op de toegang. Het volledig stoppen is niet aan de orde, omdat dit een wettelijke taak is. Het bedrag gaat er dus vanuit dat we deze taak in meer beperkte mate uitvoeren.

8.12 Subsidie aan FIOM stoppen

Beïnvloedbare optie

FIOM is het expertisecentrum op het gebied van ongewenste zwangerschap. We stoppen met de subsidie

Maatschappelijk effect

Minder goede begeleiding bij ongewenste zwangerschappen, verwantschapsvraagstukken en adoptie.

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?

Het stoppen met de subsidie leidt niet tot extra zorgvraag, maar mogelijk wel tot een verschuiving van de zorgvraag naar bijvoorbeeld het buurtteam of aanvullende zorg.

Implementatie

Aanpassing mogelijk per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met stoppen van de financiering.

Schaalbaarheid

Stichting FIO had in 2022 een totale begrotingsomvang van circa € 6,5 miljoen euro. De bijdrage van € 300.000 vanuit de Gemeente Utrecht is dus niet bepalend voor het voortbestaan. Bedrag is volledig schaalbaar.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

9 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

9.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	153.269	147.832	148.013	148.013	148.013	148.013
Lasten	315.284	294.971	274.160	271.291	271.028	268.135
Saldo Baten en Lasten	-162.015	-147.139	-126.147	-123.278	-123.015	-120.122
Onttrekking reserves	11.412	24.091				
Toevoeging reserves		903				
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	11.412	23.188				
Totaal	-150.603	-123.951	-126.147	-123.278	-123.015	-120.022

Baten betreffen met name het BUIG-budget.

9.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc in jaar
	Baten	148.013	148.013	148.013	148.013		
	Lasten	274.160	271.291	271.028	268.135		
	Saldo Baten en Lasten	-	-123.278	-123.015	-		
	126.147			120.122			
	Beïnvloedbare lasten	26.220	27.277	28.453	30.474		
	%	9,56%	10,05%	10,05%	11,37%		
<i>Effect van de maatregelen op de netto-lasten</i>							
9.3	Sobere uitvoering Actieagenda Economie	0	300	400	400	400	2025
9.4	Verkleinen werkbudget	0	50	50	50	50	2025
9.5	Stoppen subsidie werk naar werk	0	400	400	400	400	2025
9.6	Verminderen evenementenfonds	0	150	150	150	150	2025
9.7	Verminderen bijdrage Utrecht Marketing (optelling voorstellen)	0	0	800	800	800	2026

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc in jaar
	van Cultuur, MCN en Economie)						
9.8	Bijdrage ROM en EBU verlagen	0	0	20	50	80	2028
9.9	Startup subsidieregeling voor UtrechtInc, StartupUtrecht en Dutch Game Garden afbouwen	0	0	0	40	40	2027
9.10	Startup-subsidieregeling voor NL Groeit, Impact030 en Innofest stoppen	0	120	120	120	120	2025
9.11	Bijdrage aan International Welcome Centre Utrecht Region halveren	0	0	75	75	75	2026
9.12	Versoberen inzet circulair	0	337	337	337	140	2028
9.13	Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW	300	300	300	0	0	nvt
9.14	Beperken werkdienstverlening arrangement 4	0	0	1.000	1.000	1.000	2026
9.15	Bijdrage UW verlagen	0	0	300	300	300	2026
9.16	Focus enkel op één doelgroep in de bijstand	0	0	PM	PM	PM	PM
9.17	Versoberen of stoppen U-pas	0	2.500	5.000	5.400	5.800	2028
9.18	Bijzondere bijstand versoberen	0	900	900	900	900	2025
9.19	Bijdragen dak- en thuislozen verlagen	0	PM	PM	PM	PM	PM
9.20	Terugdraaien afzien van bruten van bijstandsvordeningen	0	200	200	200	200	2025
9.21	Individuele inkomenstoeslag afschaffen of versoberen	0	3.200	3.200	3.200	3.200	2025
9.22	Dienstverleningsconcept sociaal domein			PM	PM	PM	

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc
						.	in jaar

9.3 Versoberen uitvoering Actieagenda Economie

Beïnvloedbare optie

We versoberen de uitvoering van de Actieagenda Economie. Dit raakt alle doelstellingen in het programma Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid. We zorgen dat de basis op orde is, maar zetten geen plus boven op het programma. Dit gaat wel ten koste van de uitvoeringskracht van de opgave.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat met minder uitvoeringskracht het lastiger wordt om in te spelen op de economische realiteit. Het leidt tot minder actueel beleid op het gebied van een aantrekkelijk ondernemersklimaat, een weerbare en wendbare arbeidsmarkt en een toekomstbestendige Utrechtse economie.

Minimaliseren van de uitvoering Actieagenda Economie kan leiden tot prioritering en het bijstellen van beleid dat reeds is toegezegd.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,4 miljoen. In het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gesteld voor meer (ambtelijke) uitvoeringskracht (en werkbudget), € 1 miljoen voor 2024 oplopend naar € 1,5 miljoen in 2026 waarvan bij de Voorjaarsnota 2023 € 0,1 miljoen is teruggedraaid voor. In het coalitieakkoord is daarnaast geld beschikbaar gesteld voor het verdichten en verduurzamen bedrijventerreinen (incidenteel € 6 miljoen over de jaren 2023 t/m 2026).

9.4 Verkleinen werkbudget

Beïnvloedbare optie

We verkleinen het opgavenbrede werkbudget. Uit dit werkbudget worden onder meer ad hoc-werkzaamheden/ incidentele activiteiten betaald (bijvoorbeeld het standplaatsendossier). Hiervoor is dan minder ruimte, maar de basis is nog steeds op orde.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat met minder werkbudget het lastiger wordt om in te spelen op actuele ontwikkelingen. Dit heeft effect op het gebied van een aantrekkelijk ondernemersklimaat, een weerbare en wendbare arbeidsmarkt en een toekomstbestendige Utrechtse economie.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een bezuiniging van € 0,05 miljoen. Betreft gedeeltelijk middelen uit het coalitieakkoord.

9.5 Stoppen subsidie werk naar werk

Beïnvloedbare optie

We stoppen de subsidieregeling werk naar werk.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van de (om)scholingsaanpak in de stad voor sectoren waar momenteel arbeidsmarktkrapte geldt. En dat dit ten koste gaat van onze bijdrage aan het regionaal Talentfond waar we zelf mede-initiatiefnemer van zijn. Ook ondergraaft dit de doelstelling "toekomstbestendige vaardigheden en banen voor inwoners". De ondersteuning van de grote maatschappelijke transitie met voldoende geschoolde arbeidskrachten wordt hierdoor bedreigd.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een bezuiniging van 0,4 miljoen euro.

9.6 Verminderen evenementenfonds

Het Evenementenfonds is er voor organisaties die een evenement organiseren rond het thema gezondheid en aansluit bij 1 van de volgende 4 momenten:

- Viering verjaardag van de stad
- Dutch Health Week
- Utrecht Science Week
- Viering van Sint-Maarten

Beïnvloedbare optie

We stoppen de subsidieregeling

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van versterken betrokkenheid stad bij profiel Utrecht, doordat minder evenementen rond het thema gezondheid zullen plaatsvinden.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,15 miljoen. Betreft middelen uit het coalitieakkoord.

9.7 Verminderen bijdrage Utrecht Marketing

Vanuit de gemeente gaat 3,3 miljoen euro naar Utrecht Marketing. Hieronder ligt een meerjarige opdracht die nog loopt t/m 2025. Een groot deel hiervan gaat naar marketingcampagnes voor toeristen (duurzame bezoekers), informatievoorziening (VVV-winkel) en het aantrekken van congressen die passen in het profiel Utrecht, Heart of Health om juist die zakelijke bezoekers te trekken. Daarnaast worden hiermee een groot deel van het Uiffeest, Culturele Zondagen en cultuurpromotie als de UITagenda gefinancierd.

Beïnvloedbare optie

We verkleinen de bijdrage aan Utrecht Marketing vanaf 2026 door het stoppen met de subsidie voor cultuurparticipatie (culturele zondagen) (cultuur) à 0,7 miljoen euro.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat de laagdrempelige toegang voor het bevorderen van cultuurparticipatie hiermee verdwijnt. Daarnaast verminderen we de inzet op de positionering van Utrecht als duurzame bestemming voor toerisme met 0,1 miljoen. Hierdoor kan Utrecht minder aantrekkelijk worden voor de doelgroep (zakelijke) toeristen die van economische en sociale meerwaarde zijn voor de stad en weinig overlast veroorzaakt.

Implementatie

Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een bezuiniging van 0,8 miljoen euro. Dit bedrag betreft dus een optelling van de voorstellen van Economie, Cultuur en MCN.

9.8 Bijdrage ROM en EBU verlagen

Beïnvloedbare optie

We verminderen de totale bijdrage ROM en EBU met 10% - in stappen - gedurende de jaren 2026, 2027 en 2028. Voorstel is om vooral te bezuinigen op de bijdrage ROM, omdat de bijdrage EBU slechts om fractie gaat van het totaal.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van onze bijdrage aan de realisatie van de regionale economische agenda. Deze is gericht op het versterken van innovatiekracht, nieuwe economie, oplossen van maatschappelijke problemen en nieuwe banencreatie.

Implementatie

In 2026 leidt dit tot een besparing van € 0,02 miljoen, in 2027 € 0,05 miljoen en vanaf 2028 structureel tot € 0,08 miljoen.

9.9 Startup subsidieregeling voor UtrechtInc, StartupUtrecht en Dutch Game Garden afbouwen

Beïnvloedbare optie

We bouwen de subsidieregeling voor incubators - in stappen - vanaf 2027 af tot circa 90% van de omvang.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van de nieuwe economie-infrastructuur in de stad. Onze bijdrage is een minderheidsdeel van de totale investering van alle partners in de stad en provincie. Als wij verminderen, treedt het risico op dat partners ook afschalen. Ook bestaat het risico dat groeiondernemers naar andere regio's trekken. Omdat we vanuit deze regeling al lang dezelfde partijen ondersteunen, dient afbouw in juridische zin zeer zorgvuldig en betrouwbaar plaats te vinden.

Implementatie

In 2027 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,04 miljoen.

9.10 Startup-subsidieregeling voor NL Groeit, Impact030 en Innofest stoppen

Beïnvloedbare optie

We stoppen dit deel van de subsidieregeling vanaf 2025.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van de nieuwe economie-infrastructuur in de stad. Er is dan geen ruimte meer om nieuwe initiatieven die groeiondernemers helpen, te ondersteunen. Onze bijdrage is een minderheidsdeel van totale investering van alle partners in de stad en provincie. Als wij verminderen, treedt het risico op dat partners ook afschalen. Risico dat groeiondernemers naar andere regio's trekken.

Implementatie

In 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,12 miljoen.

9.11 Bijdrage aan International Welcome Centre Utrecht Region verminderen

Beïnvloedbare optie

We verminderen de bijdrage aan het IWCUR vanaf 2026.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van ondersteunende dienstverlening aan nieuwkomers. De basis van IWCUR is een doorlopend convenant tussen alle aangesloten partners (Amersfoort, UU, Provincie) waarin ook de huidige bedragen vastliggen.

Implementatie

In 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,025 miljoen. Deze maatregel heeft nog een variant waarin het drievoudige bezuinigd wordt, met het risico dat andere partners dan ook hun bijdrage gaan verminderen.

9.12 Versoberen inzet Circulair

We beperken de middelen voor Utrecht Circulair door:

- De middelen voor de uitvoeringskracht voor Utrecht Circulair te verminderen
- Geen bijdrage aan uitgifte circulaire bedrijventerreinen meer te geven
- Geen bijdrage aan circulaire gebiedsontwikkelingen meer te geven
- Te stoppen met het opleiden voor circulaire banen

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat met minder uitvoeringskracht het lastiger wordt om in te spelen op de economische realiteit. Het leidt tot een minder actueel beleid van het ondernemersklimaat dat daardoor minder aantrekkelijk wordt. En van de weerbare en wendbare arbeidsmarkt en de toekomstbestendige Utrechtse economie. Minimaliseren van de uitvoering Actieagenda Economie kan leiden tot het bijstellen van beleid en prioriteiten die reeds zijn toegezegd.

Dit gaat ten koste van de uitvoeringskracht van de opgave, maar de basis is nog steeds op orde.

Implementatie

Vanaf 2025 tot 2028 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,337 miljoen. Vanaf 2028 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,212 miljoen. Betreft gedeeltelijk incidentele middelen uit het coalitieakkoord.

9.13 Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW

Beïnvloedbare optie

We vullen de basisbanen uit het coalitieakkoord in met ontwikkelbanen bij UW. Deze banen zijn tijdelijk. Daar waar het niet lukt om door te stromen naar een reguliere baan biedt UW een vaste baan aan. De

tijdelijke ontwikkelbanen en vaste banen bij UW dekken we met bestaande instrumenten zoals loonkostensubsidie. Eventueel noodzakelijke gemeentelijke bijdragen voor de vaste banen brengen we onder binnen het bestaande financiële kader voor UW. Het budget uit het coalitieakkoord is daardoor niet nodig.

De invulling via ontwikkelbanen komt ten laste van het structurele programmabudget. Hierdoor is het incidentele budget niet nodig.

Maatschappelijk effect

Het budget uit het coalitieakkoord is tijdelijk waardoor de banen ook niet structureel kunnen worden gemaakt. Met de invulling via ontwikkel- en vaste banen bij UW maken we de banen voor inwoners zo nodig ook structureel. Dit betreft wel bedrijfsmatige banen met een relatief hogere inverdiencapaciteit dan banen waarin vooral maatschappelijke werkzaamheden worden verricht. Eventuele structurele bijdrage van de gemeente kan worden ondergebracht binnen financiële kader UW.

Implementatie

Incidentele budget kan per direct vrijvallen. Ontwikkelbanen bij UW bestaan. Over onderbrengen binnen financiële kader UW moeten in 2024 afspraken worden gemaakt.

Deze optie is financieel schaalbaar.

9.14 Stoppen werkdienstverlening bijstandsgerechtigden voor wie arbeidsmarkt op grote afstand staat (arrangement 4)

Beïnvloedbare optie

Beperken van de werkdienstverlening voor bijstandsgerechtigden voor wie arbeidsmarkt op grote afstand staat. Van deze groep verwachten we niet dat zij (voorlopig) aan het werk kunnen. Een beperking van de inzet zal daarom niet of nauwelijks tot minder uitstroom uit de bijstand leiden (mogelijk waterbedeffect). In dit voorstel beperken we daarom de inzet op deze groep. Hierbij wordt gedacht aan een beperking van de personele inzet en het stopzetten van de bijdrage aan de subsidie sociale prestatie en dagondersteuning vanuit het re-integratiebudget. Minder inzet op dit arrangement 4 leidt tot lagere personeelskosten en subsidiekosten. Lagere personeelskosten kunnen worden ingeboekt via natuurlijk verloop.

NB: In concept beleidsnota Werk en Re-integratie wordt de inzet op deze groep ook beperkt.

Maatschappelijk effect

De re-integratiedienstverlening voor arrangement 4 is dermate beperkt dat de impact waarschijnlijk ook beperkt zal zijn. Belangrijk aandachtspunt is dat de inwoner die wel naar werk begeleid wil worden (en voor wie dit ook een enigszins realistisch is) een ingang blijft houden. Het stopzetten van de bijdrage aan de subsidieregeling leidt mogelijk tot minder aanbod van dagondersteuning. De verminderde inzet van werkdienstverlening leidt niet of nauwelijks tot minder uitstroom naar werk. En daardoor ook niet tot hogere bijstandsuitgaven.

Vaststellen welke personele inzet wordt verminderd. Dit opvangen binnen natuurlijk verloop van de totale werkdienstverlening. Vaststellen in hoeverre de subsidiebijdrage wordt verlaagd. Dit verwerken in subsidieregeling.

Implementatie

Besparing is PM. Schaalbaarheid is moeilijk aan te geven omdat te om een beleidsmatige keuze is om het wel of niet te doen.

9.15 Bijdrage UW verlagen

Beïnvloedbare optie

UW ontvangt, naast de rijksbijdrage voor de uitvoering van de Wsw, een aanvullende subsidie van 1,8 miljoen euro. De rijksbijdrage voor de Wsw is ontoereikend. Doordat de Wsw als gevolg van voortschrijdende uitstroom steeds kleiner wordt, kan deze bijdrage omlaag. We kunnen deze subsidie vanaf 2026 verlagen naar 1,5 miljoen euro. In het Ondernemingsplan UW 2023-2026 is deze verlaging reeds opgenomen.

Maatschappelijk effect

Doordat de Wsw als gevolg van voortschrijdende uitstroom steeds kleiner wordt, zou de verlaging - mits UW dit tijdig doet - op dit punt geen maatschappelijk effect hoeven te hebben. Het idee is wel dat de aanvullende subsidie geleidelijk (deels) wordt omgebouwd naar een gemeentelijke bijdrage voor Participatiewetbanen die in feite in de plaats van de Wsw komen. De verlaging maakt dat hiervoor minder beschikbaar is en er dus op termijn ook minder van dit soort banen komen. UW kan de afbouw van bijdrage tijdig inpassen in de bedrijfsvoering en begroting.

Implementatie

Afstemmen met UW. Zorgdragen dat UW dit verwerkt in de begroting 2026 en de bedrijfsvoering tijdig aanpast voor de lagere bijdrage.

Deze optie is financieel schaalbaar.

9.16 Focus enkel op één doelgroep in de bijstand

Beïnvloedbare optie

De bijstand is laag waardoor er nog maar een kleine groep bewoners in het bestand zitten die gemakkelijk uitstromen uit de bijstand. In theorie kunnen we ons alleen op de meest kansrijke groep focussen (in tijden van laagconjunctuur). Door het focussen op enkel kansrijke groepen zal er minder uitvoeringscapaciteit en inzet op instrumenten nodig zijn voor een bredere groep.

Doordat het BUIG-budget meebeweegt met de conjunctuur zal dit niet direct tot een besparing bij BUIG leiden.

Maatschappelijk effect

Hiermee wordt een grote groep bewoners die nu (of bij laagconjunctuur) in de bijstand komt niet geholpen.

De aanname is dat een versmalling van de inzet niet leidt tot een veel lagere uitstroom uit de bijstand voor de bredere bijstandspopulatie en daarmee geen negatief effect heeft op het BUIG-budget. Het is niet met zekerheid te zeggen of dit klopt.

Implementatie

Dit zal leiden tot een bijstelling van de beleidsnota op re-integratie. Daarna zal de dienstverlening van Werk en Inkomen moeten worden aangepast en in een bedrijfsplan uitwerkt moeten worden wat de betekenis is voor de organisatie.

Deze optie is schaalbaar (kiezen voor 2 doelgroepen, of limitatief aantal bijstandshuishoudens).

9.17 Versoberen of stoppen U-pas

De U-pas is een meedoenpas voor inwoners met een laag inkomen (maximaal 125% bijstandsnorm).

Beïnvloedbare optie

Afschaffen of versoberen van de U-pas. In deze rapportage wordt uitgegaan van de beïnvloedbare ruimten en daarmee om de U-pas volledig af te schaffen. Wanneer de U-pas wordt stopgezet vervallen de uitgaven die voor de U-pas worden gedaan (kosten U-pas zelf en de uitvoeringskosten). Maar de optie is schaalbaar, bijvoorbeeld door alleen het tegoed voor volwassenen af te schaffen of de inkomensnorm te verlagen.

NB: de uitvoering van de U-pas wordt begin december opnieuw gegund. Jaarlijkse uitvoeringskosten van € 800.000 euro liggen dan voor drie jaar (tot 2027) vast.

NB: de U-pas is in beeld als instrument om lage inkomens te compenseren voor de kosten van de parkeervergunning (gemeentebrede invoer).

Maatschappelijk effect

Een beperking van de mogelijkheden voor inwoners met een laag inkomen om mee te doen in de samenleving. En uitgaande van de invoer compensatiekosten parkeervergunning via U-pas: dan is er geen dan wel minder compensatie mogelijk van de kosten voor een parkeervergunning.

De maximale besparing is meer gebaseerd op de verwachte uitgaven dan op het op dit moment begrote bedrag. Dit verschil wordt echter nog ingepast in de meerjarenbegroting voor de armoederegelingen en schuldhulpverlening. Verder veronderstelt de maximale besparing dat de uitvoeringskosten pas vanaf het U-pas jaar 2026-2027 naar 0 kunnen worden teruggebracht.

Implementatie

Voor deze implementatie zal een wijziging van de verordening en beleidsregel nodig zijn. Het contract met de U-pas uitvoerder zal vanaf het U-pas jaar 2026-2027 worden beëindigd.

Deze optie is schaalbaar. De uiterste optie is helemaal stoppen, maar kan ook gedeeltelijk worden doorgevoerd of bijvoorbeeld een beperking van de maximumbedragen.

9.18 Bijzondere bijstand versoberen

Beïnvloedbare optie

We kunnen de bijzondere bijstand versoberen. Dit kan bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) door de kosten van woninginrichting om te zetten van gift naar lening. Momenteel verstrekken we als gemeente het volledige bedrag voor woninginrichting. De bijdrage in de woninginrichting is een grote post binnen de bijzondere bijstand. Op dit moment is dit een gift. De wet biedt de mogelijkheid om dit te veranderen in een lening. Alternatief is een verlaging van de bijdrage, of andere maatregelen zoals strengere draagkrachtregels.

Wel moet altijd nog rekening gehouden worden dat er een voorziening moeten zijn voor dubieuze debiteuren. In de besparing is hier rekening mee gehouden.

Maatschappelijk effect

Deze bezuiniging raakt een aantal kwetsbare doelgroepen (zoals voormalig dak- en thuislozen, statushouders en mensen uit de vrouwenopvang). Mogelijk leidt het voorstel tot een meer sobere woninginrichting dan gewenst en dat draagt niet bij aan maatschappelijk herstel. Daarnaast worden mogelijk minder nieuwe gebruiksgoederen zoals koelkasten gekocht. Deze gaan minder lang mee en zijn minder duurzaam in gebruik (energie, water).

Het aangaan van een lening is een extra kostenpost, waardoor een deel van de bewoners mogelijk niet volledig rond kan komen.

Dat het overgrote deel van de betreffende inwoners kunnen rondkomen met de kosten van de lening en daarmee ook de lening zullen afbetalen.

Implementatie

De huidige richtlijnen bijzondere bijstand moeten worden aangepast. Deze maatregel zou ook anders ingevuld kunnen worden.

9.19 Bijdragen dak- en thuislozen verlagen

Beïnvloedbare optie

Het is in de participatiewet mogelijk om de bijstandsuitkering per maand met 20% te verlagen voor bewoners zonder huisvestingslasten (dak- en thuislozen). Momenteel wordt de bijstandsnorm voor deze groep met 15% verlaagd, dit kan worden opgerekt naar -20%.

Door het verlagen van de bijstandsnorm zal het maandelijks uit te keren bedrag voor de gemeente verlaagd worden.

Maatschappelijk effect

De groep dak- en thuislozen is de meest kwetsbare groep die hierdoor minder budget te besteden heeft. Dit kan effect hebben dat deze groep minder goed kan rondkomen.

De veronderstelling is dat deze 5% extra verlaging van de bijstandsnorm door deze doelgroep kan worden opgevangen.

Implementatie

De betreffende beleidsregel wordt hiervoor aangepast. Deze optie is in theorie schaalbaar, 2,5% verlaging in plaats van 5%. Doordat het om een beperkt bedrag gaat is advies om hier of volledig voor te kiezen.

9.20 Terugdraaien afzien van bruten van bijstandsvorderingen

Beïnvloedbare optie

Bijstandsuitkeringen betalen we netto uit. We dragen wel belasting en premies af. Vanaf 2022 zien we af van het bruten van terugvordering bij vorderingen op grond van de Participatiewet. In dit voorstel draaien we dit terug. Dit leidt ook tot wat extra kosten. Hiermee is rekening gehouden.

Door de vorderingen te bruten nemen de opbrengsten van terugvorderingen toe.

Maatschappelijk effect

Inwoners zullen niet altijd de afgedragen belasting en premies terugvragen bij de Belastingdienst. Schulden van inwoners lopen daardoor mogelijk sneller op en worden eerder problematisch.

We veronderstellen dat:

- Dat de inwoners de opslag in de vordering kunnen terugbetalen en in de praktijk ook daadwerkelijk in staat zijn om de betaalde belasting terug te vragen bij de Belastingdienst.

- Dat Wigo4it de bruterling (tegen beperkte kosten) technisch kan doorvoeren (G4-gemeenten bruterling niet meer).
- Dat er ruimte is in het BUIG-budget om de besparing uit te nemen (prognose BUIG neigt naar negatief).

De beleidsregel wordt aangepast, daarnaast zullen brieven en systemen (afstemming Wigo4it) hierop moeten worden aangepast.

9.21 Individuele inkomenstoelag afschaffen of versoberen

Beïnvloedbare optie

Bij de individuele inkomenstoelag is het mogelijk om de bedragen te wijzigen en/of de doelgroep te verkleinen. De maatregel is schaalbaar. De opgenomen bedragen gaan uit van het stopzetten van de individuele inkomenstoelag. Een afschaffing dan wel verlaging van de individuele inkomenstoelag leidt tot minder uitgaven.

Maatschappelijk effect

Afschaffen of versoberen betekent dat minder inwoners voldoende middelen hebben om rond te komen en mee te doen.

Bij deze besparing is de vooronderstelling dat alle huishoudens deze aanvullende toelag zelf kunnen opvangen.

Implementatie

De verordening en beleidsregel moet worden aangepast. Dit is schaalbaar. Het bedrag kan worden gewijzigd en/of de doelgroep kan worden verkleind.

9.22 Dienstverleningsconcept sociaal domein

Beïnvloedbare optie

Voor onze inwoners zijn we één gemeente, maar in onze organisatie zijn we opgeknipt in diverse organisatieonderdelen en ketenpartners met meerdere loketten, hulpverleners, (werk)coaches, etc. Door het stelsel meer op elkaar te laten aansluiten vanuit één dienstverleningsconcept kunnen we verspilling, dubbelingen en afstemmingsverlies voor inwoner en professional voorkomen. Dit vergt een andere manier van denken, inrichten en vergt een investering aan de voorkant.

Door de dienstverlening breder en optimaler te organiseren worden dubbelingen uit het systeem gehaald. Dit kan leiden tot minder kosten voor personeel en subsidiepartijen.

Maatschappelijk effect

Kans om dienstverlening in de brede zin te optimaliseren.

Dit is een grote operatie, waarbij de vooronderstelling is dat hier nog veel verbeteringsruimte (overlap) zit en ook breed op geprioriteerd kan worden. Daarnaast gaat dit ervan uit dat er breed over meerdere wetten heen dienstverlening georganiseerd kan worden.

Implementatie

Voor de implementatie zal nog veel onderzoek nodig zijn. Het maken van een dienstverleningsconcept en implementatie over alle partijen zal daarna een investering en tijd kosten.

Schaalbaarheid kan nog niet worden aangegeven.

10 Kansrijk opgroeien

10.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	34.453	19.339	19.339	19.339	19.339	19.339
Lasten	250.314	248.907	252.379	252.860	248.369	249.367
Saldo Baten en Lasten	-215.861	-229.568	-233.040	-233.521	-229.030	-230.028
Onttrekking reserves	8.782	5.927	2.667	2.667	2.667	2.667
Toevoeging reserves	1.600	0	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	7.182	5.927	2.667	2.667	2.667	2.667
Totaal	-208.678	-223.641	-230.374	-230.855	-226.364	-227.362

10.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar	
Baten	19.339	19.339	19.339	19.339			
Lasten	252.379	252.860	248.369	249.367			
Saldo Baten en Lasten	-233.040	-233.521	-229.030	-230.028			
Beïnvloedbare lasten	60.136	58.859	55.986	56.089			
%	24%	23%	23%	22%			
10.3	Onderwijs impuls regeling stoppen	0	250	500	750	750	2027
10.4	Stoppen met specifieke jeugdprojecten	0	150	300	450	450	2027
10.5	Kinderopvang en BSO plus	0	145	290	435	435	2027
10.6	Halveren gemeentelijke bijdrage Jongerenwerk	0	0	2300	2300	2300	2026
10.7	Extra korting op budget basis Jeugdhulp	0	0	1030	1030	1030	2027
10.8	Specialistische Jeugdhulp	0	0	3120	3130	3130	2027
10.9	Boven-wettelijke eisen Utrechtse Onderwijs Huisvestingsverordening schrappen	0	0	867	867	492	2032

10.3 Onderwijs Impuls regeling stoppen

Beïnvloedbare optie

We stoppen met de Onderwijs Impuls Regeling. Hierdoor kunnen we de bijbehorende middelen schrappen.

Maatschappelijk effect

Stoppen met de Onderwijs Impuls Regeling heeft als effect dat een extra kwaliteitsimpuls voor het onderwijs aan Utrechtse leerlingen in de leeftijd van 10 tot 18 jaar niet meer geleverd kan worden. Hierdoor ontstaat het risico dat innovatie en kennisdeling binnen het onderwijs minder wordt. Dat kan doorwerken in de mate waarin Utrechtse leerlingen hun talenten kunnen ontwikkelen.

Het stoppen met de regeling leidt tot een kostenbesparing, maar daarmee stopt wel de investering van de gemeente in de kwaliteit van het onderwijs en de samenwerking tussen scholen hiervoor.

Implementatie

Aanpassing van de subsidieregeling nodig, implementatie mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met wezenlijke aanpassing van de omvang van de financiering.

10.4 Stoppen met specifieke jeugdprojecten

Beïnvloedbare optie

Stoppen met Specifieke jeugdprojecten betekent dat we geen inzet meer plegen om jongeren te ondersteunen op o.a. thema's als preventie en informatie eigen seksualiteit begrenzen, misbruik, keuzevrijheid, ongewenste zwangerschap, traumaverwerking, ongewenst kinderloos of miskraam. Verder ondersteunen we dan ook niet langer jonge gezinnen met specifieke opvoedvragen.

Maatschappelijk effect

Door het stoppen met deze activiteiten komt de hulp- of ondersteuningsvraag elders terecht. Als deze specifieke doelgroep hierdoor geen hulpvraag meer stelt, dan kan de problematiek mogelijk toenemen. Aanname is dat de besparing niet teniet wordt gedaan door een stijging van zorgkosten.

Implementatie

Aanpassing van de subsidieregeling nodig, implementatie mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met wezenlijke aanpassing van de omvang van de financiering.

Schaalbaarheid is eventueel mogelijk door nadere specificatie van de doelgroep binnen het huidige aanbod. Totaalomvang bedrag is echter vrij gering.

10.5 Stoppen met jeugdsubsidie kinderopvang en BSO plus

Beïnvloedbare optie

Stoppen met jeugdsubsidie kinderopvang en BSO plus.

Maatschappelijk effect

Stoppen met de kinderopvang/BSO plus heeft als effect dat een aantal kinderen dat nu in een kinderopvang/BSO worden opgevangen, terechtkomen in de jeugdhulpsetting. Daarvoor zullen de kinderen vaak verder van huis moeten en de jeugdhulpsetting is duurder dan kinderopvang/BSO plus. Aanname is dat deze besparing niet teniet wordt gedaan door een toename van zorgkosten.

Implementatie

Aanpassing van de subsidieregeling nodig, implementatie mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met wezenlijke aanpassing van de omvang van de financiering.

10.6 Halveren gemeentelijke bijdrage Jongerenwerk

Beïnvloedbare optie

We halveren de gemeentelijke bijdrage aan het Utrechtse jongerenwerk

Maatschappelijk effect

Denk aan:

- Toename jeugdcriminaliteit: meer overlast op straat, verhoogde kans op polarisatie/radicalisering, online criminaliteit
- Toename mentale gezondheidsproblemen
- Verstoring in samenwerking tussen partners sociale basis (er mist dan een belangrijke schakel omdat geen enkele andere partner zich op kwetsbare jongeren richt)
- Toename schooluitval en vroegverlaters
- Afname deelnemers aan sport- en cultuuractiviteiten
- Toename kosten en wachtlijsten jeugdzorg

We veronderstellen dat het verminderen van de subsidie leidt tot een kostenbesparing, mits het verminderen van deze preventieve activiteiten niet leidt tot een kostenstijging elders (basiszorg en aanvullende zorg).

Implementatie

Implementatie is mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met verminderen van de financiering.

Dit is volledig schaalbaar op basis van fte's.

10.7 Extra korting op budget basis Jeugdhulp

Beïnvloedbare optie

Extra korting van 4% op het budget basis Jeugdhulp. Dit komt dan boven op de besparingen uit het Programma Hervormingen Sociaal Domein. We versoberen de opdracht.

We verlagen de bijdrage en schrappen de begrote middelen die daardoor vrijvallen.

Maatschappelijk effect

Wanneer dit plan wordt doorgevoerd, komt de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg ernstig onder druk te staan. Het verkleinen van de basishulp zorgt mogelijk voor een toename in de aanvullende hulp. Aanname is dat de besparing niet leidt tot een toename van zorgkosten, doordat meer jeugdigen terecht komen in de aanvullende jeugdhulp.

Implementatie

De basiszorg jeugd maakt deel uit van de Uitvraag sociale basis en basiszorg. Hiermee wordt de basiszorg geregeld middels een inkoopcontract vanaf 1 januari 2025 (i.t.t. de huidige subsidieverstrekking). De inhoudelijke opdracht voor dit inkoopcontract dient per 26 april 2024 gereed te zijn. Besluitvorming over deze maatregelen vindt pas daarna plaats, daarom kan implementatie pas plaatsvinden vanaf 1 januari 2026. 4% conflicteert niet met de wezenlijke wijziging van 10%. Dit is volledig schaalbaar op basis van het percentage.

10.8 Extra korting budgetten Specialistische Jeugdhulp

Beïnvloedbare optie

Extra korting van 4% op de budgetten specialistische Jeugdhulp, Dit komt dan boven op de besparingen uit het Programma Hervormingen Sociaal Domein. We kopen minder in en schrappen een deel van de begrote middelen.

Maatschappelijk effect

Wanneer dit plan wordt doorgevoerd, komt de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg ernstig onder druk te staan. Door het inkorten van de behandelduur, krijgen jongeren niet de zorg die zij nodig hebben. Met alle gevolgen van dien. Wij verwachten dat wachttijden in de jeugd ggz verder zullen oplopen wat leidt tot meer crisissituaties, suïcidaliteit, gedwongen opnames, uithuisplaatsingen etc. Meer kinderen en jongeren zullen opgroeien in onveiligheid en in toenemende mate ernstig psychisch lijden. Aanname is dat deze besparing niet leidt tot een toename van zorgkosten doordat jongeren/gezinnen langer op een wachtlijst staan.

Implementatie

Een besparing van 4% conflicteert niet met de wezenlijke wijziging van 10%. Implementatie kan onder de lopende contracten.

Dit is volledig schaalbaar op basis van het percentage.

10.9 Bovenwettelijke eisen Utrechtse Onderwijs Huisvestingsverordening schrappen

Beïnvloedbare optie

Stoppen met ENG en/of toeslag stedenbouw en/of groene schoolpleinen.

In de verordening zitten Utrechtse beleidskeuzes (in relatie tot ENG-gebouwen, groene schoolpleinen en stedenbouwkundige eisen) waardoor de huisvestingsnormen boven de wettelijke minimumnormen uitkomen. Een optie is om de Verordening huisvesting scholen aan te passen. Door deze terug te draaien zijn in de toekomst bezuinigingen mogelijk. De snelheid en hoogte zal afhangen van de snelheid van aanpassing van de verordening en de omvang van de beschikkingen die worden afgegeven.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat met de maatregelen minder ambitie wordt getoond op gezonde en duurzame scholen in een verdichtende stad. Uit veel onderzoek komt naar voren dat kwalitatief goede scholen een belangrijke parameter zijn voor de kwaliteit van de onderwijsprestaties van de leerlingen op het PO en VO. Daarnaast zal aanpassing van de verordening vanuit schoolbesturen tot stevige bestuurlijke druk leiden.

Implementatie

Vanaf 2026 leidt dit incidenteel tot een besparing van 0,867 miljoen euro. Vanaf 2032 leidt dit structureel tot een besparing van 0,492 miljoen euro.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

11 Levendige en gezonde stad

11.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	81.746	93.868	98.272	56.866	56.866	56.866
Lasten	228.939	281.331	305.682	261.240	258.119	257.649
Saldo Baten en Lasten	-147.193	-187.462	-207.410	-204.374	-201.252	-200.783
Onttrekking reserves	15.003	7.938	4.946	9.050	5.550	5.254
Toevoeging reserves	9.438	10.759	4.183	4.183	4.183	4.183
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	5.564	-2.821	763	4.868	1.367	1.072
Totaal	-141.629	-190.284	-206.647	-199.506	-199.885	-199.711

11.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc c.	Struc in jaar
Baten	98.272	56.866	56.866	56.866		
Lasten	305.682	261.240	258.119	257.649		
Saldo Baten en Lasten	-207.410	-204.374	-201.252	-200.783		
Beïnvloedbare lasten	90.137	134.032	134.341	135.903		
%	29%	51%	52%	53%		
<i>Effect van de maatregelen op de netto-lasten</i>						
11.3	Verminderen inzet op de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen	0	200	200	400	2025
11.4	Verminderen ambitie plan Einstein	0	100	100	100	2025
11.5	Verminderen inclusieaanpak	0	200	250	250	2026
11.6	Verminderen sportstimulering	0	300	600	900	2027
11.7	Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, Ladyfit, Skatebaan	0	0	0	120	2027
11.8	Stoppen inzet schoollunches	0	1000	1000	1000	2025
11.9	Stopzetten extra inzet PrEP en SOA	0	250	250	250	2025
11.10	Korten op subsidie verslavings-preventie	0	0	250	250	2026

	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc c.	Struc in jaar
11.11	Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten	0	115	115	115	115	2025
11.12	Schrappen middelen Kortdurende Video Hometrainingen (K-VHT)	0	139	139	139	139	2025
11.13	Inzet op (vecht)scheidingen stoppen (ouders en kinderen)	100	100	100	0	0	nvt
11.14	Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/ programma's	0	0	500	500	500	2026
11.15	Zorg versoberen van mensen zonder ingang buurtteam of aanvullende zorg	0	55	55	55	55	2025
11.16	Afschaffen 2-jarige subsidieregeling Cultuur	0	0	0	729	729	2027
11.17	Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen	0	220	220	220	220	2025
11.18	Afschaffen project- en impulssubsidies	0	1055	1055	1055	1,055	2025
11.19	Afschaffen amateurkunsteducatie	0	1116	1116	1116	1116	2025
11.20	Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten	0	100	100	100	100	2025
11.21	Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst	0	410	410	410	410	2025
11.22	Niet realiseren jongerencultuurhuis Leidsche Rijn - Vleuten de Meern	0	705	705	705	705	2025
11.23	Stoppen met programma nachtsector	107	107	107	107	107	2024
11.24	Sluiten maatschappelijke accommodaties	PM	PM	PM	PM	PM	PM
11.25	Sluiten of verhogen tarieven sportaccommodaties	0	700	1400	2100	2100	2027
11.26	Mogelijke verkopen VGU	PM	PM	PM	PM	PM	PM

11.3 Verminderen inzet op de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen

Beïnvloedbare optie

Verlagen subsidie voor de landelijke vreemdelingenvoorzieningen (subsidies aan de NGO's)

Maatschappelijk effect

Minder lange of minder intensieve begeleiding, met als gevolg tragere realisatie van het toekomstperspectief (verblijf in Nederland of terugkeer naar land van herkomst). Een gevolg kan zijn dat de wachtlijsten groeien en dat de dakloosheid onder deze groep toeneemt met als gevolg veiligheids- en humanitaire problematiek. Deze maatregel is alleen realistisch als het Rijk besluit de voorziening meerjarig voort te zetten (dit betreft nu nog een pilot).

Aanname is dat als het rijk de voorziening voortzet en de gemeente duurzame budgetten krijgt, kan een deel van het budget ingezet worden als bezuinigingsvoorstel. Als het rijk of de gemeenteraad besluiten te stoppen met deze voorziening, dan zal de minimale gemeentelijke bijdrage in de eerste jaren nodig zijn voor de afbouw van de voorziening.

Implementatie

Op dit moment is er een tijdelijke financiering, die stopt in 2024. Gezien de verkiezingsuitslagen en de standpunten over migratie is het zeer onzeker of daarna de financiering wordt gecontinueerd en zo ja op welke wijze. In geval van stopzetten van deze voorziening, zal de eerste twee tot drie jaar de (opvang)voorziening afgebouwd moeten worden.

Deze optie is schaalbaar.

11.4 Verminderen ambitie plan Einstein

Beïnvloedbare optie

Programma in omvang terugbrengen rondom samen wonen, samen werken, samen leven op Utrechtse asielzoekerscentra. Door de programma-inzet te beperken op personeel en activiteiten kunnen de bijbehorende begrote middelen worden geschrapt.

Maatschappelijk effect

Vertraging en vermindering van de integratie van asielzoekers met als gevolg minder (snelle) deelname aan de Utrechtse samenleving en arbeidsmarkt. En met als gevolg meer onbegrip tussen inwoners, kleiner draagvlak voor AZC's en diversiteit en vergroting van de polarisatie. We veronderstellen dat het stoppen met de subsidies leidt tot een kostenbesparing

11.5 Verminderen inclusieaanpak

Beïnvloedbare optie

We besteden minder aandacht meer aan de doelstelling om tot een inclusieve stad te komen. Daarmee komen zaken als de antidiscriminatie-aanpak, tegengaan van polarisatie en radicalisering en zaken als vervolgstappen na excuses slavernijverleden te vervallen.

De kosten voor activiteiten nemen af, we schrappen de bijbehorende begrote middelen.

Maatschappelijk effect

Zeer gemarginaliseerde doelgroepen worden niet gehoord en gezien, verdergaande polarisatie, toename van discriminatie/polarisatie/radicalisering en daarmee verminderd samenleven en vergroting van de veiligheidsproblematiek.

We veronderstellen dat het beperken van de voorzieningen leidt tot een kostenbesparing.

De optie is schaalbaar, maar het totaalbedrag is beperkt.

11.6 Verminderen sportstimulering

Beïnvloedbare optie

Met deze subsidie wordt de uitvoering op de doelstelling uit de sportnota/agenda gestopt. SportUtrecht is namelijk de uitvoeringsorganisatie hiervan in de stad. Door de subsidie te verlagen kunnen de bijbehorende begrote middelen worden geschrapt.

Maatschappelijk effect

De doelstelling uit de sportnota is dat zoveel mogelijk Utrechters structureel kunnen sporten en bewegen in een veilige, gezonde, bereikbare en toegankelijke omgeving. Door deze maatregel wordt dit moeilijker. Dit betekent dat minder inwoners in kwetsbare positie aan sport en bewegen kunnen doen. Dit heeft gevolgen voor preventieve werking op fysiek, mentaal en sociaal vlak. Daarnaast kunnen sportaanbieders in de stad minder rekenen op ondersteuning bij hun organisatorische, financiële en maatschappelijke vraagstukken. Mogelijk gevolg is dat het aantal sportaanbieders terugloopt en het sportaanbod verschaalt. Waarschijnlijk vooral van sportaanbieders in de wijken met veel inwoners in een kwetsbare positie, omdat zij vaker met genoemde vraagstukken te maken hebben.

Verminderen van subsidies kan leiden tot verminderd gebruik van sportaccommodaties. Gezien de hoge bezettingsgraad lijkt dat niet direct tot een nadeel te leiden. Er is echter ook een voorstel om de tarieven voor sportaccommodaties te verhogen. Als beide maatregelen worden doorgevoerd kan dat leiden tot sterke afname van gebruik en een nadeel op de exploitatie.

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?

Aanname is dat deze besparing leidt tot een beperkte stijging van zorgkosten omdat inwoners in een kwetsbare positie minder aan sport en bewegen doen, daardoor de preventieve werking op fysiek, mentaal en sociaal vlak missen en dan terugvallen op zorg/ondersteuning vanuit de Wmo en Jeugdwet. Ook is de aanname dat het wegvallen van de sportstimulering leidt tot een beperkte verschraving van het sportaanbod met een vicieuze cirkel als gevolg. Ten slotte is aanname dat de besparing leidt tot een beperkt verminderd gebruik en exploitatie van sportaccommodaties met een groter effect dan de besparing.

Implementatie

Sportstimulering maakt deel uit van de Uitvraag sociale basis en basiszorg. Hiermee wordt de basiszorg geregeld middels een inkoopcontract vanaf 1 januari 2025 (i.t.t. de huidige subsidieverstrekking). De inhoudelijke opdracht voor dit inkoopcontract dient per 26 april 2024 gereed te zijn. Besluitvorming over deze maatregelen vindt pas daarna plaats, daarom kan implementatie pas plaatsvinden vanaf 1 januari 2026. 4% conflicteert niet met de wezenlijke wijziging van 10%.
Schaalbaar mogelijk op basis van fte's.

11.7 Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, Ladyfit, Skatebaan

Beïnvloedbare optie

We stoppen met de subsidies aan Diedom, Ladyfit, Skatebaan.

Maatschappelijk effect

Stedelijke functie in ZW Utrecht verdwijnt. Deze draagt nu bij aan divers sport-/spelaanbod en preventie.

We veronderstellen dat het stoppen met de subsidie leidt tot een kostenbesparing, mits het wegvallen van de preventieve activiteiten niet leidt tot verhoogde kosten elders (basis/aanvullende zorg).

Implementatie

Aanpassing van de subsidieregeling. Implementatie is mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2027, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met verminderen/stoppen van de financiering.

11.8 Stoppen inzet schoollunches

Beïnvloedbare optie

Er wordt dan geen subsidie (700k) meer verstrekt vanuit het programma Gezond Gewicht op School (lunch, bewegen, voedseducatie en ouderbetrokkenheid). Omdat de aanvraagprocedure 2024 al loopt, kan dit pas met ingang van 2025 worden geëffectueerd.

We stoppen de subsidie en de personele inzet ten aanzien van Gezond Gewicht. Het betreft een Utrechtse plus uit coalitiemiddelen.

Maatschappelijk effect

Geen subsidie verstrekken, betekent dat circa 1.000 kinderen op scholen met een lage SES een kleinere kans hebben op een gezonde schoollunch, bewegen en/of voedseducatie. De kans dat deze kinderen ongezond eten en daardoor ongezonde leefgewoontes ontwikkelen is daarmee groot. Dit kan leiden tot een verhoogde kans op een slechtere gezondheid voor deze groep van kinderen.

Implementatie

Omdat de aanvraagprocedure 2024 al loopt, kan dit pas met ingang van 2025 worden geëffectueerd.

De maatregel is schaalbaar door de subsidie aan scholen te stoppen (€ 700.000), daarnaast ook de personele inzet op Gezond Gewicht op School (GGOS) (totaal € 800.000) of ook stoppen met de coördinatie op het programma en ondersteuning scholen, evenals de inzet op publiek-private samenwerking (totaal € 1 miljoen).

11.9 Stopzetten extra inzet PrEP en SOA

Beïnvloedbare optie

Extra inzet PrEP en SOA gefinancierd uit coalitiemiddelen op seksuele gezondheid stopzetten. Het betreft een Utrechtse plus uit coalitiemiddelen.

Maatschappelijk effect

Door onderlinge uitwisseling van PrEP-plaatsen was het mogelijk om in de regio Utrecht aan 20 personen tijdelijk extra PrEP-zorg te bieden om hen zo te beschermen tegen hiv. Met de coalitiemiddelen kunnen deze 20 personen (voor wie na 2022 een structurele oplossing gevonden moest worden) in zorg blijven én worden aanvullend 105 plaatsen gecreëerd. Daarmee wordt de wachttijd teruggebracht.

Implementatie

De inzet van de coalitiemiddelen kunnen met ingang van 2025 stopgezet worden.

11.10 Korten op subsidie verslavingspreventie

Beïnvloedbare optie

We verlagen het subsidiebedrag Verslavingspreventie. Dit doen we door minder inzet op voorlichting en educatie over alcohol en drugs. Denk aan voorlichting over het gebruik van alcohol, drugs, lachgas, tabak en internet. Aan interventies gericht op een breed publiek en op specifieke groepen (onder andere

ouderen) en de ondersteuning en deskundigheidsbevordering van intermediairs in het vroegtijdig signaleren. Het argument is dat voorlichting en educatie ook landelijk veel aandacht krijgen. We proberen de voorlichting en ondersteuning voor jongeren en studenten zoveel mogelijk te ontzien, al zal dat niet helemaal mogelijk zijn.

Maatschappelijk effect

De effectiviteit van preventie is groter bij een mix aan verschillende maatregelen tegelijkertijd: educatie, wet- en regelgeving, maatregelen in de (sociale) omgeving en dit gericht op iedereen (universele preventie): risicogroepen (selectieve preventie) en mensen die al klachten hebben (geïndiceerde preventie). De huidige mix is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten. Samen met Jellinek moeten we het gesprek aangaan op welke manier het pakket aan maatregelen kleiner kan, terwijl het toch zo effectief mogelijk blijft. Het betreft een preventieve maatregel en dat betekent dat het stoppen van deze inzet tot hogere kosten elders c.q. later leidt, te denken aan (aanvullende) zorgkosten. Het is op voorhand niet aan te geven waar of wanneer dat precies is. Deze maatregelen zijn (bijna allemaal) bewezen effectief (onder andere inzet Arkin/Jellinek).

Schets kort en bondig de implementatie verdeeld over jaartallen

Omdat het subsidie betreft, kunnen we dit pas met ingang van 2026 effectueren.

Deze maatregel is schaal van € 250.000 tot maximaal de volledige subsidie van € 1,755 miljoen.

11.11 Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten

Utrecht is internationaal zichtbaar als stad van Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen. Dit doen we door ambtelijk en/of bestuurlijk aanwezig te zijn bij bijeenkomsten van internationale netwerken en werkgroepen. De kern is het Healthy Cities Network van de World Health Organisation (WHO). Daarnaast gaat het ook om Europese projecten. Deelname is vaak op de voorgrond, bijvoorbeeld als organisator, of spreker, soms op de achtergrond, zoals meedenken en -doen in discussies. Het contact met internationale partners/collega's levert niet per se direct kennis, geld en invloed op, maar op de lange termijn hebben we hier mooie resultaten mee behaald (bijvoorbeeld Joint Action on Health Equity, Equal-Life).

Beïnvloedbare optie

We zetten de personele inzet op dit gebied (deels) stop. Door te stoppen met de inzet komt de formatie te vervallen.

Maatschappelijk effect

Als lid van het Healthy Cities Network zijn we verplicht om bij reguliere overleggen van de coördinatoren aanwezig te zijn (eens in de 2 maanden). Bij de jaarbijeenkomst aanwezig te zijn, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Verantwoording op te leveren over onze toegezegde inzet/ambities. Ook is de bestuurder lid van WHO HCN political committee. Ook hebben we een aantal toezeggingen gedaan aan de WHO.

Implementatie

Omdat het om eigen personele inzet gaat zijn er frictiekosten en is de maatregelen na 2 jaar effectief. De maatregel is schaalbaar door wel lid te blijven van WHO Healthy Cities, maar niet proactief deel te nemen (€ 92.000) of door helemaal te stoppen met de inzet op internationaal en het lidmaatschap op te zeggen (€ 115.000).

11.12 Schrappen middelen Kortdurende Video Hometrainingen (K-VHT)

K-VHT is een vorm van opvoedondersteuning. Ouders begrijpen de behoeftes van hun kind (beter) en zijn beter in staat om sensitief en responsief te reageren op hun kind. Centraal in de methodiek staat het bekijken en bespreken met de ouders van korte video-opnames van de alledaagse omgang thuis, waarbij de focus ligt op de initiatieven van het kind en het contact tussen ouders en kind. De interventie wordt ingezet voor ouders voor wie de gewone adviezen en consulten bij JGZ niet helpen en waarbij dus een andere manier van ondersteunen nodig is. Op dit moment wordt K-VHT gericht ingezet bij ouders met kinderen in de leeftijdscategorie 0 tot 6 maanden.

Beïnvloedbare optie

De middelen kunnen worden geschrapt. Het betreft een Utrechtse Plus, uit coalitiemiddelen.

Maatschappelijk effect

K-VHT bevordert en herstelt direct het contact en daarmee een gezonde (sociaal-emotionele) ontwikkeling van het kind. De kinderen hebben hier hun hele verdere leven profijt van. Deze kinderen kunnen niet terecht bij de JGZ en zijn ook niet passend binnen het buurtteam. Ouders vallen met deze vragen tussen wal en schip. Wanneer wij dit niet meer aanbieden kan het contact tussen ouder en kind verslechteren. Het betreft een preventieve maatregel en dat betekent dat het stoppen van deze inzet tot hogere kosten elders c.q. later leidt, te denken aan (aanvullende) zorgkosten. Het is op voorhand niet aan te geven waar of wanneer dat precies is. Deze maatregelen is bewezen effectief.

Naast deze middelen wordt er via de regiodeal Overvecht ook K-VHT gedaan. Wanneer deze middelen worden gestopt, dan kan enkel in Overvecht nog K-VHT gegeven worden. Momenteel wordt er gekeken naar besparingen binnen de jeugdzorg, hierbij wordt gedacht aan extra inzet op K-VHT om de zorgvraag eerder in de keten te kunnen beantwoorden. Het schrappen van deze middelen sluit hier niet bij aan.

Implementatie verdeeld over jaartallen

De inzet van de coalitiemiddelen kunnen met ingang van 2025 stopgezet worden.

11.13 Inzet op (vecht)scheidingen stoppen (ouders en kinderen)

Vanuit de coalitiemiddelen is er een ton beschikbaar gesteld om aan de voorkant te voorkomen dat ouders gaan scheiden. Hiervoor wordt momenteel door verschillende partijen gekeken hoe we dit verstandig kunnen besteden. Er wordt nu gekeken naar een 'houd mij vast-training'. Momenteel vinden er gesprekken plaats met de bestuurder over hoe we dit kunnen besteden. We bereiken met deze maatregel nog niemand omdat er nog niets is gestart.

Beïnvloedbare optie

De middelen kunnen worden geschrapt. Het betreft een Utrechtse plus, uit coalitiemiddelen.

Maatschappelijk effect

Er is nog niets gestart waardoor er geen impact is van iets wat we niet meer doen. Mochten we hier wel op blijven inzetten: het is voor kinderen impactvol wanneer ouders gaan scheiden. Dit voorkomen kan bijdragen aan het veilig opgroeien van kinderen in onze stad. Wij ondersteunen kinderen van gescheiden ouders al via een programma (dappere dino's en stoere schildpadden). Deze € 100.000 is beschikbaar om aan de voorkant te voorkomen dát ouders gaan scheiden.

Implementatie

De inzet van de coalitiemiddelen kunnen met ingang van 2024 stopgezet worden.

Deze maatregel is schaalbaar door het gehele bedrag (€ 100.000) of 50% (€ 50.000) van het bedrag te schrappen. Verdere schaalbaarheid is gezien het relatief kleine bedrag niet wenselijk.

11.14 Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's

We dekken 7 fte van het subsidiebureau uit budgetten voor (project)subsidies.

Beïnvloedbare optie

Door de personeelskosten ten laste te brengen van projectbudgetten kan de begroting van het subsidiebureau in omvang worden verlaagd.

Maatschappelijk effect

Er blijft minder geld over voor de inhoudelijke doelen van de betreffende projecten, omdat ze een bijdrage moeten leveren aan de uitvoeringskosten.

Door het verdelen van deze lasten over alle subsidierelaties is er per subsidie geen sprake van een substantiële wijziging.

Implementatie

Aanpassing van de subsidieregelingen nodig (ander subsidieplafond), daarom implementatie per 1 januari 2026.

11.15 Zorg versoberen van mensen zonder ingang buurtteam of aanvullende zorg

Beïnvloedbare optie

We handhaven de kwaliteit van de medische zorg in Herstart, en ook de inzet in het eropaf-team. We stoppen met het vanuit sociaal medische zorg en medische insteek begeleiden op alle leefgebieden van mensen met een dak boven hun hoofd die nu geen ingang vinden bij buurtteams en aanvullende zorg. Dit levert 24 uur inzet op van een verpleegkundige (schaal 9).

Maatschappelijk effect

Deze groep zal op alle niet-medische leefgebieden begeleid moeten worden door bemoeizorg van het buurtteam of aanvullende zorg. Slaait dit niet aan en vinden deze mensen echt geen ingang bij deze vormen van zorg, dan vallen deze mensen tussen wal en schip en ontvangen zij niet de zorg die ze nodig hebben. Vaak zijn dit ex-daklozen die dan weer terugvallen in dakloosheid. Zelfde impact door het beter te organiseren en gebruik te maken van natuurlijk verloop.

Implementatie

Door natuurlijk verloop per 2025.

11.16 Afschaffen 2-jarige subsidieregeling Cultuur

Met de 2-jarige subsidieregeling bieden we makers en kleinere organisaties op een laagdrempelige manier gelegenheid subsidie aan te vragen voor een langere periode.

Beïnvloedbare optie

Het totaalbudget voor de 2-jarige regeling komt vrij te vallen, als de regeling vanaf 2027 niet meer wordt voortgezet.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat deze makers en instellingen niet meer kunnen doorgroeien naar een

volwaardige instelling. Het middensegment verdwijnt, waardoor het gat tussen beginnende kunstenaars/makers en grote instellingen onoverbrugbaar wordt.

Implementatie

Vanaf 2027 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,729 miljoen.

11.17 Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen

Beïnvloedbare optie

Voor de dekking van kapitaallasten voor de Machinerie is ruimte beschikbaar binnen het programma cultuur. Deze ruimte kan vrijvallen omdat deze ontwikkeling niet doorgaat.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat een andere ontwikkeling om film- en beeldcultuur te verstevigen bij voorbaat niet meer haalbaar is, omdat de financiële ruimte niet beschikbaar is.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,220 miljoen.

11.18 Afschaffen project- en impulssubsidies

Jaarlijks verstrekken wij honderden impulssubsidies aan jonge makers en tientallen projectsubsidies aan professionele kunstenaars.

Beïnvloedbare optie

Het totaalbudget voor de twee regelingen komt vrij te vallen, doordat de regeling vanaf 2025 niet meer wordt voortgezet.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat het hier gaat om de humuslaag van de sector, die hard geraakt zal worden. Net afgestudeerden krijgen hierdoor geen ruimte om eerste stappen te zetten in de sector. Dat belemmert ook de talentontwikkeling.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 1,055 miljoen. Het groeibudget binnen dit budget van € 0,132 miljoen betreft middelen uit het coalitieakkoord.

11.19 Afschaffen amateurkunsteducatie

Beïnvloedbare optie

Het gaat hier om verenigingen en stichtingen die buitenschools amateurkunstlessen aanbieden. Op dit moment zijn dit 10 instellingen.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat amateurkunsteducatie niet meer toegankelijk zal zijn voor de gemiddelde Utrechter, omdat het aanbod dan alleen bestaat uit de private aanbieders.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van 1,116 miljoen euro.

11.20 Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten

Beïnvloedbare optie

Bij (ver)bouw van openbare gebouwen wordt 1,5% van de bouwsom gebruikt voor realisatie van een kunstproject. We schrappen een aantal van deze projecten waarmee de reservering uit de bouwsom vrijvalt.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat het aanbod kunst in de openbare ruimte verschaalt.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,1 miljoen.

11.21 Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst

Deze regeling heeft tot doel om actieve participatie aan amateurkunst door inwoners te stimuleren. De subsidie van maximaal € 3.000 euro per jaar komt ten goede aan koren en andere muziekgezelschappen zoals van studenten. Deze regeling zou worden herzien vanuit het principe ongelijk investeren in gelijke kansen.

Beïnvloedbare optie

De keuze kan gemaakt worden om volledig te stoppen met de basissubsidie voor de amateurkunst.

Maatschappelijk effect

Het maatschappelijk effect is dat de deelnemers aan deze muziekgezelschappen hogere contributies zullen gaan betalen. Het gaat hier om relatief kleine subsidiebedragen. De gezelschappen zullen derhalve niet snel omvallen, maar zij zullen hier wel bezwaar tegen maken. Het beeld zal ontstaan dat de onderkant van de sector wordt geraakt. De herziening en daarmee de aansluiting bij het principe ongelijk investeren in gelijke kansen gaat daarmee ook niet door.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,410 miljoen.

11.22 Niet-realiseren jongerencultuurhuis Leidsche Rijn - Vleuten de Meern

De dekking voor kapitaallasten is opgenomen in de investeringsagenda en de dekking voor exploitatie in het programma cultuur. € 425.000 betreft programmering en € 280.000 betreft investering (onrendabele top).

Beïnvloedbare optie

Beide onderdelen kunnen vrijvallen, als er gekozen zou worden om deze investering te schrappen.

Maatschappelijk effect

De realisatie van een jongerencultuurhuis in Leidsche Rijn - Vleuten de Meern is een lang gekoesterde wens van veel jongeren uit dat deel van de stad. Er is weinig aanbod voor jongeren. Het maatschappelijk effect is dat met het schrappen van deze voorziening de onvrede zal toenemen en kans op overlast vergroot wordt.

Implementatie

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,705 miljoen. Het exploitatiegedeelte van € 0,425 miljoen betreft middelen uit het coalitieakkoord.

11.23 Stoppen met programma nachtsector

Beïnvloedbare optie

In 2023 is er een nachtvisie opgeleverd als uitvloeisel van het coalitieakkoord. Het is een optie om de activiteiten uit dit programma, zoals facilitering van ruimte voor initiatieven, niet uit te voeren.

Maatschappelijk effect

De nachtsector is in Utrecht een blinde vlek als het gaat om kunst en cultuur. Om dit recht te zetten is de afgelopen jaren intensief geïnvesteerd in stakeholders en is er een nachtvisie tot stand gebracht. Het maatschappelijk effect is dat stopzetten van de activiteiten tot grote teleurstelling in de sector zal leiden.

Implementatie

Vanaf 2024 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,107 miljoen. Betreffen middelen uit het coalitieakkoord.

11.24 Sluiten maatschappelijke accommodaties

Beïnvloedbare optie

Met het sluiten van grote buurtcentra in de stad kan een besparing worden gerealiseerd. De jaarlasten van de grote buurtcentra bedragen gemiddeld ruim € 200.000 per jaar. Om te bepalen welke buurtcentra dat in de praktijk kunnen zijn, is een nadere analyse en afweging nodig ten aanzien van de keuze van de wijken en de verwachte impact op de bewoners van deze wijken.

Maatschappelijk effect

Het sluiten van buurtcentra heeft een forse impact op inwoners en gebruikers van de welzijnsaccommodaties. We verwachten dat het sluiten van welzijnsaccommodaties een negatief effect heeft op de sociale cohesie en inclusiviteit en op leefbaarheid en veiligheid in onze buurten en wijken, eenzaamheid doet groeien, grote onrust bij gebruikers veroorzaakt en de sociale basis verzwakt. Zonder buurtcentra mist een essentiële voorwaarde voor de gewenste beweging naar voren ("samen leven, samen zorgen") met op termijn hogere (zorg)kosten tot gevolg.

Overigens verwachten we dat het niet realiseren van nieuwe welzijnsaccommodaties minder grote maatschappelijke effecten heeft dan het sluiten van bestaande welzijnsaccommodaties.

Implementatie

Voor buurtcentra geldt dat een deel in eigendom is van de gemeente en een deel wordt gehuurd van derden. Het sluiten van vijf buurtcentra zal dan gelden voor centra in eigendom en gehuurde locaties.

- Voor buurtcentra in eigendom geldt dat bij het stopzetten de jaarlasten in het programma Vastgoed van Gemeente Utrecht aanvankelijk doorlopen. Pas als het betreffende gebouw verkocht is of er een nieuwe huurder is gevonden, is de besparing gerealiseerd.
- Voor buurtcentra die worden gehuurd geldt dat de gemeente conform huurovereenkomst is gehouden aan de opgenomen opzegtermijn in de huurovereenkomst. Pas na het aflopen van de huurovereenkomst is de besparing gerealiseerd.

11.25 Sluiten of verhogen tarieven sportaccommodaties

Beïnvloedbare opties:

Op hoofdlijnen zijn twee structurele besparingsmaatregelen mogelijk bij sportaccommodaties:

Beïnvloedbare optie 1

Tariefstijging

Indien voor de buitensport, binnensport en de zwembaden een eenmalige tariefsverhoging van 20% wordt doorgevoerd, levert dit geschat een structurele verhoging aan de inkomstenkant op van afgerond € 2 miljoen per jaar. Daarbij wordt opgemerkt dat gebruikers per 1 januari 2024 een jaarlijkse tariefsverhoging krijgen, gebaseerd op de CPI. Deze bedraagt 6,5%, inclusief een eenmalige tariefsverhoging van 20%. Dit betekent een totale tariefsverhoging van 26,5% over 2024 voor sportaccommodaties.

Maatschappelijk effect

Er is een reële kans dat sportverenigingen dit doorbelasten in hun contributie. Dit kan de sportdeelname negatief beïnvloeden doordat leden hun lidmaatschap opzeggen, met nadelige gevolgen voor sportdeelname, gezondheid en preventie.

Beïnvloedbare optie 2

Sluiting van sportaccommodaties

- Binnensport/sporthallen: het sluiten van sporthallen ligt niet voor de hand. Immers sporthallen worden, naast verenigingssporten, ook gebruikt voor het verplichte bewegingsonderwijs (gymmen). Het sluiten van sporthallen leidt ertoe dat elders nieuwe gymzalen gerealiseerd moeten worden om aan de verplichting van voldoende capaciteit voor bewegingsonderwijs te kunnen voldoen.
- Buitensport: het sluiten van vijf sportparken in Utrecht leidt tot een besparingspotentieel van € 2 miljoen. In totaal zijn er 25 sportparken. Dit betekent wel dat 1 op de 5 sportparken verdwijnt.
- Zwembaden: het sluiten van zwembad De Kwakel levert een structurele besparing op van € 1,9 miljoen per jaar en het sluiten van zwembad Den Hommel levert een structurele besparing op van € 1,7 miljoen euro per jaar.

Bovenstaande twee opties schetsen maatregelen die afzonderlijk leiden tot een bezuiniging van circa € 2 miljoen per jaar. Een combinatie van maatregelen is denkbaar; een lagere tariefsverhoging in combinatie met het sluiten van 1 zwembad of de sluiting van 2 à 3 sportparken. Dat vraagt om nader onderzoek en afwegingen, bijvoorbeeld welke tariefsverhoging leidt tot een zo min mogelijke afname van de Utrechtse sportdeelname. En waar kunnen - in het kader van ongelijk investeren - sportaccommodaties juist wel of juist niet worden gesloten. Daarnaast is er ook sprake van eenmalige frictiekosten. De sluiting van sportaccommodaties betekent ook dat personeel (ambtenaren) ontslagen moeten worden.

Maatschappelijk effect

Overigens geldt dat met de groei van de stad er sprake zal zijn van een groeiende vraag naar sportgelegenheden. Het verminderen van de bestaande capaciteit is in dat licht geen logische keuze.

Implementatie

De maatregelen ten aanzien van sluiting worden pas 100% effectief wanneer de sportlocaties definitief verkocht en afgestoten zijn. Tot die tijd zal er sprake zijn van leegstandbeheerkosten en de minimaal doorlopende exploitatiekosten. Voorzieningen als een zwembad zijn niet makkelijk verkoopbaar.

11.26 Mogelijke verkopen VGU

Beïnvloedbare optie

Door het afstoten van maatschappelijke vastgoed kan een incidentele verkoopopbrengst worden gerealiseerd. Hier tegenover staat een structurele daling van huurinkomsten.

Met de verkoop van maatschappelijk vastgoed neemt de sturing af om door middel van eigen bezit te sturen op maatschappelijke meerwaarde en rendement in de bestaande stad. De afgelopen 10 à 15 jaar zijn via verschillende verkooptakstellingen de meest kansrijke panden (in termen van omvang/materialiteit) reeds verkocht. Door middel van een quick scan is voor 3 panden (Alexander Numankade 199-201, Koningsweg 2, Ravellaan 96) onderzocht wat de incidentele verkoopopbrengst en de structurele derving is bij afstoten.

Hierbij is aansluiting gezocht naar enerzijds panden die vallen onder de portefeuille "overig" en daarmee in beginsel geen beleidsdoel meer dienen (en daarmee het maatschappelijk effect in beginsel beperkt is), en anderzijds panden die ook in termen van omvang/materialiteit enige financiële impact hebben

- Verkoop Alexander Numankade 199-201 leidt in 2026 tot een incidentele besparing van 2,392 miljoen euro, maar een structurele derving van 0,3 miljoen euro vanaf 2027.
- Verkoop Koningsweg 2 leidt in 2026 tot een incidentele besparing van 1,038 miljoen euro, maar een structurele derving van 0,2 miljoen euro vanaf 2027.
- Verkoop Ravellaan 96 leidt in 2026 tot een incidentele besparing van 14,132 miljoen euro, maar een structurele derving van 0,250 miljoen euro vanaf 2027.

Bij bovenstaande voorstellen is een aantal belangrijke kanttekeningen te plaatsen:

- De geprognoseerde opbrengsten zijn op basis van WOZ-boekwaarde wat veelal niet de marktwaarde reflecteert. Dit betekent dat er niet met zekerheid bezuinigd kan worden.
- 2 van de 3 objecten (Koningsweg en Alexander Numankade) kennen een rendement dat juist een positieve invloed heeft op onze structurele financiële huishouding.
- Het object aan de Ravellaan brengt door de omvang het grootste risico met zich mee. De derving verhoudt zich niet tot de geprognoseerde opbrengsten, waardoor er een groot verschil in uitkomst kan ontstaan.
- Koningsweg en Alexander Numankade zijn mogelijke herontwikkelingslocaties welke wij nu ook actief wensen aan te kopen elders in de stad.
- Ravellaan betreft momenteel betaalbare studentenhuisvesting en er loopt een verkenning voor het toekomstig gebruik van het object.

Indien wenselijk kan vastgoed op termijn wel verkocht worden, maar dan is een taxatie van de marktwaarde als onderligger van belang om de opbrengsten goed in beeld te hebben. Daarnaast is een integrale afweging met overige beleidsdoelen (bijvoorbeeld actief grondbeleid) van belang.

12 Algemene Middelen en Overhead

12.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.130.067	1.177.67	1.232.82	1.264.664	1.211.255	1.206.866
Lasten	221.335	249.155	250.280	248.605	244.921	237.846
Saldo Baten en Lasten	908.733	928.519	982.540	1.016.059	966.333	969.020
Onttrekking reserves	138.140	111.165	70.238	33.233	48.796	12.395
Toevoeging reserves	140.406	58.566	25.648	37.566	43.986	11.832
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	-2.266	52.598	44.590	-4.332	4.810	562
Totaal						

12.2 Recapitulatie

	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
<i>Effect van de maatregelen op de netto-lasten</i>							
12.4	Uthiek minimaliseren	50	50	50	50	50	2024
12.5	Programma Inclusie en Diversiteit stoppen per 2026 en beleggen in de lijn	0	0	400	400	400	2026

Algemene Middelen

In het programma Algemene dekkingsmiddelen en Overhead begroot de gemeente de algemene dekkingsmiddelen. Het overgrote deel van deze baten is met circa € 1,043 miljard de bijdrage van het rijk uit het Gemeentefonds. De andere baten betreffen met name de gemeentelijke belastingen. Voor de baten uit het Gemeentefonds geldt dat deze volgen uit een verdelingsmodel van het Rijk en niet zelfstandig door de gemeente zijn te beïnvloeden. Daarom is het Gemeentefonds in dit rapport buiten beschouwing gebleven. De inkomsten die de gemeente wel kan beïnvloeden, de belastingen, maken geen onderdeel uit van de bezuinigingsmaatregelen en zijn daarom niet in dit rapport opgenomen. De mogelijkheden zijn wel in beeld gebracht ten behoeve van de overweging voor de financiële strategie bij de VJN.

12.3 Overhead

Ten aanzien van de overhead geldt als algemeen uitgangspunt dat de omvang van het ambtelijk apparaat bepalend is voor de omvang van de overhead: krimpt het ambtelijk apparaat dan beweegt de overhead mee (en vice versa).

In geval van krimp kunnen maatregelen worden ontwikkeld die deze krimp kunnen vormgeven. Het zijn maatregelen die betrekking hebben op het verlagen van de te leveren dienstverlening op organisatieonderdelen en opgaven, maatregelen die gaan over het maken van andere keuzes ten aanzien van hoe de ondersteuning georganiseerd wordt (bijvoorbeeld ten aanzien van procesinrichting,

centralisatie, uitbestedingskeuzes) en maatregelen die gaan over innovatie (soms zal dit een investering aan de voorkant vragen om in de toekomst structureel te besparen.

In het programma Overhead is overigens sprake van een tweetal posten die rechtstreeks betrekking hebben op politiek bestuurlijke keuzes. Het betreft het raadsbesluit om Uthiek uit te voeren – daar zou mee gestopt kunnen worden – en het programma Inclusie en Diversiteit waarop bezuinigd zou kunnen worden door ambities te verkleinen (helemaal stoppen is ook mogelijk) en bij inkoop kan er meer focus komen op de selectiecriteria prijs en kwaliteit en minder op duurzaamheid, social return en MVOI.

12.4 Uthiek minimaliseren

Beïnvloedbare opties:

Het versoberen van Uthiek assessments tot het meest minimale (wettelijke) niveau. Daarnaast worden synergievoordelen gerealiseerd door deze assessments onderdeel te maken van andersoortige assessments zoals DPIA's (privacy).

Maatschappelijk effect

Geen

Implementatie

Een analyse en kader zal gemaakt worden welke Uthiek assessments nog blijven plaatsvinden zodat het we voldoen aan wet en regelgeving. Daarnaast zullen de formats onderdeel gemaakt worden van andere assessments waardoor we deze efficiënter kunnen uitvoeren.

12.5 Programma Inclusie en Diversiteit stoppen per 2026 en beleggen in de lijn

Beïnvloedbare opties:

Er is 4 fte beschikbaar voor programma Inclusie & Diversiteit voor eigen organisatie. Door verkleinen van ambities kan beschikbare capaciteit gehalveerd worden (besparing 3fte). Risico op niet behalen van toegezegde plannen in Uitvoeringsplan I&D welke gedeeld is met gemeenteraad.

Maatschappelijk effect

Voorbeeldrol van de gemeente op dit onderwerp zal minder sterk zijn.

Implementatie

- Voorstel uitwerken voor gewijzigde uitvoering van het onlangs vastgestelde Uitvoeringsplan I&D. Incl. inzichtelijk maken van personele gevolgen.
- Besluitvorming in DR
- Uitvoering conform voorstel

13 Herijking begrotingsbeleid

In de voorgaande hoofdstukken zijn per programma mogelijke maatregelen gepresenteerd. In dit hoofdstuk worden maatregelen gepresenteerd die betrekking hebben op de algemene kaders en uitgangspunten voor de begroting. Indien mogelijk is het financieel effect op de begroting gekwantificeerd.

De maatregelen die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd zijn deels financieel-technische van aard. Deze maatregelen hebben naar verwachting geen of weinig impact op beleid en uitvoering. Een aantal maatregelen is echter meer beleidsinhoudelijk en/of hebben het karakter van een generieke taakstelling. De taakstellende maatregelen werken door in de hele begroting en hebben effecten voor beleid en uitvoering.

13.1 Recapitulatie financieel effect maatregelen

		x € 1.000					
		2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
Beleidsinhoudelijk/taakstellend							
13.2	Herijken grondslag voor personeelsbudget	n.v.t.	14.424	14.424	14.424	14.424	2025
13.3	Verlagen kapitaallasten vanwege onderuitputting	n.v.t.	3.000	6.000	6.000	6.000	2025
13.4	Indexering subsidies	n.v.t.	1.250	1.250	1.250	1.250	2025
Financieel-technisch							
13.5	Start afschrijving per 1 januari	2.300	10	500	250	n.v.t.	n.v.t.
13.6	Activeren van omslagrente lopende investeringen	n.v.t.	PM	PM	PM	PM	2025
13.7	Aanpassen indexering:						
	a. Indexering kapitaallasten	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	2024
	b. Overige indexeringen	n.v.t.	PM	PM	PM	PM	2025
13.8	Opheffen overige risicoreserves	9.606	-	-	-	n.v.t.	n.v.t.
13.9	Doorlichten bestemmingsreserves	PM	PM	-	-	n.v.t.	n.v.t.
13.10	Doorlichten voorzieningen	PM	PM	PM	PM	PM	PM

13.2 Herijken grondslag voor personeelsbudget

De personeelsbudgetten van de gemeente zijn gebaseerd op het maximum van de loonschaal minus 1 trede. Dit met uitzondering van Stadsbedrijven waarbij het schaalmaximum wordt gehanteerd. Indien de personeelsbudgetten voor de hele Gemeente Utrecht worden bepaald op basis van 2 tredes onder het maximum van de schaal, leidt dit tot een structurele verlaging van de geraamde lasten van circa € 14,4 miljoen (3% van het totale personeelsbudget). Dit bedrag is gebaseerd op de formatie per 1 november 2023 en de loonsommen voor het jaar 2023.

Indien ervoor wordt gekozen om enkel de grondslag voor de personeelsbudgetten van Stadsbedrijven gelijk te trekken met de rest van de gemeente (schaalmaximum minus 1 trede) leidt dit tot een verlaging van de lasten van circa € 2,2 miljoen. Indien de personeelsbudgetten voor de hele gemeente met 1 trede

verlaagd worden, levert dit structureel circa € 12,2 miljoen op. In dat laatste geval blijft er dus een verschil bestaan tussen Stadsbedrijven en de rest van de gemeente.

Gevolg van de verlaging van het personeelsbudget is dat er minder ruimte is voor het aannemen van medewerkers (c.q. bestaande vacatureruimte niet of pas later kan worden ingevuld) en nieuwe medewerkers mogelijk lager worden ingeschaald. Dit kan gevolgen hebben voor de realisatie van de ambities. De impact van de maatregel voor de organisatieonderdelen is mogelijk beperkt, indien sprake is van zogenaamd vacaturevoordeel. Dit vacaturevoordeel ontstaat bijvoorbeeld door het niet of pas later kunnen vervullen van vacatures als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt. Ook het lager inschalen van medewerkers bij aanstelling kan de gevolgen van deze maatregelen beperken.

In de begroting zijn daarnaast afzonderlijke budgetten voor inhuur opgenomen. Op jaarbasis is in totaal voor een bedrag van circa € 50 miljoen aan inhuur geraamd over de periode 2024 tot en met 2028. Deze budgetten zouden kunnen worden verlaagd en daarmee als taakstelling aan de organisatie worden opgelegd. Deze maatregel heeft (mogelijk) gevolgen voor de realisatie van de ambities van de Gemeente Utrecht. In de bovenstaande tabel is hiervoor geen bedrag opgenomen.

13.3 Verlagen kapitaallasten vanwege onderuitputting

De komende jaren is € 170 miljoen aan investeringsvolume gepland, terwijl de realisatie in de afgelopen jaren veel lager lag. Zo was de realisatie over 2022 circa € 90 miljoen op een raming van € 180 miljoen. In de managementletter (pagina 13) vraagt ook de accountant aandacht voor het realiteitsgehalte van de investeringsplannen in het licht van beschikbare middelen en ambtelijke capaciteit. Als gevolg van het achterblijven van geplande investeringen blijken de kapitaallasten achteraf lager uit te vallen. Bij de Bestedings- & Dekkingsvoorstellen 2022 bleek bijvoorbeeld € 3,4 miljoen aan onbenutte kapitaallasten voor onderwijshuisvesting. Een niet realistisch hoge investeringsplanning legt onnodig beslag op begrotingsruimte. Een realistischer investeringsvolume van € 90 tot € 100 miljoen voor 2025 en 2026 zou omgerekend een structureel voordeel van ongeveer € 6 miljoen aan kapitaallasten moeten kunnen betekenen (€ 3 miljoen vanaf 2025 en € 3 miljoen vanaf 2026).

Aandachtspunt hierbij is dat de kapitaallastenbudgetten zijn verspreid over de organisatieonderdelen. Het bedrag van € 6 miljoen vanaf 2026 wordt hier gezien als een toetsbedrag voor bezuinigingsopties met betrekking tot investeringen in de verschillende beleidsprogramma's. Indien nodig zou dit omgezet kunnen worden in een taakstelling met betrekking tot de investeringen door de verschillende organisatieonderdelen.

13.4 Aanpassen indexering subsidies

Subsidies worden jaarlijks geïndexeerd op basis van een indexcijfer dat is gebaseerd op een mix van indexcijfers voor personele en materiële kosten. Gelet op de financiële krapte kan ervoor worden gekozen om een deel van de pijn door te berekenen aan subsidieontvangers en het gebruikelijke indexcijfer te verlagen. Een indicatieve berekening op basis van de begroting 2024 op basis van een verlaging van het indexcijfer met 1% levert een structureel voordeel op van € 1,25 miljoen. Aangezien de subsidiestaat voor 2024 reeds gepubliceerd is, wordt dit effect pas vanaf 2025 meegenomen.

13.5 Start afschrijving per 1 januari

Binnen de regels van het BBV is de gemeente vrij in haar keuze voor het moment van aanvang van afschrijving. De huidige werkwijze is dat gestart wordt met afschrijven op het moment van ingebruikname. Voor nieuwe investeringen kan gekozen worden voor afschrijven vanaf 1 januari van het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt. Hierdoor worden de afschrijvingen ten

opzichte van de huidige werkwijze later ten laste van de exploitatie gebracht. Dit levert een incidenteel voordeel op in de desbetreffende jaren. Bijkomend voordeel is een administratieve lastenvermindering, doordat in het huidige boekjaar geen handmatige correctieboekingen meer nodig zijn bij de verwerking van gereedgemelde investeringen. Deze stelselwijziging vereist een aanpassing van de nota WAAVA.

De genoemde bedragen in de financiële tabel betreffen een eerste inschatting op basis van de het geplande jaar van oplevering van de investeringen (conform investeringsstaten bij 2e bestuursrapportage 2023). Een definitieve uitwerking van het financiële effect zou plaats moeten vinden bij het actualiseren van de betreffende beleidsdocumenten (onder andere MPUV, MPOHV).

13.6 Activeren van omslagrente lopende investeringen

Het BBV biedt de mogelijkheid om omslagrente als onderdeel van de vervaardigingsprijs van investeringen te activeren. In de huidige nota WAAVA staat dat in Utrecht de gemaakte kosten tijdens de bouw verhoogd worden met omslagrente. De interne spelregel biedt echter de keuzemogelijkheid om deze rentelasten te activeren als deel van de vervaardigingsprijs van de investering of om deze direct ten laste van de exploitatie te brengen.

Door voor te schrijven dat de omslagrente geactiveerd moet worden, is het mogelijk om exploitatiebudget om te zetten naar een budget voor de kapitaallasten. Hierdoor wordt het saldo structureel verbeterd. Er is nader onderzoek nodig om de financiële impact hiervan te bepalen.

13.7 Aanpassen van indexering van de begroting

De budgetten in de begroting worden geïndexeerd voor loon- en prijsstijgingen aan de hand van diverse prijsindexcijfers. Er zijn diverse maatregelen denkbaar die leiden tot een lagere indexering van de lastenbudgetten en daarmee tot een structurele besparing. Het verlagen of achterwege laten van indexering van budgetten kan worden gezien als een productiviteitskorting op de budgetten. Hieronder worden enkele mogelijke maatregelen met betrekking tot indexering toegelicht. De financiële impact van deze maatregelen is afhankelijk van de doorrekening van het financiële beeld voor de komende jaren. Daar waar mogelijk is een indicatieve berekening van het financieel effect opgenomen.

a. Indexering kapitaallasten

Op dit moment wordt het volledige kapitaallastenbudget geïndexeerd (afschrijvingen, rente en stelpost kapitaallasten). Het doel van indexering van budgetten is om ervoor te zorgen dat de budgetten op een actueel prijspeil beschikbaar blijven. Indexering van het kapitaallastenbudget moet er zodoende voor zorgen dat voor toekomstige vervangingsinvesteringen en al voorgenomen investeringen die uit het reguliere kapitaallastenbudget gedekt worden, budget op het actuele prijspeil beschikbaar is. Hierbij kunnen echter belangrijke kanttekeningen worden geplaatst. Zo is er geen reden om de indexering toe te passen op het rentedeel van het kapitaallastenbudget, omdat het renteniveau zich niet ontwikkelt volgens de gehanteerde indices voor de inflatiecorrectie. Daarnaast leidt het jaarlijks aanpassen van het kapitaallastenbudget onbedoeld tot te hoge budgetten. Gedurende de levensduur van de te vervangen investeringen worden de budgetten namelijk al verhoogd, terwijl deze extra budgettaire ruimte pas nodig is op het moment van vervanging. In het beste geval valt deze extra ruimte jaarlijks vrij aan het einde van het jaar.

Er zijn verschillende opties om de huidige werkwijze aan te scherpen door aanpassing van de interne spelregels. Alleen het budget van afschrijvingen indexeren en het budget van de rente buiten beschouwing laten, leidt tot een structureel positief structureel effect van circa € 750.000. Daarnaast kan worden besloten om het budget voor kapitaallasten in het geheel niet indexeren, maar eventuele gevolgen van prijsstijgingen zichtbaar maken in de desbetreffende beleidsdocumenten en meenemen in de integrale afweging bij de voorjaarsnota. Dit levert structureel een voordeel op van ongeveer € 3,5 miljoen. In de financiële tabel is het effect opgenomen van het volledig achterwege laten van indexering

van het kapitaallastenbudget met ingang van 2024.

b. Overig

Daarnaast zijn er nog andere maatregelen met betrekking tot indexeringen denkbaar. Deze moeten nader worden onderzocht op het effect daarvan en een doorrekening is op dit moment nog niet mogelijk. Het gaat om de volgende mogelijke maatregelen:

- a. Indexering lastenbudget maximeren op gemeentefonds/OZB: Prijsindexatie begroting maximeren op indexering opbrengsten (gemeentefonds/OZB).
- b. Aanpassen indexering van materiële budgetten: Geen differentiatie toepassen bij de indexering (materieel, BDB en GWW). Dit vraagt om een aanpassing van de interne spelregel indexeren.
- c. Tijdelijk lastenbudgetten niet verhogen voor prijsstijgingen: Het eenmalig achterwege laten van indexering van lastenbudgetten leidt tot een structurele besparing. Een dergelijke maatregel komt feitelijk neer op een kaasschaaf of productiviteitskorting op de budgetten.

Daarnaast kan nog worden gedacht aan een vereenvoudiging van de regels voor indexering. Op dit moment vindt achteraf een nacalculatie plaats op de indexering van de begroting. Dit leidt tot extra uitvoeringskosten. Het achterwege laten van nacalculatie kan echter ook een negatief budgettair effect hebben als prijsstijgingen lager uitvallen dan de bij de begroting gehanteerde prijsindexcijfers.

13.8 Opheffen overige risicoreserves

Op basis van de nota reserves mag binnen een beleidsprogramma een risicoreserve worden gevormd ter beheersing van risico's die opgenomen zijn in het risicomodel conform de Nota risicomangement en weerstandsvermogen. Als de verwachte omvang van een risico binnen het programma niet kan worden ingeschat, dan mag een risicoreserve worden gevormd. Door deze specifieke risicoreserves op te heffen en samen te voegen met de algemene risicoreserve kan naar verwachting een deel van de specifieke risicoreserves vrijvallen. Indicatief wordt uitgegaan van een vrijval van 50% wat een incidenteel voordeel oplevert van circa € 9,6 miljoen. Op basis van de onderbouwingen van de benodigde omvang van de risicoreserves, zal bezien worden wat de werkelijke impact is op de algemene risicoreserve.

Het gaat om de volgende reserves (x € 1.000):

	Begroot per 1-1-2024
Europese subsidies	1.562
Revolverend fonds woningrenovatie	381
Leningen Utrechtse Energie	3.937
Utrechts restauratiefonds (URF)	3.279
Risicoreserve Bodem	1.634
Ontwikkelmaatschappij Utr (OMU)	2.000
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht	2.000
Werk en inkomen	796
Fonds Broedplaatsen	505
Leegstand Utrechts Vastgoed	2.500
Calamiteiten Utrechts Vastgoed	619
Totaal	19.213

13.9 Doorlichten overige bestemmingsreserves

De gemeente kent een groot aantal bestemmingsreserves. Met deze bestemmingsreserves heeft de raad een deel van het eigen vermogen van de gemeente een specifieke bestemming gegeven. In onderstaande tabel zijn de reserves uit de begroting 2024 gerecapituleerd per categorie. In de aanloop naar de komende voorjaarsnota worden de bestemmingsreserves doorgelicht om vast te stellen of de reden voor bestemming c.q. onderbouwing van reserves nog valide is. Hierbij kan bijvoorbeeld worden overwogen om de hoogte van de vaste activa reserve te begrenzen, uit te gaan van 100% onderbouwing en het restant te laten vrijvallen en reserves waarop in de komende 4 jaar geen mutaties zijn geraamd vrij te laten vallen. Vrijval of herbestemming vereist een raadsbesluit. Vrijval van reserves heeft geen impact op het structurele begrotingssaldo. De desbetreffende middelen kunnen wel een andere bestemming krijgen en daarbij voor incidentele dekking zorgen.

x € 1.000

	Begroot per 1-1-2024
Bestemmingsreserves	286.494
Kapitaallastenreserve	279.942
Egalisatiereserves	22.304
Onderhoudsreserve (MPOHV)	9.910
Projectenreserves (aardgasvrije wijken en cameratoezicht)	7.764
Totaal	606.414

13.10 Doorlichten voorzieningen

Op grond van het BBV worden voorzieningen getroffen voor onder meer verliezen en verplichtingen en ten behoeve van egalisatie van bijvoorbeeld onderhoudskosten. Er heeft een eerste analyse van de huidige voorzieningen plaatsgevonden. De voorzieningen moeten nog worden doorgelicht op de aanwezigheid van de adequate onderbouwingen voor de hoogte van de voorzieningen en eventuele jaarlijkse dotaties ten laste van de begroting. Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 zullen de voorzieningen extra kritisch worden beoordeeld in samenspraak met de organisatieonderdelen en de accountant. Daarbij zullen in het bijzonder de volgende voorzieningen worden gezien.

x € 1.000

	Begroot per 1-1-2024
Meerwaarde prestatieafspraken woningbouwcorporaties	22.386
Verliezen grondexploitatie	1.967
Risicovoorziening DOMunder garantstelling	762
Voorziening Everard Meijsterlaan	1.198
Voorziening diverse claims	4.800
Diverse onderhoudsvoorzieningen	37.294
Totaal	68.407

13.11 Toekomstige zoekrichtingen

Naast bovenstaande maatregelen zijn de volgende zoekrichtingen geïdentificeerd voor een vervolg op UBA. Voor de uitwerking hiervan is meer tijd nodig voor nader onderzoek dan beschikbaar is binnen de planning van het UBA-traject.

Onderwerp	Toelichting
Zero-based-budgetting	Budgetten worden op dit moment veelal incrementeel bepaald en niet structureel doorgelicht en onderbouwd (zero-based-budgetting). Deze actie is niet op korte termijn uit te voeren. Er zal een methodiek moeten worden ontwikkeld en een proces moeten worden ingericht om alle budgetten periodiek/cyclisch door te lichten.
Aanpak planningsoptimisme bij investeringen	Onderzoek welke organisatorische maatregelen kunnen worden getroffen om planningsoptimisme tegen te gaan en daarmee realistische investeringsramingen te bevorderen. Gedacht kan worden aan een investeringscommissie die alle investeringsvoorstellen moet goedkeuren en/of het instellen van een jaarlijks investeringsplafond. Hiervoor kan gekeken worden naar het voorbeeld van Amsterdam en Rotterdam om vervolgens een Utrechtse methode te ontwikkelen. Dit vraagt meer tijd waarbij gemikt kan worden op de VJN 2025.
Nieuw voor oud principe	Alleen budget/kredieten toekennen als er iets anders geschrappt wordt. Dit is een vergaande maatregel die op dit moment niet nodig lijkt.
Geen budgetoverhevelingen, tenzij	Aanscherpen van richtlijnen bestedings- en dekkingsvoorstellen. Op dit moment worden veel budgetten overgeheveld. Dit stimuleert niet de budgetdiscipline. Te denken valt aan: <ul style="list-style-type: none"> - Maximaal 1 keer overhevelen, daarna volledig vervallen - Geen structurele budgetten overhevelen - Noodzaak moet hard worden aangetoond en getoetst
Corresponderende posten in de algemene uitkering	Het beleid binnen de gemeente is dat de zogenaamde corresponderende posten in de algemene uitkering alleen worden doorgegeven als de noodzaak wordt gemotiveerd. De praktijk is echter dat hier geen harde onderbouwingen voor worden aangeleverd en dat corresponderende posten worden doorgegeven, tenzij het organisatieonderdeel aangeeft het bedrag niet nodig te hebben. Er vindt geen kritische toets plaats op basis van een harde onderbouwing van het budget. Hier zal meer op gestuurd moeten worden met een toetsende rol vanuit control. Daarbij kan ook gedacht worden aan het hiermee afdwingen van periodieke doorlichting van het budget (zero-based). Bijvoorbeeld door budgetoverheveling alleen toe te staan als het budget van de desbetreffende beleidsdoelstelling niet langer dan X jaar geleden is doorgelicht.
Grondslagen voor personeelsbudgetten herijken: p-budget baseren op reële verwachting met betrekking tot bezetting.	<p>Normaal gesproken geeft de personele formatie weer wat de gewenste omvang en het gewenste niveau van de personele sterkte is. Op dit moment lijkt de formatie van de Gemeente Utrecht niet altijd actueel en betrouwbaar als basis voor de bepaling van de hoogte van de benodigde p-budgetten. Hierop wordt op dit moment niet altijd voldoende gestuurd en er zal inspanning moeten geleverd om de formatie waar nodig op orde te krijgen.</p> <p>Daarnaast is in een krappe arbeidsmarkt de formatie als gewenste omvang van de personele sterkte niet altijd een reële voorspeller van de daadwerkelijke bezetting. In de praktijk kan b.v. op moeilijk vervulbare vacatures sprake zijn van structurele onderbezetting. Als vervolg op UBA kan worden onderzocht in hoeverre het wenselijk en haalbaar is om hiermee bij de bepaling van de hoogte van de p-budgetten rekening te houden.</p>

Onderwerp	Toelichting
Ambtelijke inzet BUIG (bijstand) koppelen aan de ontwikkeling van de algemene uitkering	Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. In de algemene uitkering zit een compensatie voor de ambtelijke kosten voor de uitvoering. De personeelsbudgetten kunnen mogelijk worden gekoppeld aan deze component van de algemene uitkering.
Budgetteren kapitaallasten	Mogelijke maatregelen: onbenutte kapitaallasten vrij laten vallen, centraliseren van kapitaallastenbudgetten, budget Groei van de Stad investeringen centraliseren. Stappen: effect op meerjarenprogramma's in beeld brengen, identificeren budgetten, in afstemming met de organisatieonderdelen.
Gebruik van restwaarde in verband met circulair bouwen	Gebruik van restwaarde in verband met circulair bouwen en afschrijven tot de restwaarde. Dit vraagt om nader onderzoek van de haalbaarheid en het aanpassen van de nota Waava. Daarbij kan gekeken worden naar voorbeelden binnen of buiten de sector en is overleg met de accountant gewenst.
Opslag voor overhead (afdeling en concern) over inzet van externe inhuur op projecten	Op dit moment is er geen gemeentebrede richtlijn met betrekking tot een opslag voor overhead bij externe inhuur. Ook externe inhuur (b.v. ter vervanging of tijdelijke capaciteit) veroorzaakt overheadkosten waarvoor de dekking via een opslag in het uurtarief kan worden gerealiseerd. Hiervoor is het nodig om de interne spelregel aan te passen en de financiële impact te berekenen. Structurele budgettaire impact is te verwachten daar waar kosten kunnen worden doorberekend dan wel worden geactiveerd.
Rekenrente herzien	Onderzoek naar alternatieve methoden voor renteomslag en bezien wat het budgettaire effect hiervan is.
Normeren van eigen vermogen van gesubsidieerde instellingen	Onderzoeken in hoeverre bij de subsidieverlening een maximumnorm gesteld kan worden aan het eigen vermogen van gesubsidieerde instellingen. Bezien welke norm hierbij kan worden gehanteerd, evt. te differentiëren per sector.
Gemeenschappelijke regelingen bewegen evenredig mee met de begroting van de gemeente	Gemeenschappelijke regelingen gaan mee in de indexatiemethodiek van de gemeente. Dit vraagt om een richtlijn die vast wordt gelegd in de VJN en communicatie/overleg met de gemeenschappelijke regelingen. Als uitgangspunt opnemen in de VJN. Moet ook gecommuniceerd worden met verbonden partijen en regiogemeenten. Is langere termijnmaatregel.
Taakstelling voor gemeenschappelijke regelingen	Taakstelling meegeven aan gemeenschappelijke regelingen. Hiervoor zal overleg met andere deelnemers in de gemeenschappelijke regeling moeten worden gestart.
Afstromen van vermogen van verbonden partijen	Afspraken maken met verbonden partijen (waar onder gemeenschappelijke regelingen) om in te verdienen op het eigen vermogen (kortingen). Daarbij kan worden gewerkt met een norm van een percentage van de omzet of het balanstotaal als maximum. Naar voorbeeld van grenzen die het rijk stelt met betrekking tot ZBO's en agentschappen. Vereist haalbaarheidsonderzoek en afspraken met andere deelnemers aan gemeenschappelijke regelingen.